

สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

**THE CAUSE OF CRIME WITHIN THE TEMPLE: A CASE STUDY IN
THE AMPHOE WATTANANAKORN, SA KAEO PROVINCE**

โดย

พระครูสมุห์เดิน โจมรัมย์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม
สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2557

**THE CAUSE OF CRIME WITHIN THE TEMPLE: A CASE STUDY IN
THE AMPHOE WATTANAKORN, SA KAEO PROVINCE**

BY

PHRAKRU. SAMUPHOEN JOMRUM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
PROGRAMME IN CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION
INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION
COLLEGE OF GOVERNMENT**

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

2014

วิทยานิพนธ์เรื่อง

สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

โดย

พระครูสมุห์เผ็น โจมรัมย์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2557

รศ.พ.ต.อ.ดร.กิตติชนทัต เลอวงค์รัตน์

ประธานกรรมการสอบ

พ.ต.ท.ดร.กฤษณพงศ์ พูตระกูล

กรรมการ

ดร.กมล สุบริยสุนทร

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.อรรดพล ควรเลี้ยง

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

25 พฤศจิกายน 2557

Thesis entitled

**THE CAUSE OF CRIME WITHIN THE TEMPLE: A CASE STUDY IN THE AMPHOE
WATTANANAKORN, SA KAEO PROVINCE**

by

PHRAKRU. SAMUPERN JOMRUN

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Public Administration in Criminology and Criminal Justice

Rangsit University

Academic Year 2014

Kittanathat Lerwongrat

Assoc.Prof.Pol.Col.Kittanathat Lerwongrat, Ph.D.

Examination Committee Chairperson

Kamol Supreyasunthorn, Ph.D.

Member

Poothakool K.

Pol.Lt.Col.Krisanaphong Poothakool, Ph.D.

Member

Atthapol Kwanliang

Asst.Prof.Atthapol Kwanleang, Ph.D.

Member and Advisor

Approved by Graduate School

Vannee Sooksatra

(Asst.Prof.Pl't.Off. Vannee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

November 25, 2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จและลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือ คำปรึกษาต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพล ควรเลี้ยง อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.กมล สุปรียสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และขอขอบพระคุณอาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรในสาขาวิชาสาขาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิตทุกท่านที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำ ช่วยเหลือ ปรับปรุงและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่าน จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 15 ท่านประกอบด้วยเจ้าอาวาสวัดต่างๆ จำนวน 5 รูป สามเณรและพระลูกวัดจำนวน 5 รูป และประชาชนจำนวน 5 คน ที่ทำการช่วยเหลือ เสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อนำมาวิเคราะห์ผล สรุปผล อภิปรายผลในงานวิจัยได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว และเพื่อนๆ ทุกท่านที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจที่ดีที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

พระครูสมุห์เฝิน โจมรัมย์
ผู้วิจัย

5209647 : สาขาวิชา : อาชญาวិทยาและการบริหารงานยุติธรรม; รป.ม.

(อาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม)

คำสำคัญ : อาชญากรรม, สาเหตุ, วัด

พระครูสมุห์เฟิน โจนรัมย์: สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: ศึกษากรณีวัดในอำเภอ
วัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (THE CAUSE OF CRIME IN AREA OF TAMPLE: A CASE
STUDY IN THE AMPHOE WATTANANAKORN, SA KAEO PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา:
ผศ.ดร.อรรถพล ทวีเลี้ยง: อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม: ดร.กมล สุปรียสุนทร, 87 หน้า.

การศึกษาเรื่องสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร
จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สาเหตุปัญหาและลักษณะการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
(2) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด และ
(3) ศึกษามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไข โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิง
ลึก จำนวนกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 15 คน ประกอบด้วยประชาชนจำนวน 5 คน พระลูกวัดจำนวน 5 รูป
และเจ้าอาวาสวัด จำนวน 5 รูป คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการศึกษาพบว่า (1) สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดได้แก่ วัดใกล้แหล่งชุมชน คน
ในชุมชนมีการดื่มของมึนเมา ดื่มสุรา วัดเป็นสถานที่ที่มีบุคคลเข้าออกตลอดเวลาง่ายต่อการเข้าถึง
เป็นสถานที่ที่ไม่มียามรักษาความปลอดภัยสามารถเข้าออกได้ง่าย เป็นสถานที่ที่มีคนมาทำบุญมากมีตู้
บริจาคที่มีเงินมากมาย และที่สำคัญวัดมีทรัพย์สินมีค่า (2) ลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดโดย
ส่วนใหญ่จะเป็นการลักขโมยทรัพย์สินมีค่าวัตถุโบราณ พระพุทธรูป การตัดเศียรพระพุทธรูป การ
ขโมยเงินบริจาค ความขัดแย้งภายในของบุคลากรที่ทำงานในวัด การทะเลาะวิวาท และการฆาตกรรม
และ (3) ความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด พบว่า
สภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด (4) มาตรการและแนวทาง
ป้องกันและแก้ไข พบว่า ในมาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขควรมีการจัดเวรยามรักษาความ
ปลอดภัยและรักษาทรัพย์สินของวัด มีการควบคุมทางออกทางเข้า เก็บรักษาพระพุทธรูปที่มีค่าให้
ปลอดภัย ไม่ล่อตาล่อใจโจร ประชาชนช่วยกันดูแล เป็นหูเป็นตา เพื่อช่วยรักษาสมบัติของวัด
เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้ามาดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เช่น สัญญาณ

ลายมือชื่อนักศึกษา.....*น.ส.อ.ช.ก.น.ค.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*อรรถพล ทวีเลี้ยง*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....*ดร.กมล สุปรียสุนทร*

กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) นอกจากนี้อาจใช้วิธีการกวดขัน คัดกรองผู้ที่เข้ามาในวัดเพื่อป้องกันบุคคลที่จะมาแสวงหาผลประโยชน์ในวัดหรือเข้ามาประกอบอาชญากรรมต่างๆ รณรงค์ให้ผู้ที่เข้ามาทำบุญในวัดช่วยกันสอดส่องดูแล บุคคลที่ทำงานในวัดก็มีส่วนในการช่วยเหลือป้องกัน และ (5) ความคิดเห็นในด้านอื่นๆ พบว่า วัดไม่ใช่สมบัติของพระหรือของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันรักษา เป็นหูเป็นตา ไม่ใช่เฉพาะเรื่องอาชญากรรมซึ่งรวมถึงการดูแล บำรุงรักษาทุกอย่างในวัด ประชาชนที่อยู่บริเวณโดยรอบวัดควรช่วยกันสอดส่องดูแล เพราะวัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในชุมชน ทางวัดควรมีวิธีการตรวจสอบในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ควรมีองค์กรต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการป้องกันอาชญากรรม

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

ลายมือชื่อนักศึกษา..... นส. อ. ร. ก. น. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก..... อ. ร. ก. น. ก. น. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... อ. ร. ก. น. ก. น.

5209647 : MAJOR : CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION
: M.P.A. (CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION)

KEYWORDS : CRIME, CAUSE, TAMPLE

PHRAKRU. SAMUPERN JOMRUN: THE CAUSE OF CRIME IN AREA OF TAMPLE: A CASE STUDY IN THE AMPHOE WATTANANAKORN, SA KAEO PROVINCE. THESIS ADVISOR: ASST.PROF. ATTPOL KWANLEANG, Ph.D., THESIS-CO-ADVISOR: KAMOL SUPREYASUNTHORN, Ph.D., 87 p.

The cause of crime in area of temple: a case study in the Amphoe Wattanakorn, Sakaeo Province is the research with objectives to study about (1) cause and characteristics of crime in area of temple (2) the correlation between environment in the temple and the cause of crime, and (3) preventing measures and ways to prevent problem from the crime. In-depth interview was used for data collection instrument. The sample of this research was selected by purposive sampling method, and divided into 3 groups with 5 samples in each group such as: 5 samples for general peoples, 5 samples for monk, and 5 samples for reverends monk.

The results were finding as followed: (1) cause of crime in area of the temple was alcoholic drinking people that residents in the crown community area around the temple, not prohibit to enter for all time, no security guard, much of kind-hearted person that cause to expanding of donation box around the area of the temple, and properties gathering in some place in the temple. (2) Characteristics of crime in the temple were to steal ancient objects or image of Buddha, cut and stole the head of image of Buddha, stole the donation, conflict between staffs of temple as liaison, brawl between the peoples, and murder (3) Environment in the temple was correlated to the cause of crime. (4) About preventing measures and ways to prevent problem from the crime, appropriated way were providing of security guard for preventing crime in area of the temple, in-out people screening and control, keeping the valuable image of Buddha in security place, investigation around the area of the temple by peoples resident in the crown community, ask

Student's Signature Thesis Advisor's Signature
Thesis Co-Advisor's Signature.....

for co-operation from police to area security, using of investigation technology as CCTV installation in the temple, using campaign for Ask kind-hearted person and staff of temple for investigation about crime accused person and (5) for other suggestion, everyone have responsibility to secure and prevention the temple, because of the temple is not property that belongs to monk or peoples. Not only to secure and prevention in issue of crime, but in everything. Moreover, the temple should have some preventing measures, including co-operating with related organization to prevent problem from the crime.

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

Student's Signature *PH* Thesis Advisor's Signature..... *Attapol Kuantiang*
Thesis Co-Advisor's Signature..... *Conc S.*.....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญรูป	ช
สารบัญตาราง	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 คำถามในการวิจัย	5
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม	7
2.2 ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้อง	12
2.3 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ	25
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	34
3.1 วิธีการศึกษา	34
3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	35
3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	35
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	35
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	36
3.6 ขั้นตอนในการดำเนินงาน	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	37
4.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 (ประชาชน)	37
4.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 (สามเณร พระลูกวัด)	45
4.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 (เจ้าอาวาส)	54
บทที่ 5 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	63
5.2 ข้อเสนอแนะการวิจัย	75
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	80
ประวัติผู้วิจัย	87

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 2.1	การอธิบายสาเหตุพฤติกรรมอาชญากรรมของทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ	21

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

สารบัญตาราง

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินงาน

หน้า

36

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากปัญหาในสังคมและเศรษฐกิจของประเทศเป็นสิ่งที่ทำลายชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและพระสงฆ์ซึ่งอาศัยอยู่ในตัวเมืองและชนบททำให้ผู้คนเกิดความหวาดกลัว มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตทำให้บุคคลไม่เข้าร่วมกิจกรรมของสังคมขอมสละโอกาสในการหาความสุข การติดต่อสัมพันธ์กันและความไว้วางใจกันมีน้อยลง สถานะสาธารณสุขขาดความปลอดภัยหรือมีความปลอดภัยน้อยกว่าที่ควรจะเป็นสภาพสังคมโดยทั่วไปขาดความสงบสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันอาชญากรรมได้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับความเจริญของสังคมและเทคโนโลยีและผลของการกระทำของบุคคลในสังคมนั่นเองสังคมยังมีความเจริญมาเท่าใด อาชญากรรมก็จะเจริญเติบโตมากขึ้นเป็นเงาตามตัวซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายและที่สำคัญที่สุดก็คือ จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดีเป็นหลักการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมซึ่งจะได้ผลและก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมได้

อาชญากรรมในปัจจุบันมีแนวโน้มของความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นตามความเจริญของเทคโนโลยีและความทันสมัยของการสื่อสารแขนงต่างๆ สิ่งที่จะยืนยันได้ก็คือ สถิติคดีอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีข่าวอาชญากรรมตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือจากสื่อต่างๆ หน่วยงานทางด้านการบริหารยุติธรรมที่ต้งขึ้นมาใหม่หรือมีการปรับปรุงระบบการทำงานแบบใหม่เพื่อรองรับปัญหาอาชญากรรมและจำนวนนักโทษที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีจนเรียกได้ว่า ล้นคุก ขอบเขตและปริมาณความรุนแรงของอาชญากรรมเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของบุคคลโดยทั่วไป เพราะขอบเขตของอาชญากรรมเป็นตัวบ่งชี้ถึงความรุนแรงของอาชญากรรมที่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนอาชญากรรมในอดีตหรือคาดคะเนปัญหาอาชญากรรมในอนาคต ทุกสังคม ทุกชุมชนจะมีปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกันไป ปัญหาอาชญากรรมที่คุ้นปากกันคือ ลัก วิ่ง ชิง ปล้น ฆาตกรรม อนาคต ปัญหาอาชญากรรม มีผลพวงมาจากปัญหาเศรษฐกิจของสังคมด้วยสภาวะการว่างงานความยากจน

ไว้การศึกษาสภาพสถาบันครอบครัวที่แตกแยก ช่องว่างระหว่างชนชั้น คนจนมาก คนรวยไม่สนใจ คนจน ขาดจริยธรรม เป็นต้น

อาชญากรรมที่เกิดมักพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับเนื่องจากเป็นอาชญากรรมที่อยู่ในกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะท้อนขวัญประชาชนในฐานะผู้รับสื่อ นั่นก็คือการฆาตกรรมหรือการฆ่าผู้อื่นอันเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตของประชาชนและพระสงฆ์โดยทั่วไป และเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงหรือของบ้านเมืองการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ระดับความเจริญหรือความเสื่อมโทรมทางสังคม ตลอดจนความเสียเปรียบทางการเมืองและภาพพจน์ของประเทศแม้ปัจจุบันได้เน้นการควบคุมการเกิดอาชญากรรมดังกล่าวแต่ก็ยังคงมีปรากฏให้พบเห็นกันอยู่บ่อยๆ และลักษณะการเกิดอาชญากรรมประเภทนี้ของคนร้ายในปัจจุบันยังมีความรุนแรงอุกอาจทำทายเป็นประกายประกอบกับมีการนำอาวุธสงครามร้ายแรงมาใช้เป็นเครื่องมือในการเกิดอาชญากรรมอย่างไม่เกรงกลัวอำนาจกฎหมายสร้างความสะท้อนขวัญแก่ประชาชนทั่วไป จากข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายในวัดพบว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจรวบแก๊งค์วัยรุ่นชาย 3 ราย ที่ก่อเหตุลักเงินผ้าป่าและเงินในตู้บริจาค ที่ศาลานาวาสเด็จพระนันทิภายในวัดราชบูรณะ โดยก่อเหตุเมื่อเวลา 02.45 น. ของวันที่ 21 มีนาคม 2557 ต่อมาเมื่อเวลาประมาณ 14.30 น. ของวันเดียวกันก็สามารถควบคุมตัวผู้ก่อเหตุจำนวน 3 ราย มาทำแผนประกอบคำรับสารภาพที่วัดราชบูรณะ ทั้งนี้หนึ่งในผู้ต้องหาคนหนึ่งได้ให้การกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า ตนเองและเพื่อนอีก 2 คน เดินเล่นอยู่บริเวณสวนขมมานาน แล้วปรากฏว่ามีวัยรุ่นอีกกลุ่มหนึ่งเข้ามาหาเรื่องจึงได้วิ่งหนีปีนกำแพงเข้ามาในวัดแล้วบังเอิญเห็นว่ามีเครื่องมือวางอยู่ตรงใกล้กับกำแพงจึงได้คิดก่อเหตุ ขโมยเงินดังกล่าว โดยมีเพื่อนคนหนึ่งเป็นคนดูต้นทางและอีกสองคนงัดหน้าต่างก่อนจะปีนเข้าไปขโมยเงินได้เงินไป 4 พันกว่าบาททั้งหมดสารภาพว่า ต้องการนำเงินไปใช้จ่ายและไปซื้อตุ๊กตาเป็นของขวัญให้แฟนสาว ทั้งนี้ พ.ต.อ.บุญญฤทธิ์ โฉ่หวัศวรรณ์ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลกเปิดเผยว่า เนื่องจากเหตุลักทรัพย์ งัดตู้บริจาคเกิดขึ้นในพื้นที่เมืองพิษณุโลกบ่อยครั้ง โดยเฉพาะที่วัดราชบูรณะ ดังนั้นผู้บังคับบัญชา จึงได้ให้ความสำคัญและให้เร่งติดตามตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีโดยเร็ว ซึ่งหลักฐานจากกล้องวงจรปิดก็สามารถจับภาพใบหน้าและลักษณะของคนร้ายที่ก่อเหตุได้อย่างชัดเจน จึงสามารถจับกุมตัวได้ในที่สุดด้าน พล.ต.ต. ต่อศักดิ์ สอาดพรรค รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 6 กล่าวไว้ว่า ระยณีนี้อุบัติเหตุลักทรัพย์ ทั้งเงิน พระพุทธรูป และโบราณวัตถุ ในศาสนสถานหรือวัดต่างๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้ง เบื้องต้น ได้ให้คำแนะนำทางวัดจัดเวรยามติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อเมื่อเกิดเหตุจะได้เป็นเบาะแสติดตามตัวคนร้ายมาดำเนินคดีได้โดยเร็วขณะที่พระครูสิทธิธรรมวิภัช เจ้าอาวาสวัดราชบูรณะ ได้มอบเงินสดให้กับผู้ก่อเหตุทั้ง 3 รายไปอีกรายละ 500 บ. โดยได้กล่าวถึงการมอบเงินให้ใน

ครั้งนี้ว่า ต้องการให้คนร้ายที่ก่อเหตุ สำนึกในพระพุทธศาสนาว่าเมื่อตนเองกระทำผิด ถึงแม้ตามกฎหมายบ้านเมืองจะให้อภัยไม่ได้ ต้องรับโทษ แต่พระพุทธศาสนาให้โอกาส พร้อมให้อภัย เพื่อจะได้มีจิตใจอยากกลับตัวเป็นคนดีเมื่อพ้นโทษมาแล้ว” (เอดินิวส์ออนไลน์, 2557) และจะเห็นได้ว่า อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนและ พระสงฆ์มากขึ้นทุกวันทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การปรับตัว ทุกอย่างดำเนินไปอย่างรวดเร็วทำให้ประชาชนหันไปพึ่งวัตถุเพื่อใช้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกให้แก่ตนเอง จนเป็นความ เคยชินคิดว่าวัตถุเครื่องมือใช้เครื่องต่างๆเหล่านี้คือสิ่งจำเป็นของการดำรงชีวิต โดยลืมนึกถึงศักยภาพ ของร่างกายและจิตใจตนเองซึ่งมีพลังและศักยภาพมากกว่าวัตถุหลายๆ ชิ้นความทันสมัยของโลกใน ปัจจุบัน

ซึ่งวัดเป็นสถานที่สำหรับประกอบกิจกรรมทางศาสนาของพระสงฆ์และผู้ที่นับถือศาสนา พุทธ ภายในวัดจะมี กุฏิ ซึ่งใช้เป็นเป็นที่อาศัยของนักบวชในศาสนาพุทธ อีกทั้งยังมีเจดีย์ พระ อุโบสถ ศาลาการเปรียญ เมรุ ซึ่งใช้สำหรับประกอบกิจกรรมทางศาสนาพิธีต่างๆ เช่น การสวดมนต์ การทำสมาธิ วัดโดยส่วนใหญ่นิยมแบ่งเขตภายในวัดออกเป็นสองส่วนคือ พุทธาวาส และสังฆาวาส ส่วนพุทธาวาสจะเป็นที่ตั้งของสถูปเจดีย์ อุโบสถ สถานที่ประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ส่วนสังฆาวาส จะเป็นส่วนกุฏิสงฆ์สำหรับพระภิกษุสงฆ์สามเณรจำพรรษา และในปัจจุบันแทบทุก วัดจะเพิ่มฌาปนสถานเข้าไปด้วย เพื่อประโยชน์ในด้านการประกอบพิธีทางศาสนาของชุมชนเช่น การฌาปนกิจศพ ปัจจุบันวัดในเมืองและชนบทยังคงเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชน สภาพสาเหตุของ การเกิดอาชญากรรมในสังคม จะรุนแรงมากน้อยหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสภาพปัจจัยเกื้อหนุนในสาเหตุ ของการเกิดอาชญากรรม สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมนับได้ว่าเป็นปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและพระสงฆ์ในประเทศหลายปีที่ผ่านมาสถิติการเกิด อาชญากรรมในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในอำเภอวัฒนานคร จังหวัด สระแก้ว การเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นแต่ละปีมีการเพิ่มขึ้น

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดใน อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาและความสัมพันธ์การเกิด อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในวัดซึ่งเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนาและผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งหามาตรการแนวทางการป้องกันการเกิดอาชญากรรม ตลอดจนเป็นการรักษาภาพลักษณ์ของ สถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนาให้คงอยู่สืบไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) ศึกษาสาเหตุปัญหาและลักษณะการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 3) ศึกษามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขอาชญากรรมภายในวัด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาสาเหตุ ปัญหา ลักษณะ ความสัมพันธ์สภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในวัด ในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พร้อมกับหาแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในวัด

1.3.2 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: ศึกษาเฉพาะกรณีวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล ลงพื้นที่ศึกษาโดยระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2556 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2556 จึงจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และถูกต้อง

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: ศึกษาเฉพาะกรณีวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยทำการศึกษานุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัดโดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งหมด 15 คน

1.4 คำถามในการวิจัย

- 1) สาเหตุและลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 2) ความสัมพันธ์สภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 3) มาตรการและแนวทางการป้องกันการเกิดอาชญากรรมภายในวัด

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

อาชญากรรม หมายถึง การกระทำผิดโดยทำให้เกิดความเดือดร้อน เสียหาย ต่อทรัพย์สินหรือบุคคล เป็นการกระทำผิดทางคดีทางอาญาแบบทั่วไปเช่น การฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ลักทรัพย์ ข่มขืน

วัด หมายถึง วัดที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

คดีอาญา หมายถึง คดีกลุ่มที่มีความสำคัญอันส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยในสังคมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นเกณฑ์ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ได้แก่ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ลักพา เรียกว่าได้ และวางเพลิง

กลุ่มที่ 2 คดีที่เป็นความผิดต่อชีวิตร่างกายและเพศ ได้แก่ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา ทำให้ตายโดยประมาท พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย และข่มขืนกระทำชำเรา

กลุ่มที่ 3 คดีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์หรือประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ กรรโชก ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รับของโจร ทำให้เสียทรัพย์

กลุ่มที่ 4 คดีที่น่าสนใจได้แก่ โจรกรรมรถจักรยานยนต์ โจรกรรมรถยนต์ โจรกรรมโคกระบือโจรกรรมเครื่องมือเกษตร ปล้น-ชิงรถยนต์โดยสาร ปล้น-ชิงรถยนต์แท็กซี่ ข่มขืนและฆ่า ลักพาเรียกว่าได้ น้อโกง ยักยอก

กลุ่มที่ 5 คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายได้แก่ อาวุธปืน การพนัน ยาเสพติด ปราบปรามการค้าประเวณี มีและเผยแพร่วัตถุลามก

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงสาเหตุปัญหาและลักษณะการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 2) ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 3) สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปกำหนดนโยบายและวางมาตรการป้องกันการเกิดอาชญากรรมภายในวัด

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: ศึกษาเฉพาะกรณีวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม
- 2.2 ทฤษฎีทางอาชญวิทยาที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 ทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมาส โลว์และทฤษฎีแรงจูงใจ
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

2.1.1 ความหมายของอาชญากรรม

อาชญากรรมคนส่วนมากจะนึกถึงพฤติกรรมหรือการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาผิดข้อบัญญัติหรือข้อห้ามของกฎหมาย ผู้กระทำผิดต้องได้รับการลงโทษ เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะขอนำเสนอแนวความหมายอาชญากรรมดังนี้

Sutherland & Cressey (1967; อ้างถึงใน ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2537: 99-105) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำใดๆไม่ว่าจะเป็นการประณาม นำลงโทษเพียงใด หรือผิดศีลธรรมมากน้อยเพียงใด หรือเลวทรามต่ำช้าเพียงใด ก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมหากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามไว้

ณรงค์ ทรัพย์เย็น และชงชาติ รอดคลองตัน (2551: 1) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรม โดยแบ่งออกเป็น 3 นัยคือ

1) อาชญากรรมในความหมายของนักกฎหมาย เห็นว่าอาชญากรรมเป็นความประพฤติที่กฎหมายอาญาห้ามและมีบทกำหนดโทษไว้ คือการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดๆที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ชัดเจน เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตาย ฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานชิงทรัพย์ เป็นต้น

2) อาชญากรรมในความหมายของนักอาชญาวิทยา จะมองกันในแง่ของความร้ายแรงของการกระทำและความชั่วที่มีอยู่ในตัวของผู้กระทำมากกว่ากล่าวคือ จะมองความหมายของอาชญากรรมตามความหมายอย่างแคบ ซึ่งหมายถึงการกระทำที่มีลักษณะชั่วร้าย และเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมากเท่านั้น

3) อาชญากรรมในความหมายของนักสังคมวิทยา เห็นว่าความประพฤติผิดขัดแย้ง หรือละเมิดต่อระเบียบของสังคมนั้นมิได้หมายความว่า การขัดแย้งจะเป็นอาชญากรรมเสมอไป แต่มีความหมายเพียงว่าผู้นั้นประพฤติและปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่สังคมกำหนดไว้เท่านั้น การขัดแย้งหรือละเมิดต่อสังคมที่ตราไว้เป็นกฎหมายนั้น จึงเรียกว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย หรือเป็นการก่ออาชญากรรมยกเว้นความผิดลหุโทษไม่ถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรม

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2548: 14) ให้ความหมายว่า อาชญากรรม เป็นการกระทำที่มีความผิดมีเจตนา ความผิดนั้นมีลักษณะที่ร้ายแรงมีอันตรายต่อสังคม การกระทำผิดที่เป็นอาชญากรรมย่อมได้รับโทษจากสมาชิกของชนในสังคมและกฎหมายบ้านเมืองอย่างเป็นทางการและมีขั้นตอนการปฏิบัติดำเนินคดี

ประธาน วัฒนวาณิชย์ (2546: 24) ให้ความหมายว่า อาชญากรรม เป็นการกระทำที่ควรดเว้น เป็นการกระทำอันฝ่าฝืนต่อกฎหมายซึ่งรัฐจะลงโทษผู้กระทำความผิดตามกระบวนการยุติธรรม

สุดสงวน สุธีสร (2547: 8) ให้ความหมายว่า อาชญากรรม เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นเรื่องที่น่ากลัวและร้ายแรงเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง การกระทำใดๆ ก็ตามที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อดับทกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้และผู้กระทำดังกล่าวจะต้องได้รับการลงโทษตามดับทกฎหมายที่กำหนดไว้ในขณะนั้น

สรุปความหมายของ อาชญากรรม ของผู้วิจัยคือ การกระทำของบุคคลหนึ่งซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยรัฐบัญญัติไว้เป็นข้อห้ามอันได้แก่กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ โดยพิจารณาจากการกระทำที่เป็นอาชญากรรมได้สองแง่คือ การกระทำที่ผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ไม่ผิด

ต่อศีลธรรม ส่วนอีกแห่งหนึ่งคือการกระทำที่ผิดทบบัญญัติ ของกฎหมายและผิดต่อศีลธรรม แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบอาชญากรรมหรือผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมาย เพียงแต่จะมากน้อยตามความรุนแรงของพฤติกรรม การกระทำความผิดและบทกำหนดโทษตามกฎหมาย

2.1.2 ประเภทของอาชญากรรม

การจำแนกประเภทของอาชญากรรมคือการกำหนดรูปแบบพฤติกรรมของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเพื่อเกิดความเข้าใจอาชญากรรมในแต่ละประเภทอื่นจะนำไปสู่การเชื่อมโยงสาเหตุและการป้องกันอาชญากรรม จึงขอเสนอประเภทอาชญากรรมดังนี้

โสภา ซปีลมันน์ (2537: 7-9) ได้อธิบายการแบ่งประเภทของอาชญากรรมโดยจัดเป็น 3 ลักษณะดังนี้คือ

1) อาศัยแนวการจัดทางกฎหมายคือ เน้นกฎหมายเป็นหลักโดยมุ่งพิจารณาถึงการกระทำ ความผิดที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม หรือขัดต่อกฎระเบียบของข้อบังคับ โดยพิจารณาถึงผลกระทบของการกระทำนั้นๆ ว่ามีผลกระทบการเตือนต่อชีวิตมนุษย์โดยตรงหรือไม่ หรือมีผลขัดต่อหลักศีลธรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนโดยส่วนรวมหรือไม่ อาจแบ่งออกได้ดังนี้

1.1) Mala in se คือ ประเภทของการกระทำความผิดที่เห็นได้ชัดมีความผิดในตัวของมันเอง มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของบุคคลอื่นหรือของสาธารณะประโยชน์เช่น การปล้นฆ่า ลักทรัพย์ทั้งของบุคคลทั่วไปและของทางราชการ การกระทำความผิดของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเกิดผลกระทบต่อหน่วยเช่นการปลอมแปลงเอกสาร การใช้อำนาจในทาง ที่ผิด เป็นต้น

1.2) Mala Prohibita คือ การกระทำความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดไม่มีความผิดในตัวของมันเองเช่น การฝ่าฝืนกฎจราจร การหลีกเลียงภาษี การละเมิดกฎหมายแรงงาน เป็นต้น

2) พิจารณาจากความหนักเบาหรือความรุนแรงของการประกอบอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ ได้แก่

2.1) อาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติหรือต่อชุมชน สามารถ แยกได้ดังนี้

2.1.1) อาชญากรรมที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติหรือต่อชุมชน เช่น การปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ การฆ่าผู้นำรัฐบาล การปลอมแปลงธนบัตร เงินตรา การขายความลับของทางราชการ เป็นต้น

2.1.2) อาชญากรรมที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อบุพการีหรือผู้ที่มีพระคุณ อันได้แก่การฆ่าบิดา มารดา ภรรยาสามี หรือคนรับใช้มานานายจ้าง เป็นต้น

2.2) อาชญากรรมที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อบุคคลทั่วไปและต่อทรัพย์สิน อันได้แก่ การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การปล้นฆ่าหรือปล้นชิงทรัพย์ เป็นต้น

3) อาศัยแนวทางการจัดการทางสังคมวิทยา โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการก่ออาชญากรรมอันได้แก่ อาชีพ ความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันของผู้ประกอบอาชญากรรม ปฏิกริยาตอบสนองจากบุคคลภายนอกและภายในสังคมนั้นๆ จำแนกออกเป็น 9 ประเภท

3.1) อาชญากรรมประเภทร้ายแรงซึ่งมีผลต่อชีวิตบุคคลอาจเกิดจากสาเหตุทางด้านอารมณ์ อาชญากรส่วนใหญ่จะไม่มีประวัติการทำความผิดมาก่อน แต่ทำไปเพราะสาเหตุมาจากอารมณ์หรือถูกยั่วยุอย่างรุนแรง เมื่อกระทำไปแล้วจึงรู้สึกตัว

3.2) อาชญากรรมประเภทประกอบเป็นครั้งคราวเกี่ยวกับทรัพย์สิน ซึ่งเกิดจากโอกาสที่อำนวยให้เกิดขึ้นในขณะนั้นซึ่งไม่ได้ตั้งใจมาก่อนเช่น การลักทรัพย์ การขโมยรถ เป็นต้น

3.3) อาชญากรรมประเภทใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานในทางที่ผิดต่ออาชีพ ซึ่งเกิดโดยผู้ที่มีอำนาจ มีหน้าที่การงานสูง แต่ใช้อำนาจหน้าที่การงานในทางที่ผิด ลักษณะการประกอบอาชญากรรมเช่น การซื้อของหนีภาษี การกักตุนสินค้า การคอร์รัปชัน การผูกขาดสินค้า เป็นต้น

3.4) อาชญากรรมทางการเมือง เป็นอาชญากรรมที่มีจุดมุ่งหมายทางการเมือง และกฎหมายได้บัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด เช่นการก่อการร้ายขององค์กรที่ต่อต้านรัฐบาล การขายความลับของประเทศให้กับศัตรู การกระทำจรรยากรรม เป็นต้น

3.5) อาชญากรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับส่วนรวม หรือขัดต่อความรู้สึกของส่วนรวม เป็นอาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหาย ผู้ประกอบอาชญากรรมเป็นผู้เสียหายเองเช่น การเล่นเกมพนัน การฝ่าฝืนกฎจราจร การประกอบอาชีพโสเภณี เป็นต้น

3.6) อาชญากรรมโดยทั่วไปอันได้แก่ การลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ การฉ้อโกง เป็นต้น

3.7) อาชญากรรมที่ก่อขึ้นโดยบริษัท ห้างหุ้นส่วนหรือร้านค้า เช่นการหลอกลวงภาษี การผูกขาดสินค้า การกักตุนสินค้า เป็นต้น

3.8) อาชญากรรมที่ก่อตัวขึ้นในรูปองค์กร จะมีการแบ่งสายงานดำเนินการเป็นเครือข่ายเช่น เครือข่ายยาเสพติด การปลอมแปลงสินค้า เป็นต้น

3.9) อาชญากรรมประเภทมืออาชีพ อาชญากรเป็นผู้ที่มีความชำนาญในอาชีพของตนเป็นอย่างดีเช่น มือปืนรับจ้าง นักปลอมแปลงธนบัตร นักต้มตุ๋น เป็นต้น

2.1.3 สาเหตุของอาชญากรรม

มีผู้กล่าวถึงสาเหตุของอาชญากรรมว่ามาจากสาเหตุต่างๆ มากมาย โดยนักวิชาการด้านอาชญาวิทยาพยายามศึกษาค้นคว้าสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมไว้ในทัศนะต่างกัันดังนี้

โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ (2543: 16) ได้จำแนกสาเหตุปัญหาอาชญากรรมจากการวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งได้ 2 สาเหตุคือ

1) สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วยการว่างงาน การติดยาเสพติด การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ค่านิยมที่ผิด การย้ายถิ่นของประชากร สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดสาเหตุของการก่ออาชญากรรม

2) สาเหตุจากความบกพร่องทางจิตเป็นโรคจิต โรคประสาท มีความก้าวร้าว มีความรู้สึกต่อต้านและเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม สภาพจิตที่อ่อนแอขาดการควบคุม สภาพจิตที่ถูกบังคับเป็นเหตุทำให้บุคคลกระทำความผิด

โสภา ซปีลมันน์ (2537: 20-23) ได้จำแนกสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้คือ

1) สาเหตุทางร่างกายและจิตใจ

1.1) สาเหตุทางร่างกายอาชญากรที่กระทำความผิดบ่อยๆ จะมีร่างกายที่กำยำรูปร่างหน้าตาที่ไม่ได้สัดส่วน ดวงตามีลักษณะที่ผิดปกติมีลักษณะที่ประหลาด แขน ขา ยาวกว่าคนปกติ ขากรรไกรใหญ่และกว้าง มีการประทุติตนที่ป่าเถื่อน

1.2) สาเหตุทางจิตใจเกิดความเครียด ความอึดอัดใจ ความคับข้องใจ จะมีผลต่อสุขภาพจิต ทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตขึ้น และนำไปสู่การกระทำผิดได้ มูลเหตุมาจากจิตใต้สำนึกและเกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุทางอารมณ์ของบุคคลนั้น สามารถจูงใจให้กระทำความผิด การประกอบอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากแรงกดดันภายในจิตใจ ทำให้กระทำลงไปโดยไม่สามารถบังคับจิตใจของตนเองได้

2) สาเหตุทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1) การไม่ยอมรับค่านิยมทางสังคม กล่าวคือการทำที่บุคคลไม่ยอมรับรู้กฎหมาย ไม่ยอมรับหลักเกณฑ์ระเบียบของสังคมที่ได้วางไว้ จึงเกิดการกระทำความผิด

2.2) ความแตกต่างในการคบหาสมาคมโดยเกิดจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคลจากบุคคลใกล้ชิดตัว โดยเกิดการเรียนรู้ การคบหาสมาคม แรงกระตุ้นและสัญชาตญาณในการประกอบอาชญากรรม

สรุปสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ใช่สาเหตุใดสาเหตุหนึ่งที่เป็นตัวก่อให้เกิดอาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมมีสาเหตุมากมายที่เกี่ยวข้องกัน อาทิ เช่นการสืบลักษณะนิสัยจากบิดามารดา ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ความป่วยไข้ทางจิตใจ ความพิการทางร่างกาย อารมณ์ชั่ววูบ ความยากจน สภาพชีวิตที่เปลี่ยนไป การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างกะทันหัน ตลอดจนการดิ้นรนเพื่อเอาตัวรอด ซึ่งสาเหตุเหล่านี้มีบทบาทสำคัญโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อความประพฤติที่เป็นปรปักษ์ต่อเพื่อนมนุษย์ สิ่งแวดล้อมและสังคม ทำให้รับลักษณะที่นำไปสู่การแสดงออกที่ผิดเป็นผลให้ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมและเพื่อนมนุษย์ได้ จึงแสดงพฤติกรรมออกมาในทางที่ผิด

2.2 ทฤษฎีทางอาชญวิทยาที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม (Crime Pattern Theory)

ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม พัฒนาโดย Brantingham (1990) ซึ่งมุ่งเน้นอธิบายสาเหตุอาชญากรรมว่า เกิดจากสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยเชื่อว่าอาชญากรรมเกิดจากการที่อาชญากรได้เข้าไปอยู่ในสถานที่และมีโอกาสเลือกเหยื่อที่เหมาะสมกล่าวคือ อาชญากรจะมีการเดินทางไปมาตามปกติระหว่างบ้านพักกับสถานที่ประกอบอาชญากรรม และเมื่อเข้าไปพบเห็นเหยื่อเข้าในสถานที่

ใดก็ตามหากมีโอกาสก็จะลงมือประกอบอาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือชีวิตร่างกายและเพศ ซึ่งสถานที่ที่เหยื่อเดินทางไปก็จะเป็นสถานที่ปกติที่เหยื่อพักอาศัยทำงาน ไปพักผ่อนหย่อนใจดังนั้น เหยื่อจึงมีโอกาสถูกระทุษร้ายได้ทุกสถานที่และเวลา เช่น เหยื่อจอดรถจักรยานยนต์ไว้ในห้างสรรพสินค้า ก็จะมีโอกาสถูกลักทรัพย์รถจักรยานยนต์ได้ เหยื่อที่ชอบเข้าไปเที่ยวเตร่และดื่มสุรา ในสถานบริการที่มีวัยรุ่นจำนวนมาก จะมีแนวโน้มถูกทำร้ายร่างกายจากเหตุทะเลาะวิวาท หรือเหยื่อที่ชอบเข้าไปเดินซื้อของในห้างสรรพสินค้าหรือตลาดนัด จะมีโอกาสถูกลักทรัพย์ ล้วงกระเป๋า หรือ วิ่งราวทรัพย์ ฯลฯ

นอกจากนี้อาชญากรก็จะมีการเดินทางไปมาเหมือนเหยื่อหรือบุคคลทั่วไป แต่อาชญากรจำนวนมากจะไม่ลงมือประกอบอาชญากรรมในสถานที่ที่ตนเองไม่คุ้นเคยหรือไม่เคยไปมาก่อน อาชญากรมีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรมในบริเวณที่ตนเองคุ้นเคย เนื่องจากมองเห็นว่ามีโอกาสที่จะหลบหนีได้ หรือมีความมั่นใจทางด้านจิตใจ นักทฤษฎีแนวโน้มนี้จึงมองว่า สถานที่เกิดเหตุ เป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชญากรรม และทำการวิเคราะห์อาชญากรรมโดยเริ่มต้นจากสถานที่เกิดเหตุ

ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมจะอธิบายสาเหตุการกระทำผิดโดยใช้ปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ Node, Paths และ Edges ซึ่งแต่ละปัจจัยหรือตัวแปรมีความหมายดังนี้คือ

1) Node หมายถึง สถานที่ที่บุคคลเดินทางจากและเดินทางไปถึง สถานที่เหล่านี้ทำให้เกิดการกระทำผิดทั้งในตัวสถานที่และบริเวณใกล้เคียงเช่น ผับหรือบาร์ จะทำให้เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน ฯลฯ ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมเชื่อว่า อาชญากรจะค้นหาเหยื่อในบริเวณสถานที่ที่ตนเองคุ้นเคยหรือเคยเดินทางไป

2) Paths หมายถึง อาณาบริเวณที่อาชญากรเห็นว่าเป็นสถานที่เหมาะสมจะลงมือประกอบอาชญากรรม ซึ่งทฤษฎีเชื่อว่า อาชญากรจะเลือกเหยื่อที่พบเห็นในบริเวณที่ตนเองเดินทางเป็นประจำ ในทำนองเดียวกันเหยื่อจำนวนมากก็จะถูกประทุษร้ายในบริเวณที่ตนเองเดินทางไปเป็นประจำ

3) Edges หมายถึง เส้นเขตแดนของบริเวณสถานที่ที่บุคคลอาศัย ทำงาน ท่องเที่ยวหรือไปเที่ยวเตร่พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ ทฤษฎีเชื่อว่าอาชญากรรมบางประเภทจะเกิดขึ้นในบริเวณเส้นเขตแดนนี้ เช่น ทำร้ายร่างกาย ชิงทรัพย์ หรือลักทรัพย์ในห้างหรือร้านสะดวกซื้อ ฯลฯ เนื่องจากว่าประชาชนหลายคนซึ่งไม่รู้จักหรือคุ้นเคยกันไม่ได้เดินทางมาพบกันบริเวณนี้

ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม ได้เสนอแนะว่า สถานที่ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเกิดอาชญากรรม สถานที่ที่มีคนเดินทางไปมาก จะมีอาชญากรรมเกิดขึ้นจำนวนมากเช่นกัน และในขณะเดียวกัน สถานที่บางประเภทแม้จะมีคนเดินทางไปน้อย แต่ก็ยังมีอาชญากรรมเกิดขึ้นเช่นกันแต่รูปแบบของอาชญากรรมจะแตกต่างกันออกไป ในขณะที่บริเวณที่พักอาศัยจะมีอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ในเคหสถานจำนวนมากหรือบริเวณสถานที่เปลี่ยวโดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืนจะมีอาชญากรรมประเภทข่มขืนกระทำชำเราหรือการมั่วสุมยาเสพติด ฯลฯ ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมจึงแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมต้องให้ความสำคัญกับรูปแบบของพฤติกรรมบุคคลที่จะมีความแตกต่างกันตามสถานที่และช่วงเวลา

จากทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมหากวัดหรือสถานที่อื่นๆ มีการจัดสถานที่ไม่ให้ตกเป็นเป้าหมายของการปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์แล้วก็จะทำให้อัตราในการเกิดอาชญากรรมมีลดลง เนื่องจากมีการป้องกันดูแลรักษาสถานที่เป็นอย่างดี

2.2.2 ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design)

Jeffery (1977) ได้พัฒนาทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมขึ้นมาโดยมีหลักพื้นฐานมาจากธรรมชาติของการเรียนรู้กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะทำให้คนร้ายพัฒนาแรงกระตุ้นในการประกอบอาชญากรรมซึ่งมีทั้งความพึงพอใจหรือความหวาดกลัวจากการประกอบอาชญากรรมเช่น คนร้ายจะถูกกระตุ้นให้ลงมือกระทำผิดหากพบเห็นบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในซอยเปลี่ยวซึ่งไม่มีไฟส่องสว่างหรือไม่ค่อยมีผู้คนสัญจรผ่านไปมาหรือคนร้ายจะทำการลักทรัพย์จากรถจักรยานยนต์ที่จอดไว้ในห้างสรรพสินค้าที่ไม่มีระบบควบคุมการเข้าออกของยานพาหนะที่ดี ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของคนร้ายได้

ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม เชื่อว่าการที่คนร้ายจะตัดสินใจไม่กระทำผิดนั้นขึ้นอยู่กับ “โอกาส” ในขณะที่กระทำผิดว่ามีโอกาสถูกจับกุมสูงหรือถูกตรวจสอบพบได้ง่ายดังนั้นจึงได้เสนอให้ใช้การออกแบบที่พักอาศัย สถานที่ทำงาน สถานประกอบการ อาคาร ร้านค้า ตลอดจนสถานที่สาธารณะเช่น สวนสาธารณะ ทางเท้า ที่จอดรถประจำทาง ฯลฯ ให้มีลักษณะที่มีอิทธิพลต่อ

การทำให้คนร้ายไม่กล้าลงมือประกอบอาชญากรรม โดยการลดโอกาสที่จะกระทำผิดหรือเพิ่มโอกาสการถูกตรวจสอบหรือสอดส่อง

สำหรับแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม สามารถแบ่งแยกออกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้คือ

1) การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่คนร้าย โดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการออกแบบสถานที่ทางกายภาพที่เพิ่มการมองเห็นหรือเฝ้าระวัง ตลอดจนเพิ่มหรือกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ของผู้อยู่อาศัย คนร้ายจะเกิดความรู้สึกว่าถูกตรวจสอบหรือจับตามองมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ติดตั้งหน้าต่างทำให้สามารถมองเห็นทางเดินหรือสถานที่จอดรถยนต์ ติดตั้งประตูเข้าออกที่สามารถมองเห็นด้านหลังสถานที่ได้ชัดเจน ใช้กำแพงบ้านที่โปร่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายในและภายนอก ตัดภูมิทัศน์ของสถานที่ที่ทำให้มองเห็นภายนอกได้ชัดเจน ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณทางเข้าออกและจัดระเบียบที่จอดรถยนต์สำหรับผู้มาติดต่อและสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากอาคาร

2) การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการลดโอกาสของคนร้ายที่จะเข้าถึงสถานที่หรือเหยื่อ โดยการสร้างระบบควบคุมทางเข้าออก หรือออกแบบสถานที่ที่ทำให้ตัวบุคคลทราบว่าสถานที่ที่กำลังจะเข้าไปเป็นที่ส่วนบุคคลซึ่งจะทำให้คนร้ายเชื่อว่าจะถูกตรวจสอบ หากถูกบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น ใช้ประตูเข้าออกบานเดียวเพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างสถานที่ส่วนตัวกับสาธารณะ ออกแบบสถานที่ให้บุคคลภายนอกเมื่อเข้ามาต้องเข้าสู่สถานที่รับรอง หลีกเลี่ยงการออกแบบสถานที่ที่ทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงหลังคาได้อย่างง่ายดายและมีระบบควบคุมการเข้าออกของรถยนต์

3) เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural Territorial Reinforcement) เป็นวิธีการทำให้คนร้ายเกิดความรู้สึกว่ากำลังเข้าสู่พื้นที่หวงห้าม โดยการออกแบบสถานที่ในลักษณะแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจน ระหว่างพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ วิธีการนี้จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกรับความเป็นเจ้าของ เกิดการหวงแหนหรือต้องการปกป้องอาณาเขต นอกจากนี้ยังจะทำให้ผู้บุกรุกหรือคนภายนอกถูกตรวจสอบหรือตรวจพบได้ง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น ติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณทางเข้าออก บำรุงรักษาสถานที่และภูมิทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีผู้อยู่อาศัยอยู่หรือมีผู้ครอบครอง สร้างรั้วหรือที่กั้นขนาดเหมาะสมเพื่อแสดงอาณาเขตของสถานที่ และสร้างทางเข้าออกให้มีความแตกต่างกับทางเท้าหรือถนนหน้าอาคารสถานที่

4) การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นวิธีการที่สนับสนุนแนวทางที่หนึ่งถึงสามข้างต้น โดยการซ่อมแซมบำรุงรักษาสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งนอกจากจะเป็นการทำให้มาตรการข้างต้นมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงการมีเจ้าของพื้นที่หรือมีผู้ครอบครอง ซึ่งจะเป็นการทำให้คนร้ายไม่กล้าที่จะลงมือกระทำ ตัวอย่างเช่น ดูแลรักษาพื้นที่ทางเข้าออก ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่าง รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคารและบริเวณรอบนอก ซ่อมแซมอาคารบ้านเรือนให้มีสภาพเรียบร้อย อย่าปล่อยให้มีการจกหน้าต่างหรือประตูแตก หลอดไฟฟ้าขาด ตัดต้นไม้และกิ่งไม้ไม่ให้รุงรัง

ดังนั้นหากทางวัดหรือศาสนสถานมีการป้องกัน โดยใช้สภาพแวดล้อมเข้ามาช่วย เข้ามามีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมตามหลักการของทฤษฎีนั้น ก็จะทำให้อัตราการเกิดอาชญากรรมในวัดลดลง เนื่องจากมีการดูแล รักษาสภาพแวดล้อมของวัดเป็นอย่างดี ทำให้บุคคลที่คิดจะก่ออาชญากรรมไม่กล้าที่จะกระทำผิด

2.2.3 ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theories)

หลักการของทฤษฎีป้องกันคือ อาชญากรเป็นบุคคลที่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายหรือเกรงกลัวต่อการถูกจับกุมหากกระทำผิด ดังนั้นอาชญากรจะไม่กระทำผิดหากมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด กฎหมายมีบทลงโทษที่รุนแรง หรือเห็นว่าโอกาสในการกระทำผิดสำเร็จมีน้อย ทฤษฎีได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของ “โอกาส” ในการกระทำผิดซึ่งทฤษฎีกลุ่มนี้กล่าวสรุปได้ว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ดีต้องมีมาตรการหรือแนวทางที่ลดโอกาสของคนร้ายในการกระทำผิด เนื่องจากคนร้ายโดยทั่วไปจะลงมือกระทำผิดโดยไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำผิด บางครั้งคนร้ายจะปล้นทรัพย์หรือชิงทรัพย์และได้ทรัพย์สินมีมูลค่าเพียงเล็กน้อยแต่คนร้ายจะไม่กล้ากระทำผิดหากพิจารณาแล้วเห็นว่า โอกาสจะถูกจับกุมมีสูงหรือไม่มีโอกาสลงมือกระทำผิด ดังนั้นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมที่ดีต้องลดโอกาสกระทำผิดให้เหลือน้อยที่สุดและเพิ่มโอกาสในการจับกุมคนร้ายให้มากที่สุด

เนื้อหาสาระและหลักการสำคัญของทฤษฎีป้องกัน มีรากฐานมาจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม ตามหลักสมมุติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการลงโทษตามกฎหมายที่ว่า “ความรุนแรง ความรวดเร็ว และความแน่นอน ในการลงโทษนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม” (Zimring & Hawkins, 1973) จึงนับได้ว่าเป็นทฤษฎีอาชญาวิทยาที่มุ่งอธิบาย

ถึงผลหรืออิทธิพลของกฎหมายที่ใช้ปกครองประชาชนในสังคม มากกว่าที่จะอธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรม ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐและจะมีการคำนึงถึงผลลัพธ์ของการกระทำก่อนที่จะมีพฤติกรรมใด ดังนั้นเราสามารถป้องกันไม่ให้บุคคลกระทำผิดได้ หากมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม ซึ่งหมายความถึงมีอัตราโทษรุนแรง มีการลงโทษที่รวดเร็วและ ผู้กระทำผิดกฎหมายมีโอกาสถูกจับกุมสูง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทฤษฎีนี้เป็นรากฐานในการบัญญัติกฎหมายและเป็นหลักปรัชญาในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาของหลายประเทศ ตัวอย่างเช่น การกำหนดอัตราโทษที่รุนแรงสำหรับอาชญากรรมบางประเภท การเพิ่มกำลังตำรวจเพื่อเพิ่มโอกาสในการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งเนื้อหาสาระของทฤษฎีป้องกันจึงเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจของบุคคลว่าจะเลือกประกอบอาชญากรรมหรือไม่ โดยคำนวณจากโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุมกับผลที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น หากคิดว่าความทุกข์ที่จะได้รับจากโทษในกรณีถูกจับกุม มีมากกว่าความสุขที่จะได้จากการกระทำผิด บุคคลก็เลือกที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมนั้น ซึ่งความคิดของบุคคลที่รับอิทธิพลมาจากระบบการลงโทษหรือจากการติดต่อสัมพันธ์ หรือได้มาจากความรู้ทราบเกี่ยวกับอัตราโทษของกฎหมาย (Decker et al, 1993)

จากทฤษฎีการป้องกันหากทางวัดหรือหน่วยงานอื่นๆ หรือสถานที่สำคัญๆ เกิดอาชญากรรมแล้วทางวัดสามารถจับผู้กระทำผิดได้หรือไม่ได้นั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือแม้แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างรุนแรง รวดเร็ว และแน่นอน ก็จะทำให้ปัญหาอาชญากรรมไม่เกิดขึ้นอีก เพราะจะทำให้คนที่คิดจะกระทำผิด ไม่ลงมือทำ เนื่องจากประสิทธิภาพในการป้องกันของรัฐมีประสิทธิภาพ

2.2.4 ทฤษฎีมุขยนิเวศวิทยา (The Theory of Human Ecology)

ในปัจจุบันคำว่า นิเวศวิทยา มักจะนำมาใช้ในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ แต่ใน ความหมายแรกเริ่มนั้นวิชานี้เป็นศาสตร์สาขาหนึ่งของชีววิทยา ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพืชกับสัตว์ตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อม โดยมองว่าชีวิตของพืชและสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ซับซ้อน และต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันเพื่อความอยู่รอดของทั้งสองฝ่าย โดยที่แต่ละชีวิตต้องคืนรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตนเองในสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกัน และนักสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยชิคาโกได้เปรียบเทียบสังคมมนุษย์ว่าเหมือนกับชีวิตของพืชและสัตว์ในธรรมชาติ โดยมองว่าสังคมมนุษย์

โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตยของโลกเสรี บุคคลแต่ละคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง ในลักษณะที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันกับบุคคลในชุมชนหรือสังคมด้วย ซึ่งทำให้เป็นที่มาของชื่อทฤษฎีใหม่นี้ว่า “ทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา” (Vold & Bernard, 1986)

Robert Park อาจารย์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยชิคาโก เป็นผู้เริ่มมองสังคมมนุษย์ในแนวนิเวศวิทยา โดย Park ได้ทำการเปรียบเทียบการแพร่กระจายของพืชในธรรมชาติกับการเจริญเติบโตขององค์กรต่างๆ ของมนุษย์ในสังคม แนวความคิดของ Park ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ชีวิตจริงที่ทำงานเป็นหนังสือพิมพ์ในชิคาโก ซึ่งมีโอกาสทำให้ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างยิ่งใหญ่และรวดเร็วของเมืองชิคาโกในช่วงปลายศตวรรษที่ 18 ต่อเนื่องในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 ซึ่งระหว่าง ค.ศ. 1860-1910 ประชากรของเมืองได้เพิ่มเป็นสองเท่าทุก 10 ปี เนื่องจากการอพยพของคนต่างด้าวชาวยุโรปที่อพยพเข้ามาในเมืองชิคาโกมากมาย (Inciardi et al., 1993) ทำให้ Park มีมุมมองต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า นอกจากจะเป็นปรากฏการณ์ทางภูมิศาสตร์แล้วยังเป็นการเปลี่ยนของสังคมในด้านโครงสร้างหรือสถาบันต่างๆ อีกด้วย นอกจากนี้ Park ยังได้นำ 2 แนวคิดจากวิชานิเวศวิทยามาประยุกต์ใช้ในการศึกษาปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของเมืองชิคาโกด้วย ส่งผลให้ทฤษฎีใหม่นี้ได้รับการเรียกขานว่า “ทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา” (Park, 1952)

แนวความคิดแรกจะเกี่ยวกับกรณีที่สังคมมนุษย์ประกอบด้วยบุคคลหลายประเภท แตกต่างกันตามเชื้อชาติ สีผิว อาชีพ หรือรายได้ ซึ่งอุปมาอุปมัยได้กับสังคมพืชในธรรมชาติที่ประกอบไปด้วยพืชหลายเผ่าพันธุ์หรือที่เรียกว่า ชุมชนพืช (Plant Communities) แต่เมื่อนำมาใช้กับมนุษย์นิเวศวิทยาจะเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า ดินแดนธรรมชาติ (Natural Area) และบุคคลในชุมชนก็ต้องอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อให้ทุกคนอยู่รอดในสังคมได้ ในวิชานิเวศวิทยาเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า การพึ่งพาอาศัยกันและกัน (Symbiosis) Park ยังพบว่าในแต่ละเมืองของชิคาโกจะประกอบด้วยชุมชนหลายชุมชนที่มีประชากรแตกต่างกัน บางสังคมก็แตกต่างกันตามเชื้อชาติเช่น ชุมชนคนจีน ชุมชนคนอิตาลีหรือชุมชนคนผิวดำ บางสังคมก็มีความแตกต่างกันตามรายได้หรืออาชีพของคนในสังคม บางสังคมจะมีพื้นที่ที่ถูกตัดขาดจากส่วนอื่นหรือสังคมอื่นของเมืองโดยทางรถไฟ แม่น้ำ ถนนสายใหญ่ หรือพื้นที่ที่รกร้างว่างเปล่าขนาดใหญ่ และการพึ่งพาอาศัยกันนั้นจะพบเห็นได้ทั้งในชุมชนเดียวกันและระหว่างชุมชนด้วย ซึ่งทำให้ดินแดนธรรมชาติหรือชุมชนต่างๆ เป็นส่วนประกอบของเมือง

แนวความคิดที่สองจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงตามกระบวนการของธรรมชาติ ในลักษณะที่ความสมดุลของสังคมจะถูกเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ซึ่ง Park เรียกขบวนการนี้ว่า การ

บุกกรุก การครอบครอง การรับช่วงต่อ (Invasion, Dominance and Succession) ซึ่งหมายความว่า การที่ชุมชนหนึ่งจะถูกคนกลุ่มอื่นเข้าบุกกรุก เข้ามายึดและแสดงการครอบครองและเปลี่ยนแปลงเขตชุมชนนั้นเป็นถิ่นของพวกเขาที่บุกกรุกเข้ามาใหม่ ส่วนพวกที่เคยอาศัยอยู่มาก่อนก็จะอพยพย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่นหรือชุมชนอื่นต่อไป และอาจไปก่อให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงในชุมชนอื่นก็ได้ แนวความคิดนี้ นำมาจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของพืชและสัตว์ในธรรมชาติ

กระบวนการเปลี่ยนแปลงชุมชนนี้ได้นำมาศึกษาเพิ่มเติมโดย Burgess (1952) นักวิชาการที่เคยร่วมงานกับ Park ในการพัฒนาทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยาและ Burgess ได้นำทฤษฎีนี้ไปอธิบายถึงการเจริญเติบโตของเมืองชิคาโก โดยอธิบายว่าสังคมของเมืองชิคาโกจะเติบโตในลักษณะที่ขยายวงกว้างออกไปจากจุดศูนย์กลางในลักษณะที่เป็นรัศมีของวงกลมและแต่ละส่วนหรือชุมชนก็จะขยายตัวออกไปในลักษณะออกจากจุดศูนย์กลางในลักษณะเดียวกันและเมื่อขยายตัวออกไปก็จะทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงในเขตหรือชุมชนนั้นด้วย Burgess ได้แบ่งเมืองชิคาโกเป็น 5 โซนตามลักษณะของการใช้พื้นที่ในเมืองว่าเป็นเขตการค้าหรือที่อยู่อาศัย

โซนที่ 1 เรียกว่า ลูป (Loop) เป็นจุดศูนย์กลางการค้าหรือธุรกิจ เป็นโซนที่อยู่ที่ศูนย์กลางหรือข้างในสุดของเมือง เขตพื้นที่ส่วนนี้จะเป็นเฉพาะอาคารร้านค้าที่เป็นศูนย์กลางการค้าหรือแหล่งธุรกิจของเมืองจะไม่มีแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวเมืองแต่อย่างใด

โซนที่ 2 เรียกว่า โซนที่กำลังเปลี่ยนแปลง (Zone in Transition) ซึ่งโดยทั่วไปเป็นเขตพื้นที่หรือส่วนที่เก่าแก่ของเมือง และเป็นที่อยู่อาศัยของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่โซนที่ 1 เช่น คนต่างด้าวที่อพยพมาจากประเทศอื่น คนผิวดำที่อพยพมาจากภาคใต้ มีการแบ่งเขตที่อยู่อาศัยตามเชื้อชาติหรือสถานะภาพทางเศรษฐกิจถิ่นที่อยู่ของประชากรในเขตนี้กำลังเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ และกำลังถูกขบวนการเปลี่ยนแปลงตามทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา (การบุกกรุก การครอบครอง การรับช่วงต่อ) ทำให้เกิดการเสื่อมโทรมตลอดเวลา และเนื่องจากพื้นที่ส่วนนี้ถูกคาดหวังว่าจะถูกแทนที่ด้วยการธุรกิจและการอุตสาหกรรม ทำให้ส่วนนี้ของเมืองไม่มีผู้ใดอยากอาศัย จึงกลายเป็นถิ่นที่อยู่ของพวกคนจนหรือคนชั้นต่ำในเมืองรวมทั้งคนต่างด้าวหรือชาวชนบทที่อพยพเข้ามาในเมืองเนื่องจากค่าใช้จ่ายด้านที่พักอาศัยมีราคาถูกที่สุด

โซนที่ 3 เรียกว่า เขตถิ่นที่อยู่ของชนชั้นทำงาน (Zone of Workingmen's Homes) ที่ได้อพยพมาจากโซนที่ 2 ซึ่งกำลังมีสภาพเสื่อมโทรม เขตพื้นที่นี้จึงเป็นแหล่งอาคารที่พักอาศัยหรือบ้าน

เช่าที่มีราคาปานกลาง ผู้อาศัยส่วนมากเป็นบุคคลที่มีรายได้สูงกว่าบุคคลในโซนที่ 2 และต้องการหนีไปจากแหล่งที่เสื่อมโทรม ประกอบกับมีความสามารถในการหาที่อยู่ที่มีราคาแพงขึ้น

โซนที่ 4 เรียกว่า Residential Zone ซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ของผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมขึ้นมาอีก พื้นที่ส่วนมากของโซนจะประกอบด้วยบ้านเรือนที่มีราคาแพง หรือบ้านเช่า หรือห้องชุดที่มีราคาค่อนข้างแพง ผู้ที่อยู่อาศัยเป็นผู้ที่มีฐานะ บางครั้งก็มาจากคนที่เคยอาศัยอยู่ในโซนที่ 2 และ 3 ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น

โซนที่ 5 เรียกว่า เขตชานเมือง (Commuters) ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ของเมืองที่ติดกับชนบท และในเขตนี้ไม่ค่อยมีบ้านเรือนมากนัก เนื่องจากห่างไกลเมืองเกินไป (Burgess, 1952) ได้นำเสนอว่า ในแต่ละโซนก็จะมีรถเจริญเติบโตในลักษณะที่เป็นรัศมีออกจากศูนย์กลางของเมือง และรุกรานเข้าไปในเขตของโซนถัดมา ตามรูปแบบของทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา และขบวนการนี้จะเกิดขึ้นตลอดเวลา

Burgess และนักสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยชิคาโกได้ให้ความสำคัญของพื้นที่ในเขตโซนที่ 2 ที่สภาพสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากว่าถูกรุกรานด้วยธุรกิจและอุตสาหกรรมจากพื้นที่ศูนย์กลางของเมือง ทำให้ประชาชนที่มีฐานะปานกลางหรือดีจะอพยพออกไปอาศัยในโซนถัดไป เป็นเหตุให้พื้นที่นี้รกร้าง ว่างเปล่าหรือไม่ก็เป็นเขตพื้นที่ที่มีค่าเช่าราคาถูก ทำให้ดึงดูดหรือชักจูงให้คนต่างด้าวหรือคนชนบทที่เพิ่งมาอยู่ในใหม่ในชิคาโกนิยมมาอาศัยอยู่ รวมถึงประชาชนที่มีรายได้ต่ำ

วัดเป็นศูนย์กลางในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นวัดที่อยู่ในชนบทหรือในเมือง หากบริเวณรอบวัดเป็นแหล่งชุมชนแล้วมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม จะทำให้มีประชาชนแฝงเข้ามาอาศัย หางานทำ วัดก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบเนื่องจากจะมีบุคคลเข้ามาทำบุญมาก ทรัพย์สินในวัดเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหาอาชญากรรม หากวัดไม่มีการป้องกันที่ดี

2.2.5 ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory)

ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิดเริ่มมีการนำเสนอสู่วงการอาชญาวิทยาโดยนักเศรษฐศาสตร์เช่น Becker (1968), Crouch (1979) แม้ว่าเนื้อหาสาระบางประการและรูปแบบการนำเสนออาจจะแตกต่าง

กัน แต่มีสมมุติฐานพื้นฐานที่เหมือนกันสองประการคือ ประการที่หนึ่ง ทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่าบุคคลเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะกระทำผิดกฎหมาย และประการที่สอง แนวทางในการเลือกพฤติกรรมผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลจะได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงนั่นเอง ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ที่ต้องการนั้นไม่จำกัดเฉพาะในรูปของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย สมมุติฐานนี้คล้ายคลึงกับสมมุติฐานของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม ในประเด็นที่เกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ที่จะเลือกพฤติกรรม โดยคำนวณจากสิ่งที่สนองต่อความพอใจของบุคคล

หลักการที่นักอาชญาวิทยาแนวนี้ได้นำเสนอเพิ่มเติมจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมก็คือ การที่บุคคลได้คิดคำนวณถึงผลที่จะตามมาหลังจากการประกอบอาชญากรรมแล้ว ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ที่ได้รับ ความเป็นไปได้ที่จะถูกจับกุม อัตราโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุม ตลอดจนจนถึงหนทางเลือกอื่นที่ถูกกฎหมาย (Sullivan, 1973) ซึ่ง Cornish & Clarke (1986) ผู้นำในทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิดนำเสนอว่าการศึกษอาชญากรรมต้องมองว่าอาชญากรรมมีคุณสมบัติสองประการคือ คุณสมบัติของการประกอบอาชญากรรมและคุณสมบัติของตัวอาชญากร ซึ่งคุณสมบัติของการประกอบอาชญากรรม (Offense Specific) หมายถึง ข้อเท็จจริงของอาชญากรจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันไปตามรูปแบบของอาชญากรรม ซึ่งจะแตกต่างกันในด้านความชำนาญในการประกอบอาชญากรรม ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับการกระทำผิด และการมีอยู่อย่างแพร่หลายของเหยื่ออาชญากรรม ส่วนคุณสมบัติของตัวอาชญากร (Offense Specific) หมายความว่า ความแตกต่างของตัวอาชญากรในการตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรม ก่อนที่จะกระทำผิดกฎหมาย อาชญากรต้องคำนึงสภาพแวดล้อมทั่วไปอัน ได้แก่ โอกาสในการกระทำผิด ผลเสีย ผลประโยชน์ ตลอดจนความเสี่ยงรวมทั้งแรงกระตุ้นหรือมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของอาชญากรผู้นั้นด้วย ซึ่งหลังจากที่บุคคลได้คิดคำนวณถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมแล้ว จึงตัดสินใจว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่

จะเห็นได้ว่าผลประโยชน์จากการกระทำผิดนอกจากจะเป็นทรัพย์สินแล้ว ยังรวมถึงความพึงพอใจหรือความสุขทางด้านจิตใจด้วย และกระบวนการตัดสินใจในการประกอบอาชญากรรมนี้จะมีลักษณะเฉพาะตัวเท่านั้น ซึ่งนักอาชญาวิทยาแนวนี้อ้างว่าทฤษฎีนี้มีขอบเขตกว้างขวางกว่าทฤษฎีป้องกัน เนื่องจากสามารถอธิบายเหตุของอาชญากรรมเฉพาะอย่างได้ รวมทั้งสาเหตุของการเป็นอาชญากรอาชีพหรืออาชญากรกระทำผิดติดนิสัย (Cornish & Clarke, 1986)

จากทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด บุคคลมีอิสระในการคิด การทำกระทำว่าจะประพฤติดูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ได้ เพราะเป็นความพึงพอใจของส่วนบุคคล ซึ่งปัญหาอาชญากรรมเช่นเดียวกันบุคคลมีสิทธิที่จะกระทำหรือไม่กระทำก่อนก็ได้ เพราะมีการไตร่ตรองมาแล้วแล้ว แต่จะทำหรือไม่ทำก็ขึ้นอยู่กับตัวของอาชญากรเอง

2.2.6 ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory)

ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับหลักปรัชญาของทฤษฎีป้องกันแล้วทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด ทฤษฎีปกตินิสัยมีหลักการสำคัญดังนี้คือ อาชญากรรมเกิดจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ อาชญากรที่จะกระทำผิดเหยื่อที่เหมาะสม และการขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตร่างกาย สำหรับสมมติฐานหลักของทฤษฎีปกตินิสัย อัตราการเป็นเหยื่ออาชญากรรมของบุคคลจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีองค์ประกอบครบทั้งสาม (ผู้กระทำผิด เหยื่อหรือเป้าหมาย และการขาดความคุ้มครอง) นักวิชาการที่ถือว่าเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้คือ Cohen & Felson (1979) ซึ่งนักวิชาการทั้งสองท่านได้ให้ความหมายถึงปกตินิสัย (Routine Activity) คือกิจวัตรหรือการกระทำใดของบุคคลที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเป็นประจำ เช่น การออกไปทำงานปล่อยให้บ้านไม่มีคนเฝ้า การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพงหรือการออกนอกบ้านในเวลากลางคืน และหมายความรวมถึงลักษณะของบุคคลที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายด้วยเช่น เพศหญิง อายุน้อย หรืออายุมาก เนื่องจากผู้ก่อเหตุมีสมมติฐานว่า การเกิดอาชญากรรมนั้นเกิดจากการกระทำที่เป็นนิสัยของเหยื่ออาชญากรรม ตัวอย่างเช่น หากเหยื่อต้องออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้าบ้านทุกวัน ผู้กระทำผิดก็จะมีโอกาสเข้าไปทำการลักทรัพย์ในบ้านได้ หรือหากเหยื่อชอบออกนอกบ้านกลางคืนคนเดียวบ่อยครั้ง หรือชอบสวมใส่เครื่องประดับที่มีค่ามาก จะมีโอกาสถูกคนร้ายเข้าทำการชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ได้ ซึ่งนิสัยของบุคคลที่เป็นเหยื่อของอาชญากรรมนั้นเป็นที่มาของชื่อทฤษฎีนี้

ในการศึกษาของ Cohen & Felson (1979) เพื่อทดสอบทฤษฎีปกตินิสัยผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลทั้งระดับมหภาคและจุลภาค สำหรับข้อมูลระดับมหภาคผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบสถิติของความผิดประทุษร้ายตั้งแต่ปี ค.ศ. 1947 ถึง ค.ศ. 1974 พบว่าคดีลักทรัพย์ในเคหสถานมีสถิติเพิ่มมากขึ้นและต่อเนื่องกันมาโดยตลอด เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ทำให้บุคคลต้องออกนอกบ้านมากขึ้นเช่น ต้องออกไปทำงาน ไปร่วมกิจกรรมของเพื่อนฝูง หรือครอบครัว ทำให้ที่อยู่อาศัยของบุคคลเหล่านี้เหมาะที่จะถูกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สิน ส่วนในระดับจุลภาคนั้นผู้ศึกษา

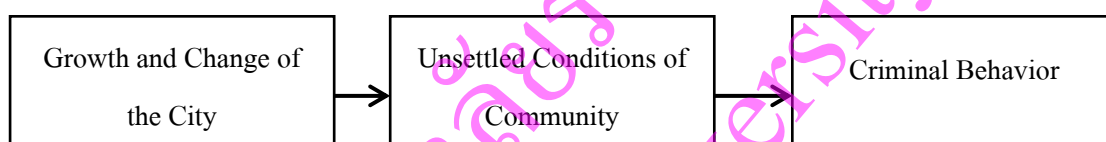
พบว่าบุคคลที่ชอบออกไปเที่ยวเตร่ข้างนอกที่พักอาศัยแทนที่จะอยู่ในที่พัก มักจะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมประเภททำร้ายร่างกาย ชิงทรัพย์หรือข่มขืนกระทำชำเรา เป็นต้น

งานวิจัยที่คล้ายคลึงกับการศึกษาของ Cohen & Felson (1979) ก็เคยมีผู้ศึกษามาก่อนแล้วคือ Newman (1972) ซึ่งได้ศึกษาสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในที่อยู่แบบแฟลตหรือคอนโดมิเนียม และพบว่าสถิติคดีชิงทรัพย์ในแฟลตจะมีความสัมพันธ์กับความสูงของตัวอาคารและการตกแต่งภายในอาคารด้วย อาคารที่สูงมากจะมีคดีชิงทรัพย์มากขึ้นส่วนอาคารที่ตกแต่งในลักษณะที่ผู้อาศัยต่างคนต่างอยู่ ไม่มีโอกาสได้สังเกตตรวจตราคนภายนอก ก็จะมีคดีชิงทรัพย์สูงเช่นกัน ผู้ศึกษาวิจัยสรุปว่ารูปแบบของอาคารจะมีอิทธิพลต่อโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย เนื่องจากว่ามีผลกระทบต่อ การตรวจตราสอดส่องและควบคุมดูแลพื้นที่ส่วนกลางของอาคาร แม้ว่าทฤษฎีนี้สามารถนำไปประยุกต์ได้กับการป้องกันอาชญากรรม แต่มีผู้วิจารณ์ว่าทฤษฎีนี้เหมาะที่จะเป็นวิชาเหยื่ออาชญากรรมมากกว่า เนื่องจากไม่ได้อธิบายถึงสาเหตุการเกิดอาชญากรรมแต่อย่างใด เพียงแต่ตั้งสมมติฐานว่ามีอาชญากรที่พร้อมจะทำผิดอยู่แล้ว และจะประกอบอาชญากรรมต่อเมื่อมีเหยื่อและขาดการคุ้มครอง แต่ที่จัดให้อยู่ทฤษฎีการป้องกันก็เนื่องจากว่ามีหลักคล้ายกับทฤษฎีป้องกันตรงประเด็นที่ว่า บุคคลจะประกอบอาชญากรรมก็ต่อเมื่อได้วินิจฉัยหรือวิเคราะห์ถึงผลดีผลเสียก่อนลงมือกระทำผิดแล้ว ทั้งนี้โดยคำนวณจากปัจจัยหรือตัวแปรที่เกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมและการป้องกันตัวหรือทรัพย์สินของเหยื่อ ต่อมาในปี ค.ศ. 1995 Felson (1995) ได้เสนอปรับปรุงทฤษฎีนี้เกี่ยวกับจุดบกพร่องในเรื่องสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรมโดยสรุปได้ใจความว่า ในสังคมนั้นประกอบด้วยสิ่งช่วยหนุนให้บุคคลได้กระทำผิดหลายประการ ในขณะเดียวกันก็มีกลไกที่จะช่วยให้กระกระตุ้นให้บุคคลควบคุมพฤติกรรมของตนเอง สิ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนคือ ความอ่อนแอของบุคคล สถานการณ์ สิ่งช่วยหนุน กระตุ้น การคบหาสมาคม และความเฉื่อยชา หากบุคคลอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้มักจะประกอบอาชญากรรม ในขณะเดียวกันสังคมก็มี สถาบันครอบครัวเป็นการสร้างการควบคุมตัวเอง (Self-Control) เพื่อให้บุคคลป้องกันไม่ให้บุคคลไปกระทำผิดกฎหมายได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการปรับปรุงเนื้อหาสาระทฤษฎีนี้ในเรื่องสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมของบุคคล

จากทฤษฎีปกตินิสัย ซึ่งเป็นการกระทำที่กระทำเป็นประจำเป็นนิสัย จึงทำให้อาชญากรไม่สามารถละทิ้งพฤติกรรมดังกล่าวได้ ทำให้อาชญากรประพฤติดิบ่อยๆ ทำอาชญากรรมบ่อยครั้ง ดังนั้นควรมีการลงโทษให้เหมาะสมกับสิ่งที่อาชญากรทำลงไป เพื่อที่จะไม่ให้อาชญากรหันมากระทำผิดเพราะเขาได้รับโทษอย่างเหมาะสมแล้ว

2.2.7 ทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ (Social Disorganization Theory)

นักสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยชิคาโกได้พัฒนาทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละเขตพื้นที่ของเมืองชิคาโก ซึ่งในที่สุดก็ได้พัฒนาปรับปรุงจนเป็นทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ และทฤษฎีนี้ได้ให้ความหมายของสังคมไร้ระเบียบ คือสภาพสังคมของชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งของชุมชนและบุคคลที่อยู่อาศัย ทั้งนี้เนื่องมาจากการเจริญเติบโตไปสู่การเป็นสังคมเมือง จนเป็นเหตุให้กลไกควบคุมทางสังคมของชุมชนอ่อนแอลงและนำไปสู่การมีอาชญากรรมสูง (Bursik, 1988; Inciardi et al., 1993) ดังนั้นสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมตามทฤษฎีนี้จะมีสาเหตุมาจาก การเจริญเติบโตของบ้านเมือง ซึ่งจะไปสู่สภาพชุมชนนั้นมีอาชญากรรมสูงกว่าชุมชนอื่น

รูปที่ 2.1 การอธิบายสาเหตุพฤติกรรมอาชญากรรมของทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ
ที่มา: พรชัย ชันดี, พ.ศ.อ., (2553)

ทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบได้อธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้ชุมชนมีลักษณะเป็นสังคมไร้ระเบียบว่าเกิดจากการเจริญเติบโตของบ้านเรือน ในแนวทางที่นำไปสู่การเป็นสังคมเมือง และจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในชุมชนที่สำคัญมีอยู่ด้วยกัน 4 ประการดังนี้ คือ (Shaw & McKey, 1942; Bursik, 1988)

1) การสูญสลายหรือลดน้อยลงของกลไกควบคุมทางสังคม เนื่องจากจะมีประชาชนอพยพมาอยู่ในชุมชนมากขึ้น ทำให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนไม่ค่อยรู้จักกัน สภาพสังคมจะมีลักษณะต่างคนต่างอยู่และไม่ยุ่งเกี่ยวกับกัน ในที่สุดจะนำไปสู่ความอ่อนแอของกลไกควบคุมของชุมชนนั้น

2) การถ่ายทอดวัฒนธรรม ในแต่ละชุมชนจะมีวัฒนธรรมซึ่งสืบทอดเป็นเวลานานเมื่อมีคนกลุ่มใหม่มาอาศัยอยู่ ก็จะรับเอาวัฒนธรรมที่มีอยู่เหล่านี้ และถ่ายทอดให้แก่ประชากรที่เข้ามาอยู่อาศัยใหม่สืบทอดต่อไป

3) ความขัดแย้งทางวัฒนธรรม สิ่งที่อยู่พหุมาอยู่ใหม่ นำคิดตัวมาด้วยก็คือ ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรมตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอาจแตกต่างจากค่านิยมหรือวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมในชุมชน ดังนั้นจึงนำไปสู่ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4) ความยากจน เนื่องจากผู้อยู่พหุมาอยู่ในชุมชนมักจะเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ใหม่ในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือคนชนบทที่อพยพเพื่อเข้ามาหาอาชีพใหม่ในเขตเมืองใหญ่บุคคลเหล่านี้จะมีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ (พรชัย ขันดี, พ.ศ.อ., 2553)

จาก ทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ ถึงแม้ว่าในสังคมจะมีกฎหมาย มีระเบียบ มีข้อบังคับ แต่ก็ไม่สามารถปราบปรามอาชญากรในสังคมได้ เนื่องจากสิ่งที่มีเหล่านี้ไม่สามารถควบคุมบุคคลหรืออาชญากรในสังคมได้เลยเป็นเหตุทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งและก่อความเดือดร้อนมากมายให้กับประชาชนและยังเป็นตัวบ่งชี้ว่า กฎหมายหรือระบบงานยุติธรรม ไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

2.3 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation)

Maslow (1970) เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมากสามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นความจริงที่จะกล่าวว่ากระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ Maslow โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ” (Wanting Animal) และเป็นการยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

Maslow กล่าวว่าความปรารถนาของมนุษย์นั้นคิดตัวมาแต่กำเนิดและความปรารถนาเหล่านี้จะเรียงลำดับขั้นของความปรารถนา ตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (The Need-Hierarchy Conception of Human Motivation) Maslow เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปไว้เป็นลำดับดังนี้ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) 2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) 3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love Needs) 4) ความต้องการได้รับ

ความนับถือยกย่อง (Esteem Needs) 5) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization Needs)

ลำดับขั้นความต้องการของ Maslow มีการเรียงลำดับขั้นความต้องการที่อยู่ในขั้นต่ำสุด จะต้องได้รับความพึงพอใจเสียก่อนบุคคลจึงจะสามารถผ่านพ้นไปสู่ความต้องการที่อยู่ในขั้นสูงขึ้น ตามลำดับดังจะอธิบายโดยละเอียดดังนี้

1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจมากที่สุดและสังเกตเห็นได้ชัดที่สุด จากความต้องการทั้งหมดเป็นความต้องการที่ช่วยการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม ออกซิเจน การพักผ่อนนอนหลับ ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ตลอดจนความต้องการที่จะถูกกระตุ้นอวัยวะรับสัมผัส แรงขับของร่างกาย เหล่านี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับความอยู่รอดของร่างกายและของอินทรีย์ ความพึงพอใจที่ได้รับ ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการในขั้นที่สูงกว่าและถ้าบุคคลใดประสบความล้มเหลวที่จะสนองความต้องการพื้นฐานนี้ก็จะไม่ได้รับการกระตุ้น ให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นอย่างไรก็ตาม ถ้าความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่ได้รับความพึงพอใจ บุคคลก็จะอยู่ภายใต้ความต้องการนั้นตลอดไป ซึ่งทำให้ความต้องการอื่นๆ ไม่ปรากฏหรือกลายเป็นความต้องการระดับรองลงไปเช่น คนที่อดอยาก หิวโหยเป็นเวลานานจะไม่สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อโลกได้ บุคคลเช่นนี้จะหมกมุ่นอยู่กับการจัดหาบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้มีอาหารไว้รับประทาน Maslow อธิบายต่อไปว่าบุคคลเหล่านี้จะมีความรู้สึกเป็นสุขอย่างเต็มที่เมื่อมีอาหารเพียงพอสำหรับเขาและจะไม่ต้องต้องการสิ่งอื่นใดอีก ชีวิตของเขาถือว่าได้ว่าเป็นเรื่องของการรับประทาน สิ่งอื่นๆ นอกจากนี้จะไม่มีมีความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็น เสรีภาพ ความรัก ความรู้สึกต่อชุมชน การได้รับการยอมรับ และปรัชญาชีวิต บุคคลเช่นนี้มีชีวิตอยู่เพื่อที่จะรับประทานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ตัวอย่าง การขาดแคลนอาหารมีผลต่อพฤติกรรม ได้มีการทดลองและการศึกษาชีวประวัติเพื่อแสดงว่า ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นเรื่องสำคัญที่จะเข้าใจ พฤติกรรมมนุษย์ และได้พบผลว่าเกิดความเสียหายอย่างรุนแรงของพฤติกรรมซึ่งมีสาเหตุจากการขาดอาหารหรือน้ำติดต่อกันเป็นเวลานานตัวอย่างคือ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ในค่าย Nazi ซึ่งเป็นที่กักขังเชลย เชลยเหล่านั้นจะละทิ้งมาตรฐานทางศีลธรรมและค่านิยมต่างๆ ที่เขาเคยยึดถือภายใต้สภาพการณ์ปกติเช่น ขโมยอาหารของคนอื่นหรือใช้วิธีการต่างๆ ที่จะได้รับอาหารเพิ่มขึ้น อีกตัวอย่างหนึ่งในปี ค.ศ. 1970 เครื่องบินของสายการบิน Peruvian ตกลงที่ฝั่งอ่าวอเมริกาใต้ผู้ที่รอดตายรวมทั้งพระนิกาย Catholic อาศัยการมีชีวิตอยู่รอดโดยการกินซากศพของผู้ที่ตายจากเครื่องบินตก จากปรากฏการณ์นี้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อมนุษย์เกิดความหิวขั้นจะมีอิทธิพลเหนือระดับศีลธรรมจรรยา

จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่ามนุษย์มีความต้องการทางด้านร่างกายเหนือความต้องการอื่นๆ และแรงผลักดันของความต้อการนี้ได้เกิดขึ้นกับบุคคลก่อนความต้องการอื่นๆ

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจแล้วบุคคลก็จะพัฒนาการไปสู่ขั้นใหม่ต่อไป ซึ่งขั้นนี้เรียกว่าความต้องการความปลอดภัยหรือความรู้สึกมั่นคง (Safety or Security) Maslow กล่าวว่าความต้องการความปลอดภัยนี้จะสังเกตได้ง่ายในทารกและในเด็กเล็กๆ เนื่องจากทารกและเด็กเล็กๆ ต้องการความช่วยเหลือและต้องพึ่งพอาัยผู้อื่น ตัวอย่าง ทารกจะรู้สึกกลัวเมื่อถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพังหรือเมื่อเขาได้ยินเสียงคังๆ หรือเห็นแสงสว่างมาก ๆ แต่ประสบการณ์และการเรียนรู้จะทำให้ความรู้สึกกลัวหมดไป ดังคำพูดที่ว่า “ฉันไม่กลัวเสียงฟ้าร้องและฟ้าแลบอีกต่อไปแล้ว เพราะฉันรู้ธรรมชาติในการเกิดของมัน” พลังความต้องการความปลอดภัยจะเห็นได้ชัดเจนเช่นกันเมื่อเด็กเกิดความเจ็บป่วย ตัวอย่างเด็กที่ประสบอุบัติเหตุขาหักก็จะรู้สึกกลัวและอาจแสดงออกด้วยอาการฝันร้ายและความต้องการที่จะได้รับความปกป้องคุ้มครองและการให้กำลังใจ Maslow กล่าวว่าเพิ่มเติมว่าพ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกอย่างไม่กวัดกันและตามใจมากจนเกินไปจะไม่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าได้รับความพึงพอใจจากความต้องการความปลอดภัยการให้นอนหรือให้กินไม่เป็นเวลาไม่เพียง แต่ทำให้เด็กสับสนเท่านั้นแต่ยังทำให้เด็กรู้สึกไม่มั่นคงในสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเขา สัมพันธภาพของพ่อแม่ที่ไม่ดีต่อกันเช่น ทะเลาะกันทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน พ่อแม่แยกกันอยู่ หย่า ตายจากไป สภาพการณ์เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกที่ดีของเด็ก ทำให้เด็กรู้ว่าสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไม่น่าเชื่อถือ ไม่สามารถคาดการณ์ได้และนำไปสู่ความรู้สึกไม่ปลอดภัย ความต้องการความปลอดภัยจะยังมีอิทธิพลต่อบุคคลแม้ว่าจะผ่านพ้นวัยเด็กไปแล้ว แม้ในบุคคลที่ทำงานในฐานะเป็นผู้คุ้มครอง เช่น ผู้รักษาเงิน นักบัญชี หรือทำงานเกี่ยวกับการประกันต่างๆ และผู้ที่ทำหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้อื่นเช่น แพทย์ พยาบาล แม้กระทั่งคนชรา บุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเฝ้าหาความปลอดภัยของผู้อื่นเช่น แพทย์ พยาบาล แม้กระทั่งคนชรา บุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเฝ้าหาความปลอดภัยด้วยกันทั้งสิ้น ศาสนา และปรัชญาที่มนุษย์ยึดถือทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคง เพราะทำให้บุคคลได้จัดระบบของตัวเองให้มีเหตุผลและวิถีทางที่ทำให้บุคคลรู้สึก “ปลอดภัย” ความต้องการความปลอดภัยในเรื่องอื่นๆ จะเกี่ยวข้องกับการเผชิญกับสิ่งต่างๆ เหล่านี้ สงคราม อาชญากรรม น้ำท่วม แผ่นดินไหว การจลาจล ความสับสนไม่เป็นระเบียบของสังคม และเหตุการณ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกับสภาพเหล่านี้ Maslow ได้ให้ความคิดต่อไปว่าอาการโรคประสาทในผู้ใหญ่ โดยเฉพาะโรคประสาทชนิดย้ำคิด-ย้ำทำ (Obsessive-Compulsive Neurotic) เป็นลักษณะเด่นชัดของการค้นหาความรู้สึกปลอดภัย ผู้ป่วยโรคประสาทจะแสดงพฤติกรรมว่าเขากำลังประสบเหตุการณ์ที่ร้ายกาจและกำลังมีอันตรายต่างๆ เขาจึงต้องการมีใครสักคนที่ปกป้องคุ้มครองเขาและเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งซึ่งเขาสามารถจะพึ่งพาอาศัยได้

3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love Needs) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของเป็นความต้องการขั้นที่ 3 ความต้องการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลต้องการได้รับความรักและความเป็นเจ้าของโดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเช่น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวหรือกับผู้อื่น สมาชิกภายในกลุ่มจะเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับบุคคล กล่าวคือ บุคคลจะรู้สึกเจ็บปวดมากเมื่อถูกทอดทิ้งไม่มีใครยอมรับ หรือถูกตัดออกจากสังคม ไม่มีเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อจำนวนเพื่อนๆ ญาติพี่น้อง สามีหรือภรรยาหรือลูกๆ ได้ลดน้อยลงไป นักเรียนที่เข้าโรงเรียนที่ห่างไกลบ้านจะเกิดความต้องการเป็นเจ้าของอย่างยิ่ง และจะแสวงหาอย่างมากที่จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน Maslow คัดค้านกลุ่ม Freud ที่ว่าความรักเป็นผลมาจากการทดแทนสัญชาตญาณทางเพศ (Sublimation) สำหรับ Maslow ความรักไม่ใช่สัญลักษณ์ของเรื่องเพศ (Sex) เขาอธิบายว่า ความรักที่แท้จริงจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่ดี ความสัมพันธ์ของความรักระหว่างคน 2 คน จะรวมถึงความรู้สึกนับถือซึ่งกันและกัน การยกย่องและความไว้วางใจแก่กัน นอกจากนี้ Maslow ยังย้ำว่า ความต้องการความรักของคนจะเป็นความรักที่เป็นไปในลักษณะทั้งการรู้จักให้ความรักต่อผู้อื่นและรู้จักที่จะรับความรักจากผู้อื่น การได้รับความรักและได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า บุคคลที่ขาดความรักก็จะรู้สึกว่าชีวิตไร้ค่ามีความรู้สึกอ้างว้างและเหินห่าง กล่าวโดยสรุป Maslow มีความเห็นว่าบุคคลต้องการความรักและความรู้สึกเป็นเจ้าของและการขาดสิ่งนี้มักจะเป็นสาเหตุให้เกิดความข้องใจและทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวไม่ได้ และความยินดีในพฤติกรรมหรือความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจในลักษณะต่างๆ สิ่งที่ควรสังเกตประการหนึ่ง ก็คือมีบุคคลจำนวนมากที่มีความกล้าหาญที่จะเปิดเผยตัวเองเมื่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับเพศตรงข้ามเนื่องจากกลัวว่าจะถูกปฏิเสธความรู้สึกเช่นนี้ Maslow กล่าวว่าสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก การได้รับความรักหรือการขาดความรักในวัยเด็ก ย่อมมีผลกับการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะและการมีทัศนคติในเรื่องของความรัก Maslow เปรียบเทียบว่าความต้องการความรักก็เป็นเช่นเดียวกับรถยนต์ที่สร้างขึ้นมาโดยต้องการก๊าซหรือน้ำมันนั่นเอง (Maslow, 1970; 170)

4) ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Self-Esteem Needs) เมื่อความต้องการได้รับความรักและการให้ความรักแก่ผู้อื่นเป็นไปอย่างมีเหตุผลและทำให้บุคคล เกิดความพึงพอใจแล้ว พลังผลักดันในขั้นที่ 3 ก็จะลดลงและมีความต้องการในขั้นต่อไปมาแทนที่ กล่าวคือมนุษย์ต้องการที่จะได้รับความนับถือยกย่องออกเป็น 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นความต้องการนับถือตนเอง (Self-Respect) ส่วนลักษณะที่ 2 เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (Esteem from others)

4.1) ความต้องการนับถือตนเอง (Self-Respect) คือ ความต้องการมีอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความแข็งแรง มีความสามารถในตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่น และ

มีความเป็นอิสระ ทุกคนต้องการที่จะรู้สึกว่ามีคุณค่าและมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในงานภารกิจต่างๆ และมีชีวิตที่เด่นดัง

4.2) ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (Esteem from Others) คือ ความต้องการมีเกียรติยศ การได้รับยกย่อง ได้รับการยอมรับ ได้รับการความสนใจ มีสถานภาพ มีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขาน และเป็นที่ยอมรับยินดี มีความต้องการที่จะได้รับความยกย่องชมเชยในสิ่งที่เขากระทำซึ่งทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าว่าความสามารถของเขาได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการได้รับความนับถือยกย่องก็เป็นเช่นเดียวกับธรรมชาติของลำดับขั้นในเรื่องความต้องการด้านแรงจูงใจตามทัศนะของ Maslow ในเรื่องอื่นๆ ที่เกิดขึ้นภายในจิตนั้นคือ บุคคลจะแสวงหาความต้องการได้รับการยกย่องก็เมื่อภายหลังจาก ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของได้รับการตอบสนองความพึงพอใจของเขาแล้ว และ Maslow กล่าวว่ามันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ที่บุคคลจะย้อนกลับจากระดับขั้นความต้องการในขั้นที่ 4 กลับไปสู่ระดับขั้นที่ 3 อีกถ้าความต้องการระดับขั้นที่ 3 ซึ่งบุคคลได้รับไว้แล้วนั้นถูกระทบกระเทือนหรือสูญสลายไปทันทีทันใด ดังตัวอย่างที่ Maslow นำมาอ้างคือหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งเธอคิดว่าการตอบสนองความต้องการความรักของเธอได้ดำเนินไปด้วยดี แล้วเธอจึงทุ่มเทและเอาใจใส่ในธุรกิจของเธอ และได้ประสบความสำเร็จเป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงและอย่างไม่คาดฝันสามีได้ผลจากเธอไป ในเหตุการณ์เช่นนี้ปรากฏว่าเธอวางมือจากธุรกิจต่างๆ ในการที่จะส่งเสริมให้เธอได้รับความยกย่องนับถือ และหันมาใช้ความพยายามที่จะเรียกร้องสามีให้กลับคืนมา ซึ่งการกระทำเช่นนี้ของเธอเป็นตัวอย่างของความต้องการความรักซึ่งครั้งหนึ่งเธอได้รับแล้ว และถ้าเธอได้รับความพึงพอใจในความรักโดยสามีหวนกลับคืนมาเธอก็จะกลับไปเกี่ยวข้องกับโลกธุรกิจอีกครั้งหนึ่ง ความพึงพอใจของความต้องการได้รับการยกย่องโดยทั่วไปเป็นความรู้สึกและทัศนคติของความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า การมีพลังกำลัง การมีความสามารถ และความรู้สึกว่ามีชีวิตอยู่อย่างมีประโยชน์และเป็นบุคคลที่มีความจำเป็นต่อโลก ในทางตรงกันข้ามการขาดความรู้สึกต่างๆ ดังกล่าวนี้ย่อมนำไปสู่ความรู้สึกและทัศนคติของปมด้อยและความรู้สึกไม่พอเพียง เกิดความรู้สึกอ่อนแอและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นการรับรู้ตนเองในทางนิเสธ (Negative) ซึ่งอาจก่อให้เกิดความรู้สึกขลาดกลัวและรู้สึกว่าตนเองไม่มีประโยชน์และสิ้นหวังในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของชีวิต และประเมินตนเองต่ำกว่าชีวิตความเป็นอยู่กับการได้รับการยกย่อง และยอมรับจากผู้อื่นอย่างจริงจังมากกว่าการมีชื่อเสียงจากสถานภาพหรือการได้รับการประจบประแจง การได้รับความนับถือยกย่องเป็นผลมาจากความเพียรพยายามของบุคคล และความต้องการนี้อาจเกิดอันตรายขึ้นได้ถ้าบุคคลนั้นต้องการคำชมเชยจากผู้อื่นมากกว่าการยอมรับความจริงและเป็นที่ยอมรับกันว่าการได้รับความนับถือยกย่อง มีพื้นฐานจากการกระทำของบุคคลมากกว่าการควบคุมจากภายนอก

5) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization Needs) ถึงลำดับขั้นสุดท้าย ถ้าความต้องการลำดับขั้นก่อนๆ ได้ทำให้เกิดความพึงพอใจอย่างมีประสิทธิภาพ ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงก็จะเกิดขึ้น Maslow อธิบายความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงว่าเป็นความปรารถนาในทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งบุคคลสามารถจะได้รับอย่างเหมาะสมบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในขั้นสูงสุดนี้จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและศักยภาพของเขาและมีความปรารถนาที่จะปรับปรุงตนเอง พลังแรงขับของเขาจะกระทำพฤติกรรมตรงกับความสามารถของตน กล่าวโดยสรุปการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะบรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพเช่น “นักดนตรีก็ต้องใช้ความสามารถทางด้านดนตรี ศิลปินก็ต้องวาดรูป กวีจะต้องเขียน โคลงกลอน ถ้าบุคคลเหล่านี้ได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ก็เชื่อได้ว่าเขาเหล่านั้นเป็นคนที่รู้จักตนเองอย่างแท้จริง” (Maslow, 1970: 46) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงจะดำเนินไปอย่างง่ายหรือเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยความเป็นจริงแล้ว Maslow เชื่อว่าคนเรามากจะกลัวตัวเองในสิ่งเหล่านี้ “ด้านที่ดีที่สุดของเรา ความสามารถพิเศษของเรา สิ่งที่ดีงามที่สุดของเรา พลังความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์” ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงมิได้มีแต่เฉพาะในศิลปินเท่านั้นคนทั่วไป เช่น นักกีฬา นักเรียน หรือแม้แต่กรรมกรก็สามารถจะมีความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงได้ถ้าทุกคนสามารถทำในสิ่งที่ตนต้องการให้ดีที่สุด รูปแบบเฉพาะของการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงจะมีความแตกต่างอย่างกว้างขวางจากคนหนึ่ง ไปสู่อีกคนหนึ่ง กล่าวได้ว่ามันเป็นระดับความต้องการที่แสดงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างยิ่งใหญ่ที่

จากทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการต่างๆ อยู่แล้วทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และทางสังคม แต่อาชญากรเป็นบุคคลที่ต้องการปัจจัยพื้นฐานมากกว่าบุคคลธรรมดา เนื่องจากชีวิตของบุคคลเหล่านี้เกิดมาไม่มีความพร้อม ไม่มีปัจจัยต่างๆ เอื้ออำนวยให้อาชญากรเหล่านี้อยู่อาศัยอย่างสุขสบาย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้อาชญากรแสวงหาสิ่งเหล่านี้ด้วยการประกอบอาชญากรรมต่างๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการมาครอบครอง ซึ่งอาจจะเป็นความสุขทางจิตใจหรือความสุขที่ได้เห็นจากวัตถุก็เป็นได้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มานิต พิณพัตติ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง การเกิดอาชญากรรมในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านชีววิทยาผู้ต้องขัง 23 ราย เคยต้องโทษจำคุกแล้วจำนวน 8 ราย เคยต้องโทษปรับ ปัจจัยทางด้านร่างกายผู้ต้องขังมีร่างกายปกติทุกคน อายุระหว่าง 20-29 ปี มีมากที่สุดเป็นโสด 123 ราย ส่วนสูงระหว่าง 160-169 เซนติเมตร สีผิวดำ-แดง 180 ราย รูปร่างผอม-ค่อนข้างผอม 77 ราย ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา พบว่าทำผิดขณะดื่มสุรามิมากถึง 47 ราย ทำผิดเพราะความหิวอยากได้อาขามี 41 ราย ทำผิดเพราะถูกชักชวน และหลงผิด 34 ราย คมทินเนอร์ยาเสพติด 13 ราย ปัจจัย ทางด้านครอบครัว เป็นผู้มีครอบครัว 77 ราย จำนวน 18 ราย ที่บิดามารดาเข้มงวดกวดขัน บิดามารดาทะเลาะกันประจำ 11 ราย บิดามารดาร์กโลกไม่เท่ากัน 8 รายปัจจัยทางด้านความยากจน มีอาชีพทำนา 155 ราย ที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาส่วนมาก 154 ราย กระทบความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุดถึง 130 ราย ทำผิดเพราะอยากได้อาขามี 92 ราย มีหนี้สิน 14 ราย ไม่มีที่ดินทำกิน 78 ราย ปัจจัยทางด้านชุมชน ผู้ต้องขังมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด 25 ราย ในตัวอำเภอ 19 ราย ในหมู่บ้าน 156 ราย ในจำนวนนี้เป็นคน อำเภอเมืองมหาสารคาม 49 ราย อำเภอบรบือ 26 ราย อำเภอโกสุมพิสัย 24 ราย อำเภอเชียงยืน 17 ราย อำเภอกันทรวิชัย 10 ราย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย 9 ราย อำเภอวาปีปทุม 9 รายอำเภอแกลง 3 ราย อำเภอนาคู 2 ราย ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม ผู้ต้องขัง 200 ราย ชอบดื่มสุรา 148 ราย สูบบุหรี่ 176 ราย ชอบเล่นการพนันต่าง ๆ 160 ราย ไม่ชอบหนังสือ 144 ราย เชื่อว่าทำดีได้ดี 19 ราย เชื่อว่าตายไม่ได้เกิด 62 ราย ไม่ชอบมีเพื่อนไม่ชอบกิจกรรม 84 ราย จากการวิจัยได้พบว่า ปัจจัยทางด้านความยากจนและด้านวัฒนธรรม เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ

ชนะทิส แก้วอัมพร (2538) ทำการศึกษาเรื่องลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผลการศึกษาพบว่า ในพื้นที่ศึกษามีบริเวณที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม 19 แห่ง คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีการกระจุกตัวอยู่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่มีสภาพแวดล้อมเฉพาะอย่างในระดับสภาพแวดล้อมทั่วไปพบว่า 1) ในบริเวณที่มีสิ่งปลูกสร้างหนาแน่นเช่น ชุมชนแออัด จะมีสถิติสูงและความสัมพันธ์ของคดีกับการใช้ที่ดินมีความสัมพันธ์ในการเกิดคดีมาก น้อย แตกต่างกัน 2) ย่านการค้าจะเป็นจุดที่มีโอกาสเกิดคดีได้มากกว่าในย่านพักอาศัย และย่านสถานที่ราชการตามลำดับ 3) ย่านการใช้ที่ดินมีความต่อเนื่องเช่น ชุมชนแออัดและย่านพาณิชยกรรม สำหรับใน

ระดับสภาพแวดล้อมเฉพาะที่ พบว่า 1) ปัจจัยด้านแสงสว่างการเข้าถึง การออกแบบผังชุมชน และประสิทธิภาพในการควบคุมพื้นที่ทุกบริเวณ เป็นปัจจัยแฝงอย่างหนึ่งที่สำคัญในการเปิดหรือปิดช่องโอกาสสำหรับอาชญากรที่ฉวยโอกาส 2) ภาพสะท้อนของพฤติกรรมของคนในชุมชนที่แสดงให้เห็นได้ด้วยตาเปล่าเช่นการแสดงออกด้วยการมีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ในชุมชน มาตรการรักษาความปลอดภัย ความสะอาดเรียบร้อยของชุมชน ฯลฯ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในการป้องกันอาชญากรรมได้แก่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่ด้วยการปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้เกิดลักษณะทางกายภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชญากรรมมากที่สุด เช่น เพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงพื้นที่ การจัดระเบียบพื้นที่ให้ชัดเจน และ เสริมด้วยการปลูกฝัง สร้างทัศนคติ ความรู้สึกในการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบของคนในชุมชนซึ่งจะนำไปสู่การควบคุมอาชญากรรมในชุมชน

สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์ (2545) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนลอยกระทงและชุมชนช่างฆ้องแต่เดิมใช้ชื่อชุมชนสองพี่น้องเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2533 ต่อมาปี พ.ศ. 2544 ได้แยกออกเป็นสองชุมชนโดยใช้ถนนลอยกระทงเป็นเส้นแบ่งเขตแดนด้วยเหตุผลเพื่อการบริหารและการปกครอง ชุมชนลอยกระทงและชุมชนช่างฆ้องมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อพยพมาจากต่างถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ มีการสร้างบ้านเรือนอยู่ในที่ดินสาธารณประโยชน์ของทางราชการและที่ดินของวัด ประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 มากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้าง มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 3,000 บาท สภาพปัญหาของชุมชนส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่อยู่อาศัยและทางเข้าออกคับแคบ ปัญหาความแออัดของคนในชุมชน ปัญหาอาชญากรรม มีคดียาเสพติดเกิดขึ้นในชุมชนมากที่สุด รองลงมาเป็นคดีการพนัน และคดีลักทรัพย์ สำหรับปัญหาเรื่องยาเสพติดในชุมชน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากชาวเขาต่างถิ่นที่เข้ามาอยู่ในชุมชน การแก้ไขปัญหอาชญากรรมในชุมชนที่ผ่านมามีส่วนใหญ่วิธีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจเข้าไปดำเนินการ สำหรับการแก้ไขปัญหโดยชุมชนมีน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีการ อบรมสั่งสอนและตักเตือนสมาชิกในครอบครัวของตนเอง การป้องกันอาชญากรรมที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรมในชุมชน โดยใช้วิธีการจัดการฝึกอบรม การบรรยาย และการจัดกิจกรรมต่างๆ ในส่วนการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนเองได้มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระหว่างสมาชิก มีการติดตั้งแสงไฟส่องสว่างบริเวณทางเดินอย่างทั่วถึงในเวลากลางคืน มีการสร้างทางเข้าออกให้สะดวกรวดเร็ว มีการช่วยกันสอดส่องและแจ้งเบาะแสของบุคคลที่น่าสงสัย มีการฝากบ้านให้เพื่อนบ้านดูแล มีการเลี้ยงสัตว์เอาไว้เฝ้าบ้านและมีการสร้างบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรง สำหรับการมีส่วน

ร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มุ่งเน้นเป็นการแสดง ความคิดเห็นและการตัดสินใจ แต่ไม่มีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมหรือโครงการ ส่วนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นการจัดเตรียมสถานที่และการฟังการบรรยาย ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรมของชุมชนคือ ความไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติ หน้าที่ของตำรวจ การแตกความสามัคคีของชุมชน การไม่ค่อยมีเวลาว่างของชุมชน และการไม่มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นและไม่ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้ รับจากการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรมที่เหมาะสมและชุมชนต้องการคือการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การติดตั้งไฟส่องสว่างไว้ตามทางเดินและหน้าบ้านในเวลากลางคืน การฝากดูแลบ้าน การนำสัตว์เลี้ยงมาใช้เฝ้าบ้าน การจัดตัวแทนชุมชนออกสอดส่องดูแล ความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน มีการแจ้งเบาะแสของบุคคลที่น่าสงสัยที่เข้าไปในชุมชน ให้แก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ การมีตำรวจชุมชนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี การที่ทุกหน่วยงานในชุมชนร่วมกันปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนรักสามัคคี ร่วมมือและช่วยเหลือในการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม การประชาสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจในวิธีการป้องกันอาชญากรรม ที่ถูกต้องปลอดภัยแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมคิด วางแผน ปฏิบัติ และติดตามประเมินผล อย่างจริงจัง ตลอดจนการตั้งคณะกรรมการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและคนในชุมชนร่วมกันเพื่อควบคุมดูแลการย้าย เข้าออกของคนในชุมชน ซึ่งจะช่วยลดปัญหา และป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้

ไกรวิน วัฒนสิน (2546) ศึกษาเรื่องความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนแออัดคลองเตย ผลการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีระดับความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ในระดับปานกลางอาชญากรรมที่ประชาชนส่วนใหญ่มีความหวาดกลัวมากที่สุด ได้แก่ เพลิงไหม้โดยประมาท, การลอบวางเพลิง และชิงทรัพย์ ตามลำดับ ประชาชนเชื่อว่าสาเหตุของอาชญากรรมเกิดจากกลุ่มผู้เสพและค้ายาเสพติดในชุมชนและการวางเพลิงเพื่อไล่ที่อยู่อาศัย และจากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติแบบถดถอยพหุคูณ พบว่าตัวแปรต้นที่สามารถพยากรณ์ ระดับความหวาดกลัวภัยฯ ได้แก่ การรับรู้ความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เพศ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม การรับรู้สภาพแวดล้อมในชุมชนและทัศนคติที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม และนอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการแสดงออกของประชาชนส่วนใหญ่เมื่อเกิดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม มีระดับปานกลาง โดยแสดงพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยง พฤติกรรมการมีส่วนร่วม พฤติกรรมการป้องกันและพฤติกรรมการผูกมิตร เรียงตามลำดับ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ การนำแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้เป็นหลักในกิจการตำรวจ การปรับเปลี่ยนทัศนคติและรูปแบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในพื้นที่ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุงโครงการแก้ปัญหาเสพติดในพื้นที่ รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว นี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประเภทกรณีศึกษา (Case Study) มีการแบ่งหัวข้อระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- 3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 ขั้นตอนในการดำเนินงาน
- 3.7 ข้อจำกัดในการวิจัย

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประเภทกรณีศึกษา (Case Study) ซึ่งผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงสาเหตุ ปัญหา ลักษณะการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด และการแก้ไขปัญหาของวัดและชุมชน โดยรวมว่ามีความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมอย่างไร ซึ่งวัดที่ทำการศึกษานั้นมีจำนวน 3 วัดและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์มีทั้งหมด 15 คนซึ่งแบ่งเป็นเจ้าอาวาส 5 รูป สามเณร 5 รูป และประชาชน 5 คน

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

การศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างนั้นมีทั้งหมด 9 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

- 1) เจ้าอาวาส จำนวน 5 รูป
- 2) สามเณร จำนวน 5 รูป
- 3) ประชาชนจำนวน 5 คน

3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ซึ่งผู้วิจัยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) หรือบางครั้งเรียกว่าการสุ่มแบบพิจารณา (Judgment Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ดุลพินิจของผู้วิจัยในการกำหนดสมาชิกของประชากรที่จะมาเป็นสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง ว่ามีลักษณะสอดคล้องหรือเป็นตัวแทนที่จะศึกษาหรือไม่ ข้อจำกัดของการสุ่มตัวอย่างแบบนี้คือไม่สามารถระบุได้ว่าตัวอย่างที่เลือกจะยังคงลักษณะดังกล่าวหรือไม่เมื่อเวลาเปลี่ยนไป

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลในส่วนตัวด้วยตนเอง โดยการนัดสัมภาษณ์ถึงสนทนากับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อมุ่งที่จะได้คำตอบจากผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) เป็นรายบุคคล โดยประเด็นที่ศึกษาคือ

- 1) สาเหตุและลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 2) ความสัมพันธ์สภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด
- 3) มาตรการและแนวทางการป้องกันการเกิดอาชญากรรมภายในวัด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุปัญหาและลักษณะการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ศึกษาความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด และศึกษาหามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไข โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งผลการวิจัยพบดังนี้

4.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 (ประชาชน)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดมีสาเหตุใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“1) สถานที่ไม่มียามรักษาความปลอดภัย 2) วัดมีทรัพย์สินมีค่าจึงเป็นที่ล่อตาล่อใจ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“บริเวณวัดเข้าออกได้ง่าย ไม่ได้มีการดูแลด้วยความปลอดภัยเช่น มีตำรวจมาตรวจตา วัดมักอยู่ใกล้แหล่งชุมชนและวัดมีบริเวณบริเวณกว้างขวางทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“โดยปกติแล้ววัดเป็นสถานที่ที่มีคนมาทำบุญมากซึ่งโดยวัดมีผู้บริจาคมากมาย ซึ่งอยู่บริเวณรอบๆวัด และจุดทำบุญ ผู้บริจาคอยู่ห่างกัน ไม่มีการสอดส่องดูแล ไม่มีคนนั่งเฝ้า ทำให้เกิดการปล้นทรัพย์ ลักทรัพย์ได้ง่าย เนื่องจากสภาพแวดล้อมโดยรอบเอื้ออำนวยต่อการเกิดอาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“(1) วัดเป็นสถานที่ที่เปิดที่ทุกคนสามารถเข้าออกได้โดยง่าย จึงไม่สามารถกวดขันคัดกรองของผู้ที่เข้ามาได้ (2) คนไทยชอบทำบุญโดยการบริจาคของ ทรัพย์สิน เงินทอง อันเป็นต้นเหตุให้มีบุคคลอื่นแฝงตัวเข้าไปเพื่อหาผลประโยชน์ (3) ปัญหาคนจรจัดไร้ที่พึ่งพิง อาศัย และกลุ่มคนเหล่านี้มาอาศัยนอนที่วัดทำให้เกิดอาชญากรรมได้ (4) วัดที่มีขนาดใหญ่ แสวงการทำบุญบริจาคในรูปของธุรกิจทำให้มีผู้คนมีความศรัทธามาก มาทำบุญกันมากมาย มีเงินหมุนเวียนมากมาย ทำให้บุคคลที่อยู่ในวัดเองแสวงหาผลประโยชน์เช่นกัน มีการแย่งชิงอำนาจ (5) วัดเป็นสถานที่ที่จัดกิจกรรมส่วนใหญ่ของคนในพื้นที่ในชุมชน มีการดื่มของมึนเมา ดื่มสุรา ทำบุคคลต่างๆ เกิดการลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์เพื่อนำมาซื้อของจำพวกเหล่านี้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“เนื่องจากภายในวัดเป็นสถานที่ที่มีบุคคลเข้าออกตลอดเวลา และเป็นสถานที่ที่ง่ายต่อการเข้าถึงรวมทั้งยังมีทรัพย์สินมากมายและยังง่ายต่อการกระทำอาชญากรรม การที่มีบุคคลเข้าออกเป็นจำนวนมากตลอดเวลานั้นทำให้เมื่อก่อเหตุอาชญากรรมขึ้นอาจทำให้ยากต่อการสืบหาตัวผู้กระทำความผิดมากขึ้น ซึ่งไม่สามารถทราบได้ว่าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไหน และการที่เป็นสถานที่ที่ง่ายต่อการเข้าถึงนั้นยังทำให้เป็นสถานที่ที่มีความถี่ในการก่อเหตุอาชญากรรมได้บ่อยครั้งมากขึ้น โดยมีระบบรักษาความปลอดภัยต่ำ เช่น ไม่มีผู้รักษาความปลอดภัย ไม่ค่อยมีการติดกล้องวงจรปิด หรือแม้แต่นักปฏิบัติภายในวัด หลากๆวัดเป็นประตูที่ไม่สูงมากนักสามารถเข้าถึงได้ง่าย หรืออาจจะไม่มีประตูเลย จึงเป็นสาเหตุให้การก่อเหตุ

อาชญากรรมสามารถทำได้ง่ายและสะดวกขึ้น รวมถึงภายในวัดยังมีทรัพย์สินที่ประชาชนที่มีจิตศรัทธาบริจาคมากมาย ทั้งแก้วแหวนเงินทอง ของเครื่องใช้ต่างๆ นำมาบริจาค จึงทำให้วัดเป็นสถานที่ที่มีข้าวของเครื่องใช้รวมถึงทรัพย์สินที่มีค่ามากมาย จึงทำให้วัดเป็นเป้าหมายสำคัญของกลุ่มมิจฉาชีพในการก่อเหตุอาชญากรรมขึ้นมา”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน พบว่าสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดเพราะวัดใกล้แหล่งชุมชน มีการดื่มของมึนเมา คี๋มสุรา เป็นสถานที่ที่มีบุคคลเข้าออกตลอดเวลาง่ายต่อการเข้าถึง เป็นสถานที่ไม่มียามรักษาความปลอดภัยสามารถเข้าออกได้ง่าย มีบริเวณบริเวณกว้างขวางทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย วัดมีทรัพย์สินมีค่า เป็นสถานที่ที่มีคนมาทำบุญมากมีผู้บริจาคมากมายจึงเป็นที่ล่อตาล่อใจ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดมีลักษณะใดบ้างผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“(1) ลักทรัพย์ (2) ลักของมีค่าวัตถุ โบราณ เช่น พระพุทธรูป”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) การลักขโมย (2) ทะเลาะวิวาท”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“การลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“(1) บุคคลภายนอกเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ในวัด (2) การทุจริตของคนในวัดเอง (3) การทะเลาะวิวาทของคนในวัดทำให้มีการทะเลาะกัน (4) การโจรกรรมทรัพย์สิน (5) การปล้นทรัพย์ (6) การลักขโมยของต่างๆ และ (7) ความขัดแย้งภายในของบุคลากรที่ทำงานในวัดเอง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“การเกิดอาชญากรรมในวัดเท่าที่พบเห็นมีหลายลักษณะเช่น การขโมยลักทรัพย์ หรืออาจจะเป็นการฆ่าพระสงฆ์ ภายในวัด การขโมยลักทรัพย์นั้นเกิดขึ้นบ่อยมากในวัดซึ่งพบเห็นได้ในปัจจุบันเช่น การขโมยเงินบริจาคเป็นเงินจำนวนมาก ซึ่งสามารถกระทำได้ง่ายเพราะส่วนใหญ่แล้วผู้รับบริจาคเงินของแต่ละวัดจะอยู่ที่ตัวพระวิหารซึ่งมักจะมีคนเข้าๆ ออกๆ มากมากมาย เมื่อกระทำการดังกล่าวแล้วจะทำให้ยากในการหาตัวอาชญากรที่กระทำความผิดหรืออาจจะตั้งผู้บริจาคในกลางกุฏิสงฆ์ ซึ่งมีระบบความปลอดภัยต่ำทำให้ง่ายต่อการก่อเหตุอาชญากรรมเช่นกัน หรืออาจจะขโมยข้าวของเครื่องใช้ที่มีค่า รวมถึงการตัดเศียรพระพุทธรูปทั้งในพระวิหารและภายในกุฏิพระสงฆ์ ไปขายเพราะของเหล่านี้เป็นที่ต้องการมากในบรรดาชาวต่างชาติในการนำไปประดับบ้าน และมีราคาสูง ทำให้เป็นเหตุให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้น”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน พบว่า ลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดโดยส่วนใหญ่จะเป็นการลักขโมย ทรัพย์สินมีค่าวัตถุ โบราณ เช่น การขโมยเงินบริจาค พระพุทธรูป การตัดเศียรพระพุทธรูป การมาแสวงหาผลประโยชน์ในวัด การทุจริตของผู้ที่เกี่ยวข้อง ความขัดแย้งภายในของบุคลากรที่ทำงานในวัดเองก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทและการฆาตกรรมเช่น โจรฆ่าพระ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการเกิดคดีอาชญากรรมภายในวัดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“เรื่องความสัมพันธ์กันระหว่างวัดกับสภาพแวดล้อมก็มีส่วนเกี่ยวข้องกันถ้าวัดที่มีประชาชน บ้านเรือน อยู่โดยรอบการป้องกันอาชญากรรมก็จะดีกว่าเพราะมีคนดูแล สอดส่อง หากแต่เป็นที่โล่ง อยู่ไกลจากชุมชน ไม่มีการป้องกันโดยสภาพแวดล้อม ก็จะทำให้วัดมีการเกิดอาชญากรรมมากและอีกอย่าง วัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการรักษาให้คงอยู่ให้ยาวนานที่สุด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“วัดเป็นสถานที่ที่คนเข้าออกได้ง่าย สะดวก มีบริเวณกว้าง มีที่ลับตาดูแลยากทำให้สามารถเกิดอาชญากรรมได้ อีกอย่างวัดเป็นสถานที่ที่ไม่ได้มีการดูแลความปลอดภัยให้ ทำให้สภาพแวดล้อมนี้มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมอย่างมาก”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการเกิดคดีอาชญากรรมภายในวัดมีความสัมพันธ์กันเพราะหากเป็นเวลากลางคืนบริเวณจะเงียบ ไม่มีคนเข้าออก ไม่มียามรักษาการณ์ ไม่มีคนช่วยสอดส่องดูแล ทำให้ง่ายต่อการปล้นทรัพย์ การก่อเกิดอาชญากรรมในรูปแบบอื่นๆ ตามมาที่ไม่ใช่การปล้นทรัพย์อย่างเดียว”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“สภาพแวดล้อมของวัดในต่างจังหวัด วัดในต่างจังหวัดมักเป็นสถานที่เปิด มีคนเร่ร่อนมานอน มาอาศัย อาชญากรรมมักเกิดจากคนภายนอกหรือในระแวกใกล้เคียง เพราะมีปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสภาพแวดล้อมในการเกิดอาชญากรรม เกื้อหนุน เช่น เจียบ มีด ไม่มีคนสอดส่องดูแล ทางเข้าออกสะดวก ไม่มีการติดตั้งกล้อง จึงทำให้เหมาะแก่การเกิดอาชญากรรม เช่น การปล้นทรัพย์ การชิงทรัพย์ การเข้าไปขโมยของเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงการตัดเศียรพระ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“สิ่งแวดล้อมภายในวัดมีผลต่อการเกิดคดีอาชญากรรมเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องจากในวัดส่วนใหญ่จะมีผู้คนมากมายมาทำบุญในตอนกลางวันทำให้การเดินทางสำรวจดูแลในการก่อเหตุอาชญากรรมสามารถและเส้นทางหลบหนีกระทำได้ง่ายโดยไม่ต้องเป็นที่สงสัยของใครพอตกกลางคืนก็เลยลงมือ เพราะกลางคืนนั้นภายในวัดจะเจียบไม่มีคนเลยเพราะทุกคนหลับหมดแล้วประกอบกับในวัดมีคนอยู่ไม่กี่คน พระภิกษุ หรือสามเณร เท่านั้นจึงเป็นเหตุที่ยากต่อการหาพยานที่พบเห็นการกระทำดังกล่าว และนอกจากนี้ภายในวัดส่วนใหญ่มักจะปลูกต้นไม้ไว้มากมายเพื่อให้ร่มเงาและความเย็นสบายแก่ผู้ที่มีจิตศรัทธามาทำบุญ ทำให้ง่ายต่อการซ่อนตัวและการวางตัวขณะก่อเหตุ หรือการหลบหรือจากสายตาผู้คนได้ง่าย”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัดเพราะถ้าวัดที่มีประชาชน บ้านเรือน อยู่โดยรอบการป้องกันอาชญากรรมก็จะดีกว่าเพราะมีคนดูแล สอดส่อง หากแต่เป็นที่โล่ง อยู่ไกลจากชุมชน ไม่มีการป้องกันโดยสภาพแวดล้อม ก็จะทำให้วัดมีการเกิดอาชญากรรมมากและอีกอย่าง อีกทั้งในเวลากลางคืนบริเวณจะเจียบ ไม่มีคนเข้าออก ไม่มียามรักษาการณ์ ไม่มีคนช่วยสอดส่องดูแล ทำให้ง่ายต่อการปล้นทรัพย์ การก่อเกิดอาชญากรรมในรูปแบบอื่นๆ ตามมาที่ไม่ใช่การปล้นทรัพย์ อย่างเดียวโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมของวัดในต่างจังหวัดเป็นสถานที่เปิด มีคนเร่ร่อนมานอน มาอาศัยอาชญากรรมมักเกิดจากคนภายนอกหรือในระแวกใกล้เคียง เพราะมีปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสภาพแวดล้อมในการเกิดอาชญากรรมเกื้อหนุน เช่น เจียบ มีด ไม่มีคนสอดส่อง

ดูแล ทางเข้าออกสะดวก ไม่มีการติดตั้งกล้อง จึงทำให้เหมาะแก่การเกิดอาชญากรรม เช่น การปล้นทรัพย์ การชิงทรัพย์ การเข้าไปขโมยของเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงการตัดเศียรพระ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 4 ที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง มาตรการแก้ไขมีอะไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“(1) จัดเวรยามรักษาความปลอดภัยและรักษาทรัพย์สินของวัด (2) เก็บวัดดูพระพุทธรูปที่มีค่าให้ปลอดภัยที่สุด ไม่ล่อตาล่อใจโจร (3) ประชาชนช่วยกันดูแล เป็นหูเป็นตา เพื่อช่วยรักษาสมบัติของวัด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“ให้คนในชุมชนช่วยกันดูแลและได้รับการตรวจตรา สอดส่องดูแล โดยเจ้าหน้าที่ ตำรวจและตำรวจบ้านหรือตำรวจชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“ควรใช้กุญแจล็อกอย่างหนาแน่น ควรมีคนเฝ้าในตอนกลางคืน มียามรักษาการณ์ ควบคุมทางออกทางเข้า ขอความร่วมมือจากประชาชนจากบริเวณ โดยรอบทำการ สอดส่องดูแล หรือติดเทคโนโลยีการเตือนสัญญาณ เช่น CCTV”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“วัดส่วนใหญ่ควรมีการปิดประตูเข้าออกเป็นเวลา ควรมีการติดตั้งวงจรปิด ต้องมีการกวดขัน คัดกรองผู้ที่เข้ามาในวัด เพื่อป้องกันบุคคลที่จะมาแสวงหาผลประโยชน์ในวัดหรือเข้ามาประกอบอาชญากรรมต่างๆ รมรงค์ให้ผู้ที่เข้ามาทำบุญในวัดช่วยกันสอดส่องดูแล บุคคลที่ทำงานในวัดก็มีส่วนในการช่วยเหลือป้องกัน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“ภายในวัดควรจะมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีและแน่นหนา เช่นมีประตูกั้นที่แข็งแรงยากต่อการงัดแงะ หรือการพังประตู ควรมีการติดกล้องวงจรปิดเพื่อตรวจสอบและรักษาความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินต่างๆ ภายในวัด ควรมีผู้รับบริจาคที่มีความแน่นหนา ยากต่อการงัดแงะและขนย้าย และในตอนกลางคืนควรเปิดไฟสว่างรอบๆบริเวณวัดเพื่อจะได้ทำให้เวลาเกิดเหตุอาชญากรรม ผู้ก่อเหตุจะซ่อนตัวได้ยากรวมถึงยากต่อการปลงตัวด้วย และยังง่ายต่อการพบเห็นของผู้คน จึงเป็นการลดความเสี่ยงในด้านตัวแปลทางสิ่งแวดล้อม”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน พบว่ามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขควรมีการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยและรักษาทรัพย์สินของวัด ควรใช้กุญแจล็อคอย่างหนาแน่น ควรมีคนเฝ้าในตอนกลางคืน มียามรักษาการณ์ควบคุมทางออกทางเข้า เก็บรักษาพระพุทธรูปที่มีค่าให้ปลอดภัย ไม่ล่อตาล่อใจโจร ประชาชนช่วยกันดูแล เป็นหูเป็นตา เพื่อช่วยรักษาสมบัติของวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้ามาดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น สัญญาณ CCTV การติดตั้งวงจรปิด นอกจากนี้อาจใช้วิธีการกวดขัน คัดกรองผู้ที่เข้ามาในวัด เพื่อป้องกันบุคคลที่จะมาแสวงหาผลประโยชน์ในวัดหรือเข้ามาประกอบอาชญากรรมต่างๆ รมรงค์ให้ผู้ที่เข้ามาทำบุญในวัดช่วยกันสอดส่องดูแลบุคคลที่ทำงานในวัดก็มีส่วนในการช่วยเหลือป้องกัน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 5 ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“วัดไม่ใช่สมบัติของพระ หรือของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันรักษา เป็นหูเป็นตา ไม่ใช่เฉพาะเรื่องอาชญากรรม ซึ่งรวมถึงการดูแล บำรุงรักษาทุกอย่างในวัด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“ประชาชนที่อยู่บริเวณ โดยรอบวัดควรช่วยกันสอดส่องดูแล เพราะวัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในชุมชน แต่อย่างไรก็ตามวัดสามารถเกิดอาชญากรรมได้ง่ายตามที่กล่าวไปแล้วเพราะมีปัจจัยมาเกื้อกูลให้เกิดอาชญากรรม ประชาชนจึงต้องช่วยกันดูแล สอดส่อง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“ปัจจุบันการเกิดอาชญากรรมในวัด ได้ขยายขอบเขตไปมากมาย อันเนื่องมาจากมีบุคคลที่คิดร้ายเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ เข้าไปก่ออาชญากรรม ทางวัดควรมีวิธีการตรวจสอบในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันปัญหาเหล่านี้ ควรมีองค์กรต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการป้องกันอาชญากรรม”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน ได้ให้ความคิดเห็นอื่นๆ ไว้ว่า วัดไม่ใช่สมบัติของพระหรือของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันรักษา เป็นหูเป็นตา ไม่ใช่เฉพาะเรื่องอาชญากรรม ซึ่งรวมถึงการดูแล บำรุงรักษาทุกอย่างในวัด ประชาชนที่อยู่บริเวณโดยรอบวัดควรช่วยกันสอดส่องดูแล เพราะวัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในชุมชนทางวัดควรมีวิธีการตรวจสอบในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ควรมีองค์กรหรือหน่วยงาน เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการป้องกันอาชญากรรม

4.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 (สามเณร พระลูกวัด)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดมีสาเหตุใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“(1) วัดเป็นสถานที่สงบร่มเย็นและคนส่วนใหญ่นิยมไปทำบุญที่วัดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในวันพระและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไม่ว่าจะเป็นคนรวย

หรือคนจนก็จะพากันไปที่ทำบุญที่วัดจึงทำให้พวกมิชชันนารีที่แฝงตัวมาด้วยถือโอกาสก่ออาชญากรรมต่างๆ ขึ้นในวัดได้ (2) วัดเป็นสถานที่ที่ใครก็ได้สามารถมาอาศัยอยู่หลับนอนและเนื่องจากวัดบางแห่งไม่มีคนดูแลที่เพียงพออาจเกิดการลักขโมยจากบุคคลเหล่านี้ได้ (3) คนร้ายที่อยู่ในคราบของพระที่ปลอมตัวมาหลอกลวงชาวบ้านเพื่อหาผลประโยชน์เข้ากระเป๋าของตัวเองหรือซัดผลประโยชน์กับพระด้วยกันเองอาจก่อเหตุที่ทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตได้ (4) การจัดงานวัดหรืองานประจำปีของวัดทำให้มีผู้คนมาเที่ยวมากมายจึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและชิงทรัพย์ได้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) ระบบรักษาความปลอดภัยภายในวัดนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ (2) การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความรับผิดชอบและละเอียดจึงทำให้กลายเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นและเป็นแหล่งมั่วสุมของอบายมุขต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เล่นพนัน หวยใต้ดิน ยาเสพติด (3) พฤติกรรมทางด้านลบของพระสงฆ์”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“(1) ตัวพระ ไม่มีคุณภาพอย่างแท้จริงคือไม่ได้มาตรฐาน สังคมเราปล่อยให้ชายทุกคนบวชได้หมดบางคนอาจเป็นคนเคยต้องโทษ เสพยา หรือวิกลจริต เป็นต้น เข้ามาบวชทำให้เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาได้ (2) ชาวบ้านบางครั้งเข้าใจผิดปะเคนข้าวของเงินทอง เครื่องอำนวยความสะดวกให้พระมากเกินไปเสี่ยงมากต่อการที่พระจะลี้มทำกิจของสงฆ์สลายเกินไป”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“มีมูมอับเยอะ มูมมึด ทำให้บุคคลทั่วไปไม่ใส่ใจบริเวณนี้ เป็นที่อำพรางตัวได้ง่าย หากเกิดอาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“(1) เป็นสถานที่ที่ปลอดภัยจึงทำให้เป็นช่องทางให้กับผู้ร้ายก่ออาชญากรรม
(2) ภิกษุไม่ปฏิบัติตามศีล เช่น เสพสังเสพติดจนนำไปสู่การทะเลาะวิวาท และการฆ่ากันตาย (3) ผู้บริจาคนำเงินจำนวนมากล่อตาล่อใจ”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามนคร พระลูกวัดพบว่า สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดเพราะเป็นสถานที่ที่ใครก็ได้สามารถอาศัยอยู่หลับนอน วัดบางแห่งไม่มีคนดูแลไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เพียงพออาจเกิดการลักขโมยจากบุคคลเหล่านี้ได้ ในบางครั้งคนร้ายมาในคราบของพระที่ปลอมตัวมาหลอกชาวบ้านเพื่อหาผลประโยชน์ พระปลอมมีการขูดผลประโยชน์กันเอง หรือ เพราะเหตุใดๆ ในวัดก็มีการขูดผลประโยชน์กันเป็นเหตุให้ก่อเหตุที่ทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตได้ นอกจากนี้ยังให้มีผู้ให้ความเห็นว่า วัดเป็นสถานที่ที่คนมาทำบุญเป็นจำนวนมาก พวกมิชานชีพอาจแฝงตัวมากับผู้ที่มาทำบุญ เป็นโอกาสก่ออาชญากรรมต่างๆ ขึ้นในวัดได้ การจัดงานวัดหรืองานประจำปีของวัดทำให้มีผู้คนมาเที่ยวมากมายจึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและชิงทรัพย์ได้ การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความรับผิดชอบและละเลยทำให้วัดบางแห่งกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นและเป็นแหล่งมั่วสุมของอบายมุขต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เล่นพนัน หวยใต้ดิน ยาเสพติด สาเหตุที่สำคัญอีกประการคือ พฤติกรรมทางด้านลบของพระสงฆ์ ไม่ปฏิบัติตามศีล เช่น เสพสังเสพติดจนนำไปสู่การทะเลาะวิวาท และการฆ่ากันตาย เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดมีลักษณะใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“(1) ขูดผลประโยชน์กันเองระหว่างพระกับพระ (2) เกิดจากความโลภของคนที่ไม่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในวัดทำให้เกิดการลักขโมย (3) การจัดงานรื่นเริงต่างๆ ภายในวัด และทำให้บุคคลบางกลุ่มโดยโอกาสเข้ามาขโมยของในวัด (4) การทะเลาะวิวาทต่างๆ ภายในวัด (5) บุคคลภายนอกมาหลอกหลวงให้พระในวัดหลงเชื่อและตก

เป็นเหยื่อของบุคคลเหล่านั้น (6) การปล้นทรัพย์จากบุคคลภายนอก และ (7) มิชา
ชีพมาหลอกหลวงพระ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) การการทะเลาะวิวาทของเหล่าพระเณรที่อยู่ในวัดด้วยกันเอง (2) พฤติกรรม
ด้านชู้สาวของพระสงฆ์ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวหรืออุบาสิกา (3) การลักเล็ก
ขโมยน้อยของเหล่ามิชานาชีพหรือคนจรจัดที่มาขออาศัยอยู่ภายในวัด (4) เป็นแหล่ง
มั่วสุมต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เล่นการพนัน และยาเสพติด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“(1) การลักน้อยขโมยน้อยเช่น เงินบริจาคเนื่องจากวัดไม่ค่อยมีระบบความ
ปลอดภัย (2) ความอิจฉาริษยาของพระเณร ความลำเอียงของเจ้าอาวาส ความ
ขัดแย้งของพระกันเอง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“การจี้ การปล้นการลักขโมย มีผู้คนที่มาทำบุญ การงัด หรือเข้าไปปล้นทรัพย์ในกุฏิ
หรือของที่เป็นสาธารณะเช่น กล้อง บริจาค พระพุทธรูป หรือของใช้อย่างอื่น ขโมย
ของเล็กๆ น้อยๆ”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“การขโมยเงินในตู้บริจาค การขโมยวัตถุโบราณภายในวัด การทะเลาะวิวาทจน
นำไปสู่การฆ่ากันตาย”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก สามเณร พระลูกวัด พบว่า ลักษณะของการเกิดอาชญากรรม
ในวัดในมุมมองของสามเณร พระลูกวัดให้ความเห็นว่ามีการขัดผลประโยชน์กันเองระหว่างพระกับ

พระ การลักขโมย การจี การลักขโมย การปล้นทรัพย์ การทะเลาะวิวาท บุคคลภายนอกมาหลวก หลวงให้พระในวัดหลงเชื่อและตกเป็นเหยื่อของบุคคลเหล่านั้น มีการมั่วสุมต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เล่นการพนัน และยาเสพติด ตลอดจนพฤติกรรมด้านชู้สาวของพระสงฆ์ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาว หรืออุบาสิก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการเกิดคดีอาชญากรรมภายในวัดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“วัดส่วนใหญ่ที่เกิดอาชญากรรมตั้งอยู่ในที่ชนบทห่างไกลผู้คน เงียบเหงา โดยเฉพาะวัดในต่างจังหวัดอีกทั้งยังขาดคนสอดส่อง ดูแลทรัพย์สินของวัดเพราะชาวบ้านคิดว่าเป็นวัดบ้านนอกไม่มีทรัพย์สินที่มีราคาแพงอะไรมากนักจึงไม่ได้สนใจรวมถึงมีคนเร่ร่อนและคนแปลกหน้ามาพักอาศัยอยู่ไม่ชำนาญจึงเกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้ง่ายเช่น การลักทรัพย์จากผู้บริจาค การขโมยพระพุทธรูป เป็นต้น ซึ่งจะแตกต่างจากวัดในเขตกรุงเทพระที่มีผู้คนมากมายเดินผ่านตลอดเวลาและบางวัดยังมีการติดกล้องวงจรปิดเพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมต่างๆ ที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่วัดได้ จึงสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมในสังคมชนบทและสังคมเมืองมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความสัมพันธ์กันที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมความแตกต่างกัน และเสี่ยงที่จะมีโอกาสเกิดอาชญากรรมในรูปแบบที่แตกต่างกันอีกด้วย”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“สภาพแวดล้อมภายในบริเวณวัด ยกตัวอย่างเช่น อยู่ในที่มีด เป็ลี่ยว ซึ่งก็มีความเสี่ยงที่จะเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นหรือเป็นที่หลบซ่อนของเหล่ามิจฉาชีพได้อย่างดี สภาพแวดล้อมก็อาจจะจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดคดีอาชญากรรมต่างๆ มากมายภายในวัดหรือบริเวณนอกวัดและบางวัดนั้นก็อยู่ติดกับชุมชนที่มีประชาชนอาศัยอยู่ทั่วไป”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“มีความสัมพันธ์มากวัดส่วนใหญ่วัดที่อยู่ในเมืองใหญ่จะมีปัญหามากกว่าวัดชนบท
 ดังเช่นปัญหาที่กล่าวมาในข้อ 2 ความขัดแย้งต่างๆ ของพระหรือของชาวบ้านแต่ละ
 คนความคิดเห็นที่ต่างกันไป”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“เนื่องจากส่วนมากวัด โดยทั่วไปจะเป็นวัดเป็นสถานที่ ที่บริเวณกว้างมีทั้งลาน
 กว้างและมุมอับ ประกอบกับไม่มีการรักษาความปลอดภัยทั้งสิ้น ไม่มียามรักษา
 ความปลอดภัยทำให้สภาพแวดล้อมโดยรวมเอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“มี เนื่องจากในวัดมีสถานที่ที่เป็นที่ลับตาผู้คนจำนวนมากจึงทำให้มีการ
 ตรวจสอบได้ยาก และนี่เองที่ทำให้เกิดอาชญากรรมภายในวัด”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก สามเณร พระลูกวัด พบว่าสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับ
 สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ซึ่งวัดส่วนใหญ่ที่เกิดอาชญากรรมตั้งอยู่ในที่ชนบทห่างไกล
 ผู้คน เจียบเหงา โดยเฉพาะวัดในต่างจังหวัดอีกทั้งยังขาดคนสอดส่อง ดูแลทรัพย์สินของวัดเพราะ
 ชาวบ้านคิดว่าเป็นวัดบ้านนอกไม่มีทรัพย์สินที่มีราคาแพง จะแตกต่างจากวัดในเขตกรุงเทพที่มีผู้คน
 มากมายเดินผ่านตลอดเวลาและบางวัดยังมีการติดกล้องวงจรปิดเพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรม
 ต่างๆ ที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่วัดได้ จึงสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมในสังคมชนบทและสังคม
 เมืองมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความสัมพันธ์กันที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมความแตกต่างกัน
 และเสี่ยงที่จะมีโอกาสเกิดอาชญากรรมในรูปแบบที่แตกต่างกันอีกด้วย และถ้าสภาพแวดล้อมภายใน
 บริเวณวัด ที่มีดี เปลี่ยว ซึ่งก็มีความเสี่ยงที่จะเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นหรือเป็นที่หลบซ่อนของ
 เหล่ามิจฉาชีพได้อย่างดี สภาพแวดล้อมก็อาจจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดคดีอาชญากรรมต่างๆ
 มากมายภายในวัด

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 4 ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางมาตรการแก้ไขมีอย่างไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“(1) ติดตั้งกล้องวงจรปิดในวัด (2) กำหนดเวลาในการเข้าออกของแต่ละประตูวัด (3) กรณีที่มีการจัดงานวัดหากมีการก่อเหตุขึ้นควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมายหรือตั้งกฎให้ทราบก่อนว่ามีโทษปรับหรือจำคุกเท่าไร (4) จัดเวรยามคอยสอดส่องดูแลความเรียบร้อยภายในวัด (5) มีการทดสอบความปลอดภัยของพระสงฆ์ที่มาบวชอยู่ในวัด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) เพิ่มระบบรักษาความปลอดภัยภายในวัดและบริเวณนอกวัดโดยมีการร่วมมือประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พระสงฆ์และคนภายในชุมชน (2) ปลุกฝังจิตสำนึกในการเป็นคนดี ให้รู้บาปบุญคุณโทษ มากขึ้น โดยเริ่มจากพระสงฆ์ที่อยู่ภายในวัดนั้นๆ (3) ออกกฎหมายและบทลงโทษให้เคร่งครัดมากขึ้นเช่น การเล่นพนัน การดื่มสุรา การทะเลาะวิวาท ที่เกิดขึ้นภายในวัดรวมถึงบริเวณนอกวัด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“(1) การบวชควรมีมาตรการที่ดีกว่านี้เช่น กำหนดคัดเลือกบุคคลที่จะบวช เหมือนคัดเลือกทหารจะทำให้พระมีปะสิทธิภาพ น่าเลื่อมใส วงการพระสงฆ์ไทยก็จะดีขึ้น (2) วัดเป็นสถานที่สงบควรสร้างในบริเวณที่เงียบ ไม่มีคนพลุกพล่านเหมือนศูนย์การค้าควรอยู่นอกเมืองมากกว่า (3) ควรติดตั้งระบบสร้างความปลอดภัยเพื่อเตือนภัยเมื่อเกิดอาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“ทำให้เป็นสถานที่ที่มีทางเข้าหรือทางออกเพียงทางเดียวสมควรจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในวัด”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“(1) มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นที่ลับหูลับตาผู้คน (2) มีการสังเกตพฤติกรรมของภิกษุอยู่สม่ำเสมอ (3) มีผู้ดูแลตู้บริจาค (4) มีการจัดเวรยามตรวจสอบภายในวัด”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก สามเณร พระลูกวัด พบว่ามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขสมควรจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในวัด มีผู้ดูแลตู้บริจาค ควรติดตั้งระบบสร้างความปลอดภัยเพื่อเตือนภัยเมื่อเกิดอาชญากรรม ติดตั้งกล้องวงจรปิดในวัด กำหนดเวลาในการเข้าออกของแต่ละประตูวัด จัดเวรยามคอยสอดส่องดูแลความเรียบร้อยภายในวัด กรณีที่มีการจัดงานวัดหากมีการก่อเหตุขึ้นควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมายหรือตั้งกฎให้ทราบก่อนว่ามีโทษปรับหรือจำคุกเท่าไร ออกกฎหมายและบทลงโทษให้เคร่งครัดมากขึ้น เช่น การเล่นพนัน การดื่มสุรา การทะเลาะวิวาท ที่เกิดขึ้นภายในวัดรวมถึงบริเวณนอกวัด ควรสังเกตพฤติกรรมของภิกษุอยู่สม่ำเสมอ มีการทดสอบความประพฤติของพระสงฆ์ที่มาบวชอยู่ในวัด กำหนดมาตรการการบวช เช่น กำหนดคัดเลือกรูปแบบที่จะบวช เหมือนคัดเลือกทหารจะทำให้พระมีประสิทธิภาพ นำเลื่อมใสวงการพระสงฆ์ไทยก็จะดีขึ้น นอกจากนี้ยังต้องปลูกฝังจิตสำนึกในการเป็นคนดี ให้รู้บาปบุญคุณโทษมากขึ้นโดยเริ่มจากพระสงฆ์ที่อยู่ภายในวัดนั้นๆ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 5 ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“ปัจจุบันมีข่าวมากมายเกี่ยวกับวงการทางพระพุทธศาสนาที่สร้างความเสื่อมเสียให้กับพระพุทธศาสนาและเกิดเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของบุคคลทั่วไปไม่ว่าจะเป็น

พระสงฆ์เสพยาเสพติด พระสงฆ์ประพฤติผิดศีล มีการทำเวทมนต์คาถาเป็นต้น ซึ่งสาเหตุเหล่านี้เป็นผลที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆมากมายต่อวัดและทำให้ผู้คนที่เลื่อมใสศรัทธาในวัดไม่อยากจะเข้าวัดทำบุญเพราะเกรงกลัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง จึงทำให้พุทธศาสนาของเราไม่ค่อยเป็นที่เคารพบูชาของผู้คนทั่วไปเหมือนเช่นสมัยก่อนจึงทำให้เด็กวัยรุ่นไม่ค่อยเข้าวัดทำบุญส่วนมากจะไปที่อื่นมากกว่าจึงให้ขาดที่พึ่งขาดหลักธรรมคำสอนที่ดีจากพระพุทธศาสนา”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) การติดตั้งกล้องวงจรปิดภายในบริเวณวัด (2) ปรับสภาพแวดล้อมภายในบริเวณวัด เช่น ให้มีแสงสว่างในตอนกลางคืน (3) จัดกิจกรรมสร้างสรรค์แทนยกตัวอย่างเช่น จัดกลุ่มทำงานสร้างรายได้ให้สำหรับคนว่างงานเพื่อลดแหล่งมั่วสุมอบายมุขที่อยู่ภายในวัดหรือการหารายได้ในทางที่ผิดของคนในชุมชน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“ควรมีเวรยามป้องกันเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแล เก็บวัดดูสิ่งของมีค่าในที่ที่มิดชิด กำจัดหรือความสะอาดที่รกรุงรังติดตั้งแสงสว่างให้เพียงพอเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“ความจริงแล้ววัดควรเป็นสถานที่ที่ทำให้จิตใจสงบ ไม่ควรที่จะทำให้เกิดความมัวหมองถ้าคนเรามีศีลธรรมมากพอก็จะไม่ทำให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ จึงควรปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ทุกคน”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก สามเณร พระลูกวัด ได้ให้ความคิดเห็นอื่นๆ ไว้ว่าปัจจุบันมีข่าวมากมายเกี่ยวกับวงการทางพระพุทธศาสนาที่สร้างความเสื่อมเสียให้กับพระพุทธศาสนาและเกิดเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของบุคคลทั่วไปไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์เสพยาเสพติด พระสงฆ์ประพฤติผิดศีล มีการทำเวทมนต์คาถาเป็นต้น ซึ่งสาเหตุเหล่านี้เป็นผลที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายต่อวัดและทำ

ให้ผู้คนที่เลื่อมใสศรัทธาในวัดไม่อยากจะเข้าวัดทำบุญเพราะเกรงกลัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง จึงทำให้พุทธศาสนาของเราไม่ค่อยเป็นที่เคารพบูชาของผู้คนทั่วไปเหมือนเช่นสมัยก่อนจึงทำให้เด็กวัยรุ่นไม่ค่อยเข้าวัดทำบุญส่วนมากจะไปที่อื่นมากกว่าจึงให้ขาดที่พึ่งขาดหลักธรรมคำสอนที่ดีจากพระพุทธศาสนา ควรมีเวรยามป้องกันเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแล เก็บวัดถู่สิ่งของมีค่าในที่ที่มีดงคิด กำจัดหรือความสะอาดที่รกร้างคิดตั้งแสงสว่างให้เพียงพอเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม ปรับสภาพแวดล้อมภายในบริเวณวัด เช่น ให้มีแสงสว่างในตอนกลางคืน จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น จัดกลุ่มทำงานสร้างรายได้ให้สำหรับคนว่างงานเพื่อลดแหล่งมั่วสุมอบายมุขที่อยู่ภายในวัดหรือการหารายได้ในทางที่ผิดของคนในชุมชนและควรปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ทุกคน

4.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 (เจ้าอาวาส)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดมีสาเหตุใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“(1) ความโลภ ที่เกิดจากความต้องการหรือความไม่รู้จักพอของแต่ละบุคคล (2) ความคึกค่านอง ส่วนใหญ่มักเกิดในวัยรุ่นที่มักชอบทำทายเป็นและลองในสิ่งแปลกใหม่ ซึ่งอาจรวมไปถึงความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ขาดการคิดไตร่ตรองจึงทำให้กระทำความผิดได้ (3) ความอับจนหนทาง อาจเกิดจากปัญหาที่รุมเร้า จนทำให้ไม่ได้ประเมินถึงผลเสียที่จะตามมาภายหลัง จึงทำให้ก่อเหตุที่ไม่สมควรจะกระทำได้ (4) ความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผิดๆ ที่ๆ มีความเชื่อในเรื่องของเวทมนต์ คาถาทำให้เกิดการขโมยชิ้นส่วนในร่างกายของผู้ตาย เพื่อไปประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อเหล่านั้น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) มาจากทรัพย์สินเงินทองของทานที่อยู่ในวัด ทำให้บุคคลที่มักมาอยากได้ของของผู้อื่นมาเป็นของตัวเองหรือพวกที่คิดว่าไม่มีทางออกใดแล้วนอกจากลักกินขโมยกินจนต้องฆ่าพระฆ่าเจ้าเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้นๆ (2) มาจากการเสพ

สารเสพติด ของมีเงินมาต่างๆ เมื่อเสพสารพวกนี้จะทำให้ขาดสติ ประสาทหลอน จนไม่สามารถควบคุมตัวเองได้และทำให้เกิดการทำร้าย เช่นฆ่า (3) มาจากตัวพระองค์ การที่อยู่ร่วมกับภรรยาแต่ไม่มีจิตที่สงบจริง กลับมีแต่โลภะ ความอยากได้ อยากมีไม่มีที่สิ้นสุดจนเป็นเหตุให้ก่อความเสียหายขึ้น”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“(1) เกิดจากความอยากมีอยากได้ของบุคคลในสังคม ไม่มีความพอดีในการใช้ชีวิต ทำให้เกิดการกระทำความชั่วโดยไม่เกรงกลัวต่อบาปและกฎหมาย (2) เกิดจากสภาพสังคมที่เป็นอยู่มีการแข่งขันกันตลอดเวลา แย่งชิงอำนาจหน้าที่ การเงิน หลงในวัตถุเงินตรา ขาดคุณธรรมในจิตใจ จนนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุเงินทองที่เป็นสิ่งปรารถนา (3) เกิดจากการที่ไม่คิดว่าสถานที่สงบอย่างวัดจะเกิดอาชญากรรมได้อย่างไร เกิดการเพิกเฉยและการเข้ามาของบุคคลภายนอกตรวจสอบไม่ทั่วถึงของหน่วยงานตำรวจ (4) เกิดจากสถานะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ซึ่งจะเห็นได้จากปัจจุบันว่าค่าครองชีพสูงรายได้ไม่พอกับรายจ่าย (5) เกิดจากสภาพครอบครัวของผู้ที่ก่ออาชญากรรม เพราะครอบครัวเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้กระทำความผิดก่ออาชญากรรมเช่น ครอบครัวยากจน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“เกิดจากการลักขโมยทรัพย์สิน เพราะทางวัดอาจมีสิ่งล่อตาล่อใจ มีพระ มีเงินบริจาคน อาจก่อให้เกิดการขโมยและเกิดเหตุร้ายแรงได้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“วัดมีคนมาทำบุญมากและมีคนเข้าออกวัดเยอะ คนที่มาทำบุญต้องมีตั้งเยอะในความคิดของโจร”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าอาวาส พบว่าสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดอาจเกิดจากทรัพย์สินเงินทองของท่านที่อยู่ในวัด วัดมีคนมาทำบุญมากมายทำให้เกิดความโลภ ที่เกิดจากความต้องการหรือความไม่รู้จักพอของแต่ละบุคคลหรืออาจเกิดจากพฤติกรรมของพระสงฆ์ที่อยู่ได้ร่วมกาสาวพัตร์แต่ไม่มีจิตที่สงบจริง กลับมีแต่โลภะ ความอยากได้ อยากมีไม่มีที่สิ้นสุด เกิดจากความคึกคักนอง ส่วนใหญ่มักเกิดในวัยรุ่นที่มักชอบทำทายเป็นและหลงในสิ่งใหม่ที่แปลกใหม่ ซึ่งอาจรวมไปถึงความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ขาดการคิดไตร่ตรองจึงทำให้กระทำความผิดได้ สภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ สภาพครอบครัว เช่น ครอบครัวยากจน ครอบครัวแตกแยก สภาพสังคมที่เป็นอยู่มีการแข่งขันกันตลอดเวลา แย่งชิงอำนาจหน้าที่ การเงิน หลงในวัตถุเงินตรา ขาดคุณธรรมในจิตใจ จนนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุเงินทองที่เป็นสิ่งปรารถนา นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผิดๆ มีความเชื่อในเรื่องของเวทมนต์ คาถา ทำให้เกิดการขโมยชิ้นส่วนในร่างกายของผู้ตาย เพื่อไปประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อเหล่านั้น

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดมีลักษณะใดบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“การขโมยเช่น การขโมยเงินบริจาค การตัดเศียรพระ พระพุทธรูป หรือแม่กระทั่งการขโมย รองเท้า การทะเลาะวิวาท ในงานมหรสพหรืองานวัด อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจาก ชาวบ้านที่มาร่วมงานนำเอาสิ่งของมีนเมา เข้ามากินในบริเวณวัด เมื่อขาดสติ จึงทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น บุคคลที่ใช้ผ้าเหลืองหรือวัดเป็นเครื่องกำบังความผิดทางอาชญากรรมที่ก่อไว้หรือแม่กระทั่งใช้ผ้าเหลืองในการหากินในทางที่ไม่ดี อาจทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อตนเอง แต่ทำให้บุคคลอื่นๆ เสื่อมเสียความเชื่อมั่น และความศรัทธาต่อสถาบันศาสนา”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“การขโมย ในวัดอาจจะมีการรักษาความปลอดภัยน้อย การเฝ้าระวังน้อยไป จึงเกิดการลักขโมยบ่อยครั้ง”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“(1) การปลอมตัวเข้ามาเป็นนักท่องเที่ยวเป็นนักบุญที่เข้ามาในวัด และทำการ ล้วงกระเป๋าของนักท่องเที่ยวที่มาทำบุญในวัด (2) การที่มีบุคคลที่ไม่ใช่พระปลอม ตัวเข้ามาในวัดมาลักขโมยสิ่งของในวัด (3) การขโมยเงินบริจาคในวัด และขโมย วัตถุโบราณ (4) การมั่วสุมของคนในชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณวัดจนนำไปสู่การก่อ อาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“อาจมีการก่อคดีต่างๆ ได้จากการขโมยหรือชกชิงทรัพย์”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“ขโมยเงินทำบุญและขโมยของในวัดไปขาย”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าอาวาส พบว่า ลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดที่พบ บ่อยมากจะเป็นการขโมย เช่น การขโมยเงินบริจาค การตัดเศียรพระ พระพุทธรูปและการขโมย รองเท้า การทะเลาะวิวาทจะพบเมื่อในวัดมีงานมหรสพหรืองานวัด การปลอมตัวเข้ามาเป็น นักท่องเที่ยวเป็นนักบุญที่เข้ามาในวัด และทำการล้วงกระเป๋าของนักท่องเที่ยวที่มาทำบุญในวัด การ ที่มีบุคคลที่ไม่ใช่พระปลอมตัวเข้ามาในวัดมาลักขโมยสิ่งของในวัด นอกจากนี้ยังพบการมั่วสุมของ คนในชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณวัดจนนำไปสู่การก่ออาชญากรรม

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการเกิดคดีอาชญากรรมภายในวัดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“มี เพราะสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชนบริเวณรอบๆวัด เช่น ในชุมชนที่ห่างไกลจากผู้คน ชุมชนที่อยู่ตามชนบท หรือชุมชนแออัด ที่มีวัยรุ่นวันคึกคะนองและอาจมีการมั่วสุมเสพยาเสพติด ก็อาจมีโอกาสเกิดอาชญากรรมได้มากกว่าชุมชนที่อยู่ในเมืองที่โล่งแจ้งและผู้คนพลุกพล่าน ในสังคมของบุคคลระดับล่างที่มีความเป็นอยู่แบบขัดสนก็อาจมีการก่ออาชญากรรมได้มากขึ้นหรือมากกว่า สังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดี”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“สัมพันธ์กันเพราะในวัดเป็นที่สงบ ผู้คนไม่พลุกพล่าน อาชญากรสามารถก่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าที่ที่มีคนเยอะๆ และพระสงฆ์ ก็ไม่มีอาวุธป้องกัน โจรขโมย”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“มีความสัมพันธ์กันอย่างมากเนื่องจากวัดเป็นสถานที่ที่สงบ ร่มรื่น มิดชิด ดังนั้นพวกมิชานีฟ เข้ามาได้ง่ายเพราะคงไม่มีใครนึกว่าจะมีโจรเข้ามาในวัด เพราะคิดว่าทางโลกกับทางธรรมไม่เหมือนกันทำให้เจ้าหน้าที่ตรวจนึกไม่ถึง และทางวัดเองก็ไม่มียามดูแลความปลอดภัย แสงสว่างก็ไม่เพียงพอ จึงทำให้มีคนเข้าออกได้ง่าย และสิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้คนพวกนี้ทำบาปกรรม ลักขโมยคือ พระพุทธรูปที่โบราณมากๆ หรือตู้บริจาคที่มีเงินอยู่เป็นจำนวนมาก”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“อาจมีส่วนเพราะในวัดไม่ได้มีการป้องกันหรือมีคนเฝ้า เพราะฉะนั้นอาจเกิดคดี
อาชญากรรมต่างๆ ได้ง่าย”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“สัมพันธ์กันเพราะว่าวัดมีคนนำเงินมาบริจาคทุกวัน มีคนคนเข้าออกบ่อย และใน
วัดมีตาของมีค่า โจรก็เลยชอบมาขโมยของที่วัด”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าอาวาส พบว่า สภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการ
เกิดอาชญากรรมภายในวัด เพราะสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชนบริเวณรอบๆวัดเช่น ในชุมชนที่
ห่างไกลจากผู้คน ชุมชนที่อยู่ตามชนบท หรือชุมชนแออัด ที่มีวัยรุ่นวันคิกคะนองและอาจมีการมั่ว
สุมเสพยาเสพติด ก็อาจมีโอกาสดังกล่าวได้มากกว่าชุมชนที่อยู่ในเมืองที่โล่งแจ้งและผู้คน
พลุกพล่าน ในสังคมของบุคคลระดับล่างที่มีความเป็นอยู่แบบขัดสนก็อาจมีการก่ออาชญากรรมได้
มากขึ้นหรือมากกว่า สังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดี แต่ก็มีอีกมุมกลับกันในวัดเป็นที่สงบ รมรื่น มิดชิด
ผู้คนไม่พลุกพล่าน ดังนั้นพวกมิชานีพเข้ามาก่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าที่ที่มีคนเยอะๆ และพระสงฆ์
ก็ไม่มีอาวุธป้องกัน โจรขโมย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 4 ที่
เกี่ยวข้องกับแนวทาง มาตรการแก้ไขมีอย่างไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“มีการส่งเสริมและปลูกฝังความคิดในทางที่ดีให้กับเยาวชน เพื่อไม่ให้เกิดความคิด
ที่จะกระทำเรื่องที่ไม่สมควร มีการระวางโทษ มีข้อกฎหมายครอบคลุม ชัดเจนและ
รุนแรงมากขึ้นมากขึ้น เพื่อให้เกิดความหวาดกลัวที่จะกระทำในความผิดนั้นๆ อาจ
มีผู้ดูแลหรือมีหน่วยงานที่จะเกี่ยวข้องเข้าไปทำหน้าที่ดูแลและจัดการความ
เรียบร้อยทั้งในชุมชนรอบข้างและในบริเวณวัดเองด้วย มีการช่วยเหลือและพัฒนา

คุณภาพชีวิตของผู้คนที่ยากไร้ ยากจน ขัดสน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคคลนั้นมีความคิดและมีทางออกที่ดีกว่าการก่ออาชญากรรม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“(1) ขอความร่วมมือจากคนในชุมชน ให้ช่วยการเป็นหูเป็นตา (2) จัดอบรมเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมให้กับชาวบ้านและพระในวัดว่าการเกิดอาชญากรรมนั้นสามารถเกิดในรูปแบบใดได้บ้างจะได้ช่วยกันหาแนวทางป้องกัน”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“(1) จัดตั้งคณะกรรมการวัดเพื่อดูแลสอดส่องกิจการของวัด (2) ให้มีชุดสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดูแล สอดส่อง (3) พระกับเจ้าหน้าที่ตำรวจควรทำงานร่วมมือกันในการป้องกันอาชญากรรม (4) ปลุกจิตสำนึกของเยาวชนในเรื่องการกระทำผิด การทำอาชญากรรมต่างๆ (5) ให้ทุกคนในชุมชนร่วมมือกัน ช่วยกันสอดส่องดูแล และทางวัดควรเก็บของมีค่าไว้ในที่ปลอดภัย เพื่อไม่ให้เป็นสิ่งล่อตาล่อใจของอาชญากร”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า

“ระมัดระวัง เก็บของต่างให้มีฉิด พยายามอย่าโพทะนาว่าทางวัดมีทรัพย์สินเงินบริจาคหรือพระคิ่งๆ เพราะอาจล่อตาล่อใจโจรได้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 กล่าวว่า

“มียามคอยดูแลความปลอดภัย และวัดน่าจะนำเงินที่มีคนมาบริจาคไปฝากธนาคารทุกวัน”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าอาวาสพบว่า มาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขควรมี การส่งเสริมและปลูกฝังความคิดในทางที่ดีให้กับเยาวชน เพื่อไม่ให้เกิดความคิดที่จะกระทำเรื่องที่ไม่สมควร มีการระวางโทษ มีข้อกฎหมายครอบคลุม ชัดเจนและรุนแรงมากขึ้นมากขึ้น เพื่อให้เกิด ความหวาดกลัวที่จะกระทำในความผิดนั้นๆ อาจมีผู้ดูแลหรือมีหน่วยงานที่จะเกี่ยวข้องเข้าไปทำ หน้าที่ดูแลและจัดการความเรียบร้อยทั้งในชุมชนรอบข้างและในบริเวณวัดเองด้วย มีการช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้คนที่ยากไร้ ยากจน ชัดสน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคคลนั้นมีความคิดและมีทางออกที่ดีกว่าการก่ออาชญากรรม ขอความร่วมมือจากคนในชุมชน ให้ช่วยการเป็น อนุเป็นตา จัดอบรมเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมให้กับชาวบ้านและพระในวัดว่าการเกิดอาชญากรรม นั้นสามารถเกิดในรูปแบบใดได้บ้างจะได้ช่วยกันหาแนวทางป้องกัน จัดตั้งคณะกรรมการวัดเพื่อ ดูแลสอดส่องกิจการของวัด จัดให้มีชุดสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดูแล สอดส่อง จัดเวรยาม ค่อยดูแลความปลอดภัย และควรมีการนำเงินที่มีคนมาบริจาคไปฝากธนาคารทุกวัน และจัดกิจกรรม ปลูกจิตสำนึกของเยาวชนในเรื่องการกระทำผิด การทำอาชญากรรมต่างๆ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 3 จากคำถามในการสัมภาษณ์ข้อที่ 5 ที่ เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า

“การก่ออาชญากรรมในวัดเป็นปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่สมควรได้รับการแก้ไข อย่างเร่งด่วนและควรมีการนำเสนอสิ่งดีให้บุคคลภายนอกให้เห็นถึงความสำคัญ ของการทำความดีมากขึ้น เพื่อลดการก่ออาชญากรรม ทั้งในวัดและในที่อื่นๆ ซึ่ง สื่อก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาสังคมได้”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 กล่าวว่า

“การก่ออาชญากรรมไม่ว่าจะเป็นในวัดหรือในที่ใดๆ ก็ตามมันจะไม่เกิดขึ้น หาก คนในสังคมนั้นๆ มีสำนึกที่ดี ดังนั้นการปลูกฝังความคิดหรือจิตสำนึกให้แก่เด็ก และเยาวชน เพราะเด็กและเยาวชนเป็นกำลังของชาติต่อไป การเติบโตไปเป็น ผู้ใหญ่ที่ดีย่อมเกิดผลดีตาม”

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า

“การที่จะทำให้สังคมน่าอยู่ มนุษย์ต้องรู้จักความพอเพียง รู้จักการใช้ชีวิตโดยความพอเพียง เพราะถ้ามีการทะเยอทะยานก็จะนำไปสู่การกระทำผิด และประชาชนชนในสังคมควรมีความรักใคร่สามัคคีกันเพื่อผลักดันให้ประเทศมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาว่างงาน อาชญากรรมต่างๆ ก็น้อยลงตามไปด้วย”

สรุปจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าอาวาส ได้ให้ความคิดเห็นอื่นๆ ไว้ว่าการก่ออาชญากรรมในวัดเป็นปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและควรมีการนำเสนอสิ่งดีให้บุคคลภายนอกให้เห็นถึงความสำคัญของการทำความดีมากขึ้นเพื่อลดการก่ออาชญากรรมทั้งในวัดและในที่อื่นๆ ซึ่งสิ่งก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาสังคมได้ทำให้สังคมน่าอยู่ มนุษย์ต้องรู้จักความพอเพียง รู้จักการใช้ชีวิตโดยความพอเพียง เพราะถ้ามีการทะเยอทะยานก็จะนำไปสู่การกระทำผิดและประชาชนชนในสังคมควรมีความรักใคร่สามัคคีกันเพื่อผลักดันให้ประเทศมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาว่างงาน อาชญากรรมอาจจะไม่เกิดขึ้นหากคนในสังคมนั้นๆ มีสำนึกที่ดี ดังนั้นการปลูกฝังความคิดหรือจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชน เพราะเด็กและเยาวชนเป็นกำลังของชาติต่อไปการเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีย่อมเกิดผลดีตาม

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง สาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: ศึกษากรณีวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุปัญหาและลักษณะการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ศึกษาความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด และศึกษาหามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไข ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ เจ้าอาวาส จำนวน 5 รูป สามเณร จำนวน 5 รูป ประชาชนจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ประกอบกับงานวิจัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การ สัมภาษณ์ตอบคำถามและการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำมาทำสรุปย่อประเด็น จัดแบ่ง กลุ่ม ประเด็นเนื้อหาที่ได้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะและสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัดและ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับการเกิดอาชญากรรมภายในวัด

5.1 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด: กรณีศึกษาวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีประเด็นควรอภิปรายดังนี้

5.1.1 สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัด

สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน พบว่า สาเหตุ ของการเกิดอาชญากรรมภายในวัด เพราะวัดใกล้แหล่งชุมชน มีการดื่มของมึนเมา ดื่มสุรา เป็น สถานที่ที่มีบุคคลเข้าออกตลอดเวลาง่ายต่อการเข้าถึง เป็นสถานที่ไม่มียามรักษาความปลอดภัย สามารถเข้าออกได้ง่าย มีบริเวณบริเวณกว้างขวางทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย วัดมีทรัพย์สินมีค่า เป็นสถานที่ที่มีคนมาทำบุญมากมีผู้บริจาคมากมายจึงเป็นที่ล่อตาล่อใจ

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สามเณร พระลูกวัด ที่ให้ความเห็นว่า สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดเพราะเป็นสถานที่ที่ใครก็ได้สามารถมาอาศัยอยู่หลับนอน วัดบางแห่งไม่มีคนดูแลไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เพียงพออาจเกิดการลักขโมยจากบุคคลเหล่านี้ได้ ในบางครั้งคนร้ายมาในคราบของพระที่ปลอมตัวมาหลอกชาวบ้านเพื่อหาผลประโยชน์ พระปลอมอาจมีการขัดผลประโยชน์กันเองหรือเพราะแท้อย่างไรก็ตาม ในวัดก็มีการขัดผลประโยชน์กันเป็นเหตุให้ก่อเหตุที่ทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตได้ นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความเห็นว่า วัดเป็นสถานที่ที่คนมาทำบุญเป็นจำนวนมาก พวกมิชานชีพอาจแฝงตัวมากับผู้ที่มาทำบุญเป็นโอกาสก่ออาชญากรรมต่างๆ ขึ้นในวัดได้ การจัดงานวัดหรืองานประจำปีของวัดทำให้มีผู้คนมาเที่ยวมากมายจึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทและชิงทรัพย์ได้ การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดความรับผิดชอบและละเลยทำให้วัดบางแห่งกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นและเป็นแหล่งมั่วสุมของอบายมุขต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เล่นพนัน หวยใต้ดิน ยาเสพติดสาเหตุที่สำคัญอีกประการคือ พฤติกรรมทางด้านลบของพระสงฆ์ ไม่ปฏิบัติตามศีล เช่น เสพสังเผลอดจนนำไปสู่การทะเลาะวิวาทและการฆ่ากันตาย เป็นต้น

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจ้าอาวาส ที่ได้ให้ความเห็นว่า สาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในวัดอาจเกิดจากทรัพย์สินเงินทองของทานที่อยู่ในวัด วัดมีคนมาทำบุญมากมายทำให้เกิดความโลภ ที่เกิดจากความต้องการหรือความไม่รู้จักพอของแต่ละบุคคล หรืออาจเกิดจากพฤติกรรมของพระสงฆ์ที่อยู่ได้ร่วมกาสาวพัตร์แต่ไม่มีจิตที่สงบจริง กลับมีแต่โลภะ ความอยากได้ อยากมีไม่มีที่สิ้นสุด เกิดจากความตีก้านอง ส่วนใหญ่มักเกิดในวัยรุ่นที่มักชอบทำทายเป็นและลองในสิ่งใหม่ๆ ซึ่งอาจรวมไปถึงความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ขาดการคิดไตร่ตรองจึงทำให้กระทำความผิดได้ สภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ สภาพครอบครัว เช่น ครอบครัวยากจน ครอบครัวแตกแยก สภาพสังคมที่เป็นอยู่มีการแข่งขันกันตลอดเวลา แย่งชิงอำนาจหน้าที่ การเงิน หลงในวัตถุเงินตรา ขาดคุณธรรมในจิตใจ จนนำไปสู่การกระทำที่ผิดกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุเงินทองที่เป็นสิ่งปรารถนา นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผิดๆ ที่ๆ มีความเชื่อในเรื่องของเวทมนต์ คาถา ทำให้เกิดการขโมยชิ้นส่วนในร่างกายของผู้ตาย เพื่อไปประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อเหล่านั้น

จากสาเหตุการเกิดอาชญากรรมที่เกิดภายในวัด โดยสัมพัทธ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่สาเหตุการเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเพราะได้รับอิทธิพลจากแนวคิด ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมของ Brantingham (1990) ที่มีหลักการว่า สถานที่ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเกิดอาชญากรรม สถานที่ที่มีคนเดินทางไปมาก จะมีอาชญากรรมเกิดขึ้นจำนวนมากเช่นกันและในขณะเดียวกันสถานที่บางประเภทแม้จะมีคนเดินทางไปน้อย แต่ก็มีอาชญากรรมเกิดขึ้นเช่นกันแต่รูปแบบของอาชญากรรม

จะแตกต่างกันออกไป ในขณะที่บริเวณที่พักอาศัยจะมีอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ในเคหะสถานจำนวนมากหรือบริเวณสถานที่เปลี่ยวโดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืนจะมีอาชญากรรมประเภทข่มขืนกระทำชำเราหรือการมั่วสุมยาเสพติด ฯลฯ ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมจึงแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์อาชญากรรมต้องให้ความสำคัญกับรูปแบบของพฤติกรรมบุคคลที่จะมีความแตกต่างกันตามสถานที่และช่วงเวลา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด โดยหลักการที่ว่า บุคคลเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะกระทำผิดกฎหมายและการที่จะเลือกพฤติกรรมผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลจะได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงนั่นเอง ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ที่ต้องการนั้น ไม่จำกัดเฉพาะในรูปของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย และยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow (1970) ที่มีหลักการที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการ (Wanting Animal) และเป็นกรยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

และยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการเกิดอาชญากรรมของ โกลด์ วังค์สวอร์ค และคณะ (2543: 16) ที่กล่าวไว้ว่า สาเหตุของปัญหาอาชญากรรม เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย การว่างงาน การติดยาเสพติด การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ค่านิยมที่ผิด การย้ายถิ่นของประชากร สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดสาเหตุของการก่ออาชญากรรม และยังสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎีสาเหตุของการเกิดปัญหาอาชญากรรมของ อรัญ สุวรรณบุพผา (2518: 79) กล่าวไว้ว่า สาเหตุของการเกิดปัญหาอาชญากรรมว่ามีสาเหตุจากทางด้านสังคมวิทยา คือลักษณะ โครงสร้างพื้นฐานทางสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม สภาพเศรษฐกิจ และการศึกษาที่เป็นตัวขัดเกลาทางสังคม เกิดความอ่อนแอไม่สามารถช่วยเหลือ อบรมสั่งสอนบุคคลในสังคมได้

ส่วนงานวิจัยที่รองรับที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาณิส พิมพดี (2533) ศึกษาเรื่องการเกิดอาชญากรรมในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า มีการกระทำผิดขณะดื่มสุรา ทำผิดเพราะความหิว อยากได้อายากมี ทำผิดเพราะถูกชักชวน และหลงผิด บังคับทางด้านบิดามารดาเข้มงวดกวดขัน บิดามารดาทะเลาะกันประจำ บิดามารดาร์กถูกไม่เท่ากัน บังคับทางด้านความยากจน มีอาชีพทำนา มีหนี้สิน จากผลการศึกษาพบว่า บังคับทางด้านความยากจน และด้านวัฒนธรรม เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ และยัง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะทิส แก้วอัมพร (2538) ศึกษาเรื่องลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผลการศึกษาพบว่า ในพื้นที่ศึกษามีบริเวณที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมมีการกระจุกตัวอยู่ใน บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่มีสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งปลูกสร้างหนาแน่นเช่น ชุมชนแออัด จะมีสถิติสูง และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์ (2545) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพของชุมชน ในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะชุมชนเมือง มีประชากรอาศัยอยู่ อย่างหนาแน่น ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อพยพมาจากต่างถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ มีการ สร้างบ้านเรือนอยู่ในที่ดินสาธารณประโยชน์ของทางราชการ สภาพปัญหาของชุมชนส่วนใหญ่เป็น เรื่องที่อยู่อาศัยและทางเข้าออกคับแคบ ปัญหาความแออัดของคนในชุมชน ปัญหาอาชญากรรม มีคดี ยาเสพติดเกิดขึ้นในชุมชนมากที่สุด

5.1.2 ลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัด

ลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน ให้ความเห็นว่า ลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัด โดยส่วนใหญ่จะเป็นการลักขโมยทรัพย์สินมีค่า วัตถุโบราณ เช่น การขโมยเงินบริจาค พระพุทธรูป การตัดเศียรพระพุทธรูป การมาแสวงหาผลประโยชน์ในวัด การ ทุจริตของผู้ที่เกี่ยวข้อง ความขัดแย้งภายในของบุคลากรที่ทำงานในวัดเอง ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท และการฆาตกรรมเช่น โจรฆ่าพระ เป็นต้น

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สามเณร พระลูกวัด ที่กล่าวว่า ลักษณะของการเกิดอาชญากรรม ในวัดในมุมมองของสามเณร พระลูกวัด ให้ความเห็นว่ามีการขัดผลประโยชน์กันเองระหว่างพระกับ พระ การลักขโมย การจี้ การลักขโมย การปล้นทรัพย์ การทะเลาะวิวาท บุคคลภายนอกมาหลวกลวงให้ พระในวัดหลงเชื่อและตกเป็นเหยื่อของบุคคลเหล่านั้น มีการมั่วสุมต่างๆ เช่น การดื่มสุรา เล่นการพนัน และยาเสพติด ตลอดจนพฤติกรรมด้านชู้สาวของพระสงฆ์ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาวหรืออุบาสิก

และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจ้าอาวาส ที่กล่าวว่าลักษณะของการเกิดอาชญากรรม ในวัดที่พบบ่อยมากจะเป็นการขโมยเช่น การขโมยเงินบริจาค การตัดเศียรพระ พระพุทธรูป และการ ขโมยรองเท้า การทะเลาะวิวาทจะพบเมื่อในวัดมีงานมหรสพหรืองานวัด การปลอมตัวเข้ามาเป็น นักท่องเที่ยวเป็นนักบุญที่เข้ามาในวัด และทำการล้วงกระเป๋าของนักท่องเที่ยวที่มาทำบุญในวัด การ

ที่มีบุคคลที่ไม่ใช่พระปลอมตัวเข้ามาในวัดมาลักขโมยสิ่งของในวัด นอกจากนี้ยังพบการมั่วสุมของคนในชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณวัดจนนำไปสู่การก่ออาชญากรรม

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการจำแนกสาเหตุอาชญากรรมของ โสกา ซปีลมันน์ (2537: 7-9) โดยกล่าวไว้ว่า อาชญากรรมที่มีผลกระทบร้ายแรงต่อบุคคลทั่วไปและต่อทรัพย์สินอันได้แก่ การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การปล้นฆ่า ปล้นชิงทรัพย์ การลักทรัพย์ การขโมยรถ เป็นต้น

ส่วนงานวิจัยที่รองรับลักษณะของการเกิดอาชญากรรมในวัดได้แก่ งานวิจัยของ สิริศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์ (2545) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม ผลการวิจัยพบว่า อาชญากรรมที่พบเป็นคดียาเสพติด คดีการพนัน และคดีลักทรัพย์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรวิน วัฒนสิน (2546) ศึกษาเรื่องความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนแออัดคลองเตย ผลการศึกษาพบว่า อาชญากรรมที่ประชาชนส่วนใหญ่มีความหวาดกลัวภัยมากที่สุดได้แก่ เพลิงไหม้โดยประมาท การลอบวางเพลิงและชิงทรัพย์

5.1.3 ความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด

ความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชนให้ความเห็นว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัดเพราะถ้าวัดที่มีประชาชน บ้านเรือน อยู่โดยรอบการป้องกันอาชญากรรมก็จะดีกว่าเพราะมีคนดูแล สอดส่อง หากแต่เป็นที่โล่ง อยู่ไกลจากชุมชน ไม่มีการป้องกันโดยสภาพแวดล้อม ก็จะทำให้วัดมีการเกิดอาชญากรรมมากและอีกอย่าง อีกทั้งในเวลากลางคืนบริเวณจะเงียบ ไม่มีคนเข้าออก ไม่มียามรักษาการณ์ ไม่มีคนช่วยสอดส่องดูแล ทำให้ง่ายต่อการปล้นทรัพย์ การก่อเกิดอาชญากรรมในรูปแบบอื่นๆ ตามมาที่ไม่ใช่การปล้นทรัพย์อย่างเดียว โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมของวัดในต่างจังหวัดเป็นสถานที่เปิด มีคนเร่ร่อนมานอน มาอาศัย อาชญากรรมมักเกิดจากคนภายนอกหรือในระแวกใกล้เคียง เพราะมีปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสภาพแวดล้อมในการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวพันเช่น เงียบ มืด ไม่มีคนสอดส่องดูแล ทางเข้าออก สะดวก ไม่มีการติดตั้งกล้อง จึงทำให้เหมาะแก่การเกิดอาชญากรรมเช่น การปล้นทรัพย์ การชิงทรัพย์ การเข้าไปขโมยของเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงการตัดเศียรพระ

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สามเณร พระลูกวัด ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด ซึ่งวัดส่วนใหญ่ที่เกิดอาชญากรรมตั้งอยู่ในที่ชนบทห่างไกล ผู้คน เงียบเหงา โดยเฉพาะวัดในต่างจังหวัดอีกทั้งยังขาดคนสอดส่อง ดูแลทรัพย์สินของวัดเพราะชาวบ้านคิดว่าเป็นวัดบ้านนอกไม่มีทรัพย์สินที่มีราคาแพง จะแตกต่างจากวัดในเขตกรุงเทพฯ ที่มีผู้คนมากมายเดินผ่านตลอดเวลาและบางวัดยังมีการติดกล้องวงจรปิดเพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมต่างๆ ที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่วัดได้ จึงสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมในสังคมชนบทและสังคมเมืองมีความแตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีความสัมพันธ์กันที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมความแตกต่างกัน และเสี่ยงที่จะมีโอกาสเกิดอาชญากรรมในรูปแบบที่แตกต่างกันอีกด้วย และถ้าสภาพแวดล้อมภายในบริเวณวัด ที่มีดี เปลี่ยว ซึ่งก็มีความเสี่ยงที่จะเป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นหรือเป็นที่หลบซ่อนของเหล่ามิจฉาชีพได้อย่างดี สภาพแวดล้อมก็อาจจะจะเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดคดีอาชญากรรมต่างๆ มากมายภายในวัด

และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจ้าอาวาส ที่ให้ความเห็นว่าสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัด เพราะสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชนบริเวณรอบๆวัด เช่น ในชุมชนที่ห่างไกลจากผู้คน ชุมชนที่อยู่ตามชนบท หรือชุมชนแออัด ที่มีวัยรุ่นวันคึกคะนองและอาจมีการมั่วสุมเสพยาเสพติด ก็อาจมีโอกาสเกิดอาชญากรรมได้มากกว่าชุมชนที่อยู่ในเมืองที่โล่งแจ้งและผู้คนพลุกพล่าน ในสังคมของบุคคลระดับล่างที่มีความเป็นอยู่แบบขัดสนก็อาจมีการก่ออาชญากรรมได้มากขึ้นหรือมากกว่า สังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดี แต่ก็ในอีกมุมกลับกันในวัดเป็นที่สงบ ร่มรื่น มิดชิด ผู้คนไม่พลุกพล่าน ดังนั้นพวกมิจฉาชีพเข้ามก่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าที่ที่มีคนเยอะๆ และพระสงฆ์ ก็ไม่มีอาวุธป้องกันโจรขโมย

โดยความสัมพันธ์ของวัดระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัดซึ่งมีแนวคิดทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่รองรับได้แก่ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design) ของ Jeffery (1977) โดยมีหลักการว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะทำให้คนร้ายพัฒนาแรงกระตุ้นในการประกอบอาชญากรรมซึ่งมีทั้งความพึงพอใจหรือความหวาดกลัวจากการประกอบอาชญากรรมเช่น คนร้ายจะถูกกระตุ้นให้ลงมือกระทำผิดหากพบเห็นบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในซอยเปลี่ยวซึ่งไม่มีไฟส่องสว่างหรือไม่ค่อยมีผู้คนสัญจรผ่านไปมาหรือคนร้ายจะทำการลักทรัพย์ยานยนต์ที่จอดไว้ในห้างสรรพสินค้าที่ไม่มีระบบควบคุมการเข้าออกของยานพาหนะที่ดี ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่จึงเป็นปัจจัยสำคัญใน

การควบคุมพฤติกรรมของคนร้ายได้ และยังเชื่อว่าการที่คนร้ายจะตัดสินใจไม่กระทำผิดนั้นขึ้นอยู่กับ “โอกาส” ในขณะที่กระทำผิดว่ามีโอกาสถูกจับกุมสูงหรือถูกตรวจสอบพบได้ง่าย

และสอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎีการจำแนกสาเหตุปัญหาอาชญากรรมของโกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ (2543: 16) ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมประกอบด้วย การว่างงาน การติดยาเสพติด การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ค่านิยมที่ผิด การย้ายถิ่นของประชากร สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กันและเป็นปัจจัยทำให้เกิดสาเหตุของการก่ออาชญากรรม

ส่วนงานวิจัยที่รองรับเรื่องความสัมพันธ์ของวัฏระหว่างสภาพแวดล้อมกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรมภายในวัดซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มานิศ พิมพดี • (2533) ศึกษาเรื่องการเกิดอาชญากรรมในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้านความยากจนและด้านวัฒนธรรมเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะทิส แก้วอัมพร (2538) ศึกษาเรื่องลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมกรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของคดีกับการใช้ที่ดินมีความสัมพันธ์ในการเกิดคดีมาก น้อย แตกต่างกันไป ภาพสะท้อนของพฤติกรรมของคนในชุมชนที่แสดงให้เห็นได้ด้วยตาเปล่าเช่น การแสดงออกด้วยการมีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ในชุมชน มาตรการรักษาความปลอดภัย ความสะอาดเรียบร้อยของชุมชน ฯลฯ

5.1.4 มาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไข

มาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน ให้ความเห็นว่า มาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขควรมีการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยและรักษาทรัพย์สินของวัด ควรใช้กุญแจล็อกอย่างหนาแน่น ควรมีคนเฝ้าในตอนกลางคืน มียามรักษาการณ์ควบคุมทางออกทางเข้า เก็บรักษาพระพุทธรูปที่มีค่าให้ปลอดภัย ไม่ล่อตาล่อใจโจร ประชาชนช่วยกันดูแล เป็นหูเป็นตา เพื่อช่วยรักษาสมบัติของวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้ามาดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น สัญญาณ CCTV การติดตั้งวงจรปิด นอกจากนี้อาจใช้วิธีการกวดขัน คัดกรองผู้ที่เข้ามาในวัด เพื่อป้องกันบุคคลที่จะมาแสวงหาผลประโยชน์ในวัดหรือเข้ามา

ประกอบอาชญากรรมต่างๆ ธรรมรงค์ให้ผู้ที่เข้ามาทำบุญในวัดช่วยกันสอดส่องดูแล บุคคลที่ทำงานในวัดก็มีส่วนในการช่วยเหลือป้องกัน

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สามเณร พระลูกวัด ให้ความเห็นว่ามาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขสมควรจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในวัด มีผู้ดูแลตู้บริจาค ควรติดตั้งระบบสร้างความปลอดภัยเพื่อเตือนภัยเมื่อเกิดอาชญากรรม ติดตั้งกล้องวงจรปิดในวัด กำหนดเวลาในการเข้าออกของแต่ละประตูวัด จัดเวรยามคอยสอดส่องดูแลความเรียบร้อยภายในวัด กรณีที่มีการจัดงานวัดหากมีการก่อเหตุขึ้นควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมายหรือตั้งกฎให้ทราบก่อนว่ามีโทษปรับหรือจำคุกเท่าไร ออกกฎหมายและบทลงโทษให้เคร่งครัดมากขึ้น เช่น การเล่นพนัน การดื่มสุรา การทะเลาะวิวาท ที่เกิดขึ้นภายในวัดรวมถึงบริเวณนอกวัด ควรสังเกตพฤติกรรมของภิกษุอยู่เสมอ มีการทดสอบความประพฤติของพระสงฆ์ที่มาบวชอยู่ในวัด กำหนดมาตรการการบวช เช่น กำหนดคัดเลือกบุคคลที่จะบวช เหมือนคัดเลือกทหารจะทำให้พระมีประสิทธิภาพ น่าเลื่อมใส วงการพระสงฆ์ไทยก็จะดีขึ้น นอกจากนี้ยังต้องปลูกฝังจิตสำนึกในการเป็นคนดี ให้รู้บาปบุญคุณโทษ มากขึ้น โดยเริ่มจากพระสงฆ์ที่อยู่ภายในวัดนั้นๆ

และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจ้าอาวาส ให้ความเห็นว่า มาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขควรมีการส่งเสริมและปลูกฝังความคิดในทางที่ดีให้กับเยาวชน เพื่อไม่ให้เกิดความคิดที่จะกระทำเรื่องที่ไม่สมควร มีการระวางโทษ มีข้อกฎหมายครอบคลุม ชัดเจนและรุนแรงมากขึ้นมากขึ้น เพื่อให้เกิดความหวาดกลัวที่จะกระทำในความคิดนั้นๆ อาจมีผู้ดูแลหรือมีหน่วยงานที่จะเกี่ยวข้องเข้าไปทำหน้าที่ดูแลและจัดการความเรียบร้อยทั้งในชุมชนรอบข้างและในบริเวณวัดเองด้วย มีการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้คนที่ยากไร้ ยากจน ชดสน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคคลนั้นมีความคิดและมีทางออกที่ดีกว่าการก่ออาชญากรรม ขอความร่วมมือจากคนในชุมชน ให้ช่วยการเป็นหูเป็นตา จัดอบรมเกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมให้กับชาวบ้านและพระในวัดว่าการเกิดอาชญากรรมนั้นสามารถเกิดในรูปแบบใดได้บ้างจะได้ช่วยกันหาแนวทางป้องกันจัดตั้งคณะกรรมการวัดเพื่อดูแลสอดส่องกิจการของวัด จัดให้มีชุดสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดูแล สอดส่องจัดเวรยามคอยดูแลความปลอดภัย และควรมีการนำเงินที่มีคนมาบริจาคไปฝากธนาคารทุกวันและจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกของเยาวชนในเรื่องการกระทำผิด การทำอาชญากรรมต่างๆ

ส่วนมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหามีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design) ของ Jeffery (1977) โดยแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม สามารถแบ่งแยกออกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้คือ 1) การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่คนร้ายโดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการออกแบบสถานที่ทางกายภาพที่เพิ่มการมองเห็นหรือเฝ้าระวัง ตลอดจนเพิ่มหรือกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ของผู้อยู่อาศัย คนร้ายจะเกิดความรู้สึกว่าถูกตรวจสอบหรือจับตามองมากขึ้น 2) การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการลดโอกาสของคนร้ายที่จะเข้าถึงสถานที่หรือเหยื่อ โดยการสร้างระบบควบคุมทางเข้าออก หรือออกแบบสถานที่ทำให้ตัวบุคคลทราบว่าสถานที่ที่กำลังจะเข้าไปเป็นที่ส่วนบุคคลซึ่งจะทำให้คนร้ายเชื่อว่าจะถูกตรวจสอบหากถูกบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว 3) เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural Territorial Reinforcement) เป็นวิธีการทำให้คนร้ายเกิดความรู้สึกว่ากำลังเข้าสู่พื้นที่หวงห้าม โดยการออกแบบสถานที่ในลักษณะแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจน ระหว่างพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ วิธีการนี้จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกรับรู้เป็นเจ้าของ เกิดการหวงแหนหรือต้องการปกป้องอาณาเขต นอกจากนี้ยังจะทำให้ผู้บุกรุกหรือคนภายนอกถูกตรวจสอบหรือตรวจพบได้ง่ายขึ้น และ 4) การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นวิธีการที่สนับสนุนแนวทางที่หนึ่งถึงสามข้างต้น โดยการซ่อมแซมบำรุงรักษาสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งนอกจากจะเป็นการทำให้มาตรการข้างต้นมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงการมีเจ้าของพื้นที่หรือมีผู้ครอบครอง ซึ่งจะเป็นการทำให้คนร้ายไม่กล้าที่จะลงมือกระทำ และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการป้องกัน (Deterrence Theories) ที่มีหลักการที่ว่าประสิทธิภาพของการลงโทษตามกฎหมายที่ว่า ความรุนแรง ความรวดเร็ว และความแน่นอน ในการลงโทษนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม (Zimring & Hawkins, 1973)

ส่วนงานวิจัยที่รองรับในเรื่องของมาตรการและแนวทางป้องกันและแก้ไขโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะทิส แก้วอัมพร (2538) ศึกษาเรื่องลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผลการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การป้องกันอาชญากรรมได้แก่ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่ด้วยการปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้เกิดลักษณะทางกายภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชญากรรมมากที่สุด เช่น เพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงพื้นที่ การจัดระเบียบพื้นที่ให้ชัดเจนและเสริมด้วยการปลูกฝัง สร้างทัศนคติ ความรู้สึกในการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบของคนในชุมชนซึ่งจะ

นำไปสู่การควบคุมอาชญากรรมในชุมชน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์ (2545) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่า การแก้ไขปัญหอาชญากรรมในชุมชนที่ผ่านมาส่วนใหญ่ใช้วิธีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปดำเนินการ สำหรับการแก้ไขปัญห โดยชุมชนมีน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีการ อบรมสั่งสอนและตักเตือนสมาชิกในครอบครัวของตนเอง การป้องกันอาชญากรรมที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรมในชุมชน โดย ใช้วิธีการจัดการฝึกอบรม การบรรยาย และการจัดกิจกรรมต่างๆ ในส่วนการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนเองได้มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระหว่างสมาชิก มีการติดตั้งแสงไฟส่องสว่างบริเวณทางเดินอย่างทั่วถึง ในเวลากลางคืน มีการสร้างทางเข้าออก ให้สะดวกรวดเร็ว มีการช่วยกันสอดส่องและแจ้งเบาะแสของบุคคลที่น่าสงสัย มีการฝากบ้านให้ เพื่อนบ้านดูแล ตลอดจนการตั้งคณะกรรมการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและคนในชุมชนร่วมกันเพื่อควบคุมดูแลการย้าย เข้าออกของคนในชุมชน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาและป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรวิน วัฒนสิน (2546) ศึกษาเรื่องความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนแออัดคลองเตย ผลการศึกษาพบว่า การนำแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้เป็นหลักในกิจการตำรวจการปรับเปลี่ยนทัศนคติและรูปแบบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุงโครงการแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

5.1.5 ความคิดเห็นในด้านอื่นๆ

ความคิดเห็นในด้านอื่นๆ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชาชน ได้ให้ความคิดเห็นอื่นๆ ไว้ว่า วัดไม่ใช่สมบัติของพระหรือของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันรักษา เป็นหูเป็นตา ไม่ใช่เฉพาะเรื่องอาชญากรรม ซึ่งรวมถึงการดูแล บำรุงรักษาทุกอย่างในวัด ประชาชนที่อยู่บริเวณโดยรอบวัด ควรช่วยกันสอดส่องดูแล เพราะวัดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนในชุมชนทางวัดควรมีวิธีการตรวจสอบในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ควรมีองค์กรต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการป้องกันอาชญากรรม

สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สามเณร พระลูกวัด ที่ได้ให้ความคิดเห็นอื่นๆ ไว้ว่า ปัจจุบันมีข่าวมากมายเกี่ยวกับวงการทางพระพุทธศาสนาที่สร้างความเสื่อมเสียให้กับพระพุทธศาสนาและเกิดเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ของบุคคลทั่วไปไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์เสพยาเสพติด พระสงฆ์ประพฤติผิดศีล

มีการทำเวทมนต์คาถาเป็นต้น ซึ่งสาเหตุเหล่านี้เป็นผลที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายต่อวัดและทำให้ผู้คนที่เลื่อมใสศรัทธาในวัดไม่อยากเข้าวัดทำบุญเพราะเกรงกลัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง จึงทำให้พุทธศาสนาของเราไม่ค่อยเป็นที่เคารพบูชาของผู้คนทั่วไปเหมือนเช่นสมัยก่อนจึงทำให้เด็กวัยรุ่นไม่ค่อยเข้าวัดทำบุญส่วนมากจะไปที่อื่นมากกว่าจึงให้ขาดที่พึ่งขาดหลักธรรมคำสอนที่ดีจากพระพุทธศาสนา ควรมีเวรยามป้องกันเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแล เก็บวัดดูสิ่งของมีค่าในที่ที่มิดชิด กำจัดหรือความสะอาดที่รกร้างติดตั้งแสงสว่างให้เพียงพอเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม ปรับสภาพแวดล้อมภายในบริเวณวัด เช่น ให้มีแสงสว่างในตอนกลางคืน จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น จัดกลุ่มทำงานสร้างรายได้ให้สำหรับคนว่างงานเพื่อลดแหล่งมั่วสุมอบายมุขที่อยู่ภายในวัดหรือการหารายได้ในทางที่ผิดของคนในชุมชนและควรปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ทุกคน

และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เจ้าอาวาส ได้ให้ความคิดเห็นอื่นๆ ไว้ว่าการก่ออาชญากรรมในวัดเป็นปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและควรมีการนำเสนอสิ่งดีให้บุคคลภายนอกให้เห็นถึงความสำคัญของการทำความดีมากขึ้น เพื่อลดการก่ออาชญากรรม ทั้งในวัดและในที่อื่นๆ ซึ่งสิ่งก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาสังคมได้ ทำให้สังคมน่าอยู่ มนุษย์ต้องรู้จักความพอเพียง รู้จักการใช้ชีวิตโดยความพอเพียง เพราะถ้ามีการทะเลาะทแยงกันก็จะนำไปสู่การกระทำผิดและประชาชนชนในสังคมควรมีความรักใคร่สามัคคีกัน เพื่อผลักดันให้ประเทศมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาว่างงาน อาชญากรรมอาจจะไม่เกิดขึ้น หากคนในสังคมนั้นๆ มีสำนึกที่ดี ดังนั้นการปลูกฝังความคิดหรือจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชน เพราะเด็กและเยาวชนเป็นกำลังของชาติต่อไป การเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีย่อมเกิดผลดีตาม

ส่วนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องคือ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design) ของ Jeffery (1977) โดยแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม สามารถแบ่งแยกออกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้คือ 1) การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่คนร้าย โดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการออกแบบสถานที่ทางกายภาพที่เพิ่มการมองเห็นหรือเฝ้าระวัง ตลอดจนเพิ่มหรือกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ของผู้อยู่อาศัย คนร้ายจะเกิดความรู้สึกว่าถูกตรวจสอบหรือจับตามองมากขึ้น 2) การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการลดโอกาสของคนร้ายที่จะเข้าถึงสถานที่หรือเหยื่อ โดยการสร้างระบบควบคุมทางเข้าออก หรือออกแบบสถานที่ทำให้ตัวบุคคลทราบว่าจะสถานที่ที่กำลังจะเข้า

ไปเป็นที่ส่วนบุคคลซึ่งจะทำให้คนร้ายเชื่อว่าจะถูกตรวจสอบหากถูกบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว

3) เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural Territorial Reinforcement) เป็นวิธีการทำให้คนร้ายเกิดความรู้สึกว่าการกำลังเข้าสู่พื้นที่หวงห้าม โดยการออกแบบสถานที่ในลักษณะแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจน ระหว่างพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ วิธีการนี้จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกการเป็นเจ้าของ เกิดการหวงแหนหรือต้องการปกป้องอาณาเขต นอกจากนี้ยังจะทำให้ผู้บุกรุกหรือคนภายนอกถูกตรวจสอบหรือตรวจพบได้ง่ายขึ้น และ 4) การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นวิธีการที่สนับสนุนแนวทางที่หนึ่งถึงสามข้างต้น โดยการซ่อมแซมบำรุงรักษาสถานที่และสภาพแวดล้อม ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งนอกจากจะเป็นการทำให้มาตรการข้างต้นมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงการมีเจ้าของพื้นที่หรือมีผู้ครอบครอง ซึ่งจะเป็นการทำให้คนร้ายไม่กล้าที่จะลงมือกระทำ และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีการป้องกัน (Deterrence Theories) ที่มีหลักการที่ว่า ประสิทธิภาพของการลงโทษตามกฎหมายที่ว่า ความรุนแรง ความรวดเร็ว และความแน่นอน ในการลงโทษนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม (Zimring & Hawkins, 1973)

ส่วนงานวิจัยที่รองรับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะทิส แก้วอัมพร (2538) ศึกษาเรื่องลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมกรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนของพฤติกรรมของคนในชุมชนที่แสดงให้เห็น ได้ด้วยตาเปล่าเช่น การแสดงออกด้วยการมีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ในชุมชน มาตรการรักษาความปลอดภัย ความสะอาดเรียบร้อยของชุมชน ฯลฯ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์ (2545) ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มากเป็นการแสดง ความคิดเห็นและการตัดสินใจ แต่ไม่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมหรือโครงการ การไม่ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้ รูปแบบการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรมที่เหมาะสมและชุมชนต้องการคือการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การติดตั้งไฟส่องสว่าง ไว้ตามทางเดินและหน้าบ้านในเวลากลางคืน การฝากดูแลบ้าน การนำสัตว์เลี้ยงมาใช้เฝ้าบ้าน การจัดตัวแทนชุมชนออกสอดส่องดูแล ความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน มีการแจ้งเบาะแสของบุคคลที่น่าสงสัยที่เข้าไปในชุมชนให้แก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ไกรวิน วัฒนสิน (2546) ศึกษาเรื่องความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนแออัดคลองเตย ผลการศึกษาพบว่า การนำแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้เป็นหลักในกิจการตำรวจ การปรับเปลี่ยนทัศนคติและรูปแบบการทำงานของ

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ในพื้นที่ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาและพัฒนาปรับปรุงโครงการแก้ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ

1) ควรมีการรณรงค์ หรือ งดเว้น ไม่ให้มีการดื่มของมึนเมา ดื่มสุรารภายในวัด เนื่องจากเป็นสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมภายในวัด

2) วัดเป็นสถานที่ที่มีบุคคลเข้าออกตลอดเวลา เป็นสถานที่ที่ไม่มียามรักษาความปลอดภัย สามารถเข้าออกได้ง่าย มีบริเวณบริเวณกว้างขวางทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย วัดมีทรัพย์สินมีค่า เป็นสถานที่ที่มีคนมาทำบุญมากมีผู้บริจาคมากมายจึงเป็นที่ล่อตาล่อใจ ควรมีการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยและรักษาทรัพย์สินของวัด ควรใช้กุญแจล็อกอย่างหนาแน่น ควรมีคนเฝ้าในตอนกลางคืน มียามรักษาการณ์ควบคุมทางออกทางเข้า ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ

3) ทรัพย์สินของมีค่า พระพุทธรูป ควรจัดเก็บให้ปลอดภัย ไม่ล่อตาล่อใจโจร ประชาชนช่วยกันดูแล เป็นหูเป็นตา เพื่อช่วยรักษาสมบัติของวัด

4) ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น สัญญาณ CCTV การติดตั้งวงจรปิดภายในวัด

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมภายในวัดในเขตอำเภออื่นๆ ในจังหวัดสระแก้วหรือจังหวัดใกล้เคียง

2) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในเชิงปริมาณเปรียบเทียบตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมภายในวัดอย่างครอบคลุม

3) ควรมีศึกษาในเชิงปริมาณควบคู่กับเชิงคุณภาพในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการเกิด
อาชญากรรมภายในวัด: ศึกษากรณีวัดในอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้วหรือจังหวัดที่ใกล้เคียงอย่าง
ครอบคลุม

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

บรรณานุกรม

- โกศล วงศ์สวรรค์และคณะ. *ปัญหาสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น 1997, 2543.
- ไกรวิน วัฒนสิน. “ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในชุมชนแออัด
คลองเตย.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยา การบริหารงาน
ยุติธรรมและสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล, 2546.
- ณรงค์ ทรัพย์เย็น และชงชาติ รอดคลองตัน. *คู่มือตำรวจเล่มที่ 6 หมวดวิชาป้องกันปราบปราม
อาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2551.
- เอ็ดวินส์ออนไลน์. “รวบทันควันแก๊งค์โจ้ วัย 17 ปีลักเงินวัดราชบูรณะ.” [ออนไลน์] เข้าถึงได้
จาก: <http://news.add.co.th/index.php/2014-05-07-13-16-21/15-2014-06-03-07-35-51?start=160>, 15 มีนาคม 2557.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. *อาชญากรรม การป้องกัน: การควบคุม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: พรทิพย์การ
พิมพ์, 2548.
- ประธาน วัฒนวานิชย์. *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง,
2546.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. *อาชญา. สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537.
- สุดสงวน สุธีสร. *อาชญาวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2547.
- โสภา ชปิลมันน์. *อาชญากรรม: ปัญหาที่ควรแก้ไขในสังคมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
2537.
- พรชัย ขันดี, พ.ต.อ. ทฤษฎีอาชญาวิทยา: *หลักการ งานวิจัยและนโยบายประยุกต์*. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: หจก. ศูนย์ฟิล์ม, 2553.
- มานิศ พิมพ์ดี. “การเกิดอาชญากรรมในจังหวัดมหาสารคาม.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาไทยคดีศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
2533.
- ชนะทิศ แก้วอัมพร. “ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดี
อาชญากรรม กรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท.” วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรม
ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวางผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์. “การศึกษาสภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม.”
 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2545.
- Burgess, Ernest J. “The Growth of the City: An Introduction to a Research Project.” in Robert E. Park, Ernest W. Burgess and Roderick D. McKenzie, *the city*. Chicago: The University of Chicago Press, 1952.
- Brantingham et al. “Situational Crime Prevention in Practice.” *Canadian Journal of Criminology*, 32(1990), 17-40.
- Bursik Robert J. “Social Disorganization and Theories of Crime and Delinquency: Problem and Prospects.” *Criminology*, 26(1988): 519-551.
- Becker Gary S. “Crime and Punishment: An Economic Approach.” *Journal of Political Economy*, 76(22)(1968): 169-217.
- Crouch, Robert L. *Human Behavior: An Economic Approach*. North Scituate, MA.: Duxbury Press, 1979.
- Cornish, Derek B. and Ronald V. Clarke. *The Reasoning Criminal: Rational Choice Perspectives On Offending*. New York: Springer, 1968.
- Cohen, Lawrence E. and Marcus Felson. “Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activities Approach.” *American Sociological Review*, 44(1979): 588-609.
- Decker et al. “Perceptual Deterrence among Active Residential Burglars: A Research Note.” *Criminology*, 31(1)(1993): 135-147.
- Felson, Marcus. *Crime in Everyday Life*. Thousand Oaks, CA: Pine Forge Press, 1995.
- Inciardi et al. *Street Kids, Street Drug, Street Crime: An Examination of Drug Use and Serious Delinquency in Miami*. Belmont, CA: Wadsworth, Inc, 1993.
- Jeffery, Ray C. *Crime Prevention through Environmental Design*. Second Edition. Beverly Hills, CA: Sage, 1977.
- Maslow, Abraham Harold. *Motivation and Personality*. New York: Harper & Row, 1970.
- Newman, Oscar. *Defensible Space: Crime Prevention Thought Urban Design*. New York: Macmillan, 1972.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Park, Robert E. *Human Community*. Glencoe, Ill: The Free Press. 1952.

Sullivan, Richard F. "The Economics of Crime: An Introduction to the Literature." *Crime and Delinquency*, 19(12)(1973): 138-149.

Shaw, Clifford R. & Henry D. McKay. *Juvenile Delinquency and Urban Areas*. Chicago: University of Chicago Press, 1942.

Vold, George B. and Thomas J. Bernard. *Theoretical Criminology*. 3rd ed. New York: Oxford University Press, 1986.

Zimring, Franklin and Gordon Hawkins. *Deterrence*. Chicago: University of Chicago Press, 1973.

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

มหาวิทยาลัยรังสิต
Rangsit University

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พระครูสมุห์เฟิน โจมรัมย์
วัน เดือน ปีเกิด	4 กุมภาพันธ์ 2511
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์ ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2552 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยา และการบริหารงานยุติธรรม, 2557
สถานที่ทำงาน	247 บ้านหนองผักทอง ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอพัฒนานคร จังหวัด สระแก้ว
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าอาวาสวัดป่าประชาสามัคคีธรรม